The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi",
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792.
Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKA

Latviešu laikraksts Amerika
Izmāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas stiepas garumā.

SATURDAY, SEPTEMBER 19, 1959. 75./900. n-rs. SESTDIEN, 1959. GADA 19. SEPTEMBRĪ 9. gads.

Alberts Raidonis

KOEKSISTENCE - BRĪVĀS PASAULES CEĻŠ UZ KAPSĒTU

Kompromiss ar agresoru ir likteņīgs; tirgošanās ar ienaidnieku — stiprina tiranniju un vājina brīvos spēkus.
D. Lavrenss.

KO MĀCA KOEKSISTENCE PAGĀTNĒ?

Politikā nav ne pastāvīgu draugu, ne ienaidnieku; ir tikai uz laiku sabiedrotie vai pretinieki, kad apstākļi un nepieciešamība to prasa. Kur valdības saskata savas intereses, tur dažkārt nav svarīgas ne pretējās ideoloģijas, ne sociālās sistēmas.

Tā, piemēram, komūnistiskās Krievijas un Vācijas koeksistence sākās ar Rapallo draudzības līgumu, ko 1922. g. parakstīja krievu ārlietu komisārs Čičerins un vācu ārlietu ministrs Valters Ratenaus. Šo līgumu anullēja Hitlers. Bet 1939. g. komūnistiskā Krievija atkal noslēdza neuzbrukšanas paktu ar nacionālsociālistisko Vāciju, la' iegūtu territorijas un laiku.

Otrā pasaules karā ASV sniedza materiālu palīdzību Pad. Savienībai 11 miljardu dolaru apmērā, tāpēc, ka Amerikas nacionālās intereses prasīja Hitlera Vācijas sakaušanu. To pašu apliecina arī Čerčila vārdi:

„Nedomājiet, ka es, Staļina roku spieždams, nezināju, ka tā bija slepkavas roka. Bet es biju gatavs sabiedroties ar pašu velnu, lai uzvarētu Vāciju."

Tāpat Rietumu sabiedrotie līdz pat kara izcelšanās dienai 1939. g. septembrī sūtīja savas izejvielas Vācijai un palīdzēja Hitleram celt kara mašīneriju. Tās pašas izejvielas, pārstrādātas bumbās un lodēs, gadu vēlāk nāca sabiedrotiem atpakaļ, bombardējot Londonu . . .

„DIEVS UN VĒSTURE BŪS JŪSU TIESNESI"

ASV bieži pasvītrojušas, ka tās cīnīsies par apspiesto tautu atbrīvošanu. Arī prezidents Eizenhauers nāca pie varas ar solījumu atbrīvot Padomju impērialisma paķļautās tautas. Bet par nožēlu darbos pierādījās pretējais. Divas reizes Eizenhauera valdīšanas laikā bija reāla izdevība (1953. g. sacelšanās Berlīnē un 1956. g. revolūcija Ungārijā) palīdzēt nokratīt boļševisma jūgu Austrumeiropā, bet šī izdevība netika izmantota.

Bet vismaz nevajadzēja piekopt tādu politiku, kas grauj to cilvēku morāli, kas paši savā spēkiem mēģina nokratīt tirannijas važas.ASV nevajadzētu ielaisties nekādos darījumos ar agresoru. Starptautiskās konferencēs vajadzētu pasvītrot, ka ASV neatzīst agresoru ieceltās ļeļļu valdības iekarotās zemēs.

Savā laikā jau Kerstena komisija deklarēja, ka nav iespējams sadarboties ar agresīvām valdībām, kuru nolūks ir civilizācijas iznīcināšana. Šī pati komiteja ieteica prezidentam „pakāpeniski vienošanos, lai visas nekomūnistu valstis atsauktu savus diplomātiskos pārstāvjus no vsām Maskavas kontrolētām valdībām, kā arī pārtrauktu ar tām tirdznieciskus sakarus. Pie tam, jādara zināms šīm tautām aiz dzelzs aizkara, ka brīvā pasaule neatzīst viņu Maskavas eliktās valdības. Tad apspiestās tautas justu, ka brīvā pasaule viņas atbalsta vismaz mōrāliski."

Tāpēc ASV būtu jānoraida koeksistence, kā pasīva un negātīva politika. Tās akceptēšana būtu morālo spēku sakāve. Tai vietā būtu jāliek stingra un dinamiska politika.

Kad 1936. g. Italija bija aneksējusi Etiopiju, tās valdnieks Heile Selasijs griezās pie Tautu Savienības un teica: „Mans pienākums ir brīdināt visas valstis no nāves briesmām, kas tām draud, ja nelievēro starptautiskos līgumu un solījumus, un nerespektē mazo valstu neatkarību. Dieva valstībā nav nevienas tautas, kas būtu pārāka par citām . . . Dievs un vēsture būs jūsu tiesneši."

(Nobeigums 2. lpp.)

KOMŪNISTU ĶĪNAI VĒL JĀPAGAIDA

Apvienoto Nāciju pilnsapulces darba kārtības izstrādāšanas komitejai uzsākot darbību, pirmās neveiksmes piedzīvoja Indija un Padomju Savienība. Lai gan komūnistu Ķīnas spēki vēl vienmēr atrodas dažas jūdzes Indijas territorijā, Indija tomēr domāja, ka Pekinga būtu jāuzņem Apvienotajās Nācijās, un šai sakarā proponēja minētā jautājuma uzņemšanu pilnsapulces darba kārtībā. Rietumu sabiedrotiem tomēr izdevās problēmu likvidēt jau tās sākuma stādijā, iegūstot balsu vairākumu plānam, ka komūnistu Ķīnas uzņemšanas jautājums noliekams uz ledus vēl uz vienu gadu.

Kanadas jaunais ģenerālgubernātors stājas amatā

„Mēs visi esam tikai Dieva bērni," teica jaunais Kanadas ģenerālgubernātors ģenerālmajors Džordžs P. Vanjīrs, 15. septembrī Otavā nododot zvērastu, augstajā amatā stājoties. Ar šo brīdi līdzšinējais ģenerālgubernātors Vincents Massejs nolika savas pilnvaras.

KREMĻA VĪRU SAGAIDA SĒRAS

GUBERNĀTORU ATSAUCĪBA ALA'S IESNIEGUMAM

Kā jau ziņots, ALA's centrālā valde nosūtīja prezidentam Eizenhaueram un ārlietu ministram Herteram rezolūciju Chruščeva ielūgšanas jautājumā. Tagad saņemta no Valsts departamenta atbilde, kurā paskaidroti motīvi, ar kādiem prezidents vadījies ielūdzot Chruščevu.

ALA's centrālās valdes tanī pašā laikā pieņemtā otrā rezolūcija jautājumā par padomju republiku galvu ielūgšanu, kas bija ierosināts ASV gubernātoru konferencē, tika nosūtīta visiem 50 ASV gubernātoriem. Lai gan rezolūcijas teksts ar ALA's viedokļa deklarāciju neprasīja atbildi, tomēr jau 22 gubernātori no sekojošām valstīm — Aļaskas, Arizonas, Konektikutas, Delaveras, Merilendas, Masačuzetas, Mičigenas, Misuri, Ņuhempšīras, Ņudžerzijas, Ņujorkas, Ohaio, Oregonas, Pensilvēnijas, Dienvidkarolainas, Tenesijas, Virdžinijas un Vašingtonas — piesūtījuši savas atbildes vēstules ar pateicību par sniegto informāciju, pie kam daži gubernātori pievienojuši savus komentārus, kuŗos izsaka simpatijas mūsu iesniegumam.

Šeit vēl atzīmējams, ka jūlijā, kad ASV kongress pieņēma likumu par Apspiesto tautu nedēļu, un prezidents to bija proklamējis, 13 gubernātori, par spīti ļoti īsajam laikam, bija paspējuši savā valstī proklamēt Apspiesto tautu nedēļu. Šīs valstis ir: Kolorado, Džordžija, Indiana, Aiova, Merilenda, Mičigena, Nebraska, Ņumeksika, Rodailenda, Dienviddakota, Teksasa, Virdžinija un Rietumvirdžinija.

ALA's sekretariāts saņēmis materiālus no Komitejas visu tautu brīvībai (Committee for Freedom for all Peoples), kuŗas priekšgalā ir 5 ASV Kongresa locekļi, kas pazīstami ar savu stingro nostāju pret komūnismu; tie ir: senātors S. Bridžiss, senātors T. Dodds, senātors P. Dagless, V. Džads un J. Mekormaks. Komitejas aicinājumam pievienots arī šo Kongresa locekļu parakstīts vēstījums, kuŗam aicina pievienoties. ALA's sekretariāts šos piesūtītos materiālus pavairojis un izsūtījis latviešu organizācijām un draudzēm uz vietām, jo materiāli var noderēt kopīgām organizāciju akcijām.

Komiteja visu tautu brīvībai aicina amerikāņus solidarizēties ar komūnsma upuŗiem un Chruščeva viesošanās laikā demonstrēt kopīgas sēras. Vislabāk tas izdarāms, nesājot sēŗu lentu ap roku dienā, kad pilsētā uzturas Chruščevs. Komiteja ieteic arī minētā dienā noturēt dievkalpojumus. Chruščevs sagaidāms ar klusēšanu, kas atstātu lielāku iespaidu kā trokšņošana.

GHRUŠČEVS IERADIES

KLUSĒJOŠI ĻAUŽU BARI UN KRUSTA ZĪME PIE VAŠINGTONAS DEBESĪM SAGAIDA PADOMJU SAVIENĪBAS DIKTĀTORU SAVIENOTO VALSTU GALVASPILSĒTĀ.

15. septembrī krievu darinātā milzu turbolidmašīnā un kāda italiešu drēbnieka darinātā uzvalkā pirmoreiz savu kāju uz Sav. Valstu zemes spēra Padomju Savienības diktātors Chruščevs.

Lidlaukā Chruščevu sagaidīt bija ieradies prezidents Eizenhauers un vairāki kabineta ministri. Eizenhauera kundze bija palikusi mājās, iztrūka arī viceprezidents Niksons. (Protokols paredz, ka kādu valsts galvu var sagaidīt vienīgi prezidents vai viceprezidents, bet ne abi). Īsā uzrunā prezidents apsveica padomju diktātoru un izteica amerikāņu tautas vēlēšanos pēc miera. Par mieru un sadarbību runāja arī Chruščevs, savā īsajā atbildes runā vēl pagūdams iespiest pāris teikumu par padomju zinātnieku lieliskajiem sasniegumiem, kas kulminējuši ar trāpījumu mēnesim. Prezidentam Chruščevs pasniedza kopiju no tās padomju emblēmas, kas pašreiz, domājams, atrodas uz mēness. Zobgaligi smaidīdams, Chruščevs izteica cerību, ka kādu dienu uz mēnesi ceļos arī amerikāņu emblēma — tikai tā tur priekšā jau atradīs kādu vecu iemītnieku — padomju sirpi un āmuru.

Brauciens no Andrūva kara aviācijas lidlauka uz Blēra namu Pensilvēnijas avenijā, notika bez starpgadījumiem. Ceļu sargāt bija samobilizēts vairāk kā 4.000 policistu, slepenpolicistu un drošības ierēdņu, kā arī dažādas armijas vienības.

Chruščevu apzagt bija saradies diezgan daudz laužu — kas klusēja. Nebija nekādu gavilu, šur tur tikai paškidri aplausi.

Kāda NBC komentātora vārdiem runājot: „Tas, ko mēs šodien redzam, nav Vašingtona. Ļaudis te pie augstiem viesiem tā pieraduši, ka normāli uzgaviles vienkārši aiz paraduma — un tikai tad apvaicājas, kas bijis šo gaviļu saņēmējs . . . **Ielu malās stāvošie pat nemēģināja apsveikt savu prezidentu, kas neredzēti nopelnīs vaļējā automašīnā stāvēja blakus Chruščevam.**"

Padomju diktātoru sagaidīja ar divdesmit vienu lielgabalu salūtu, pa ceļam uz iekšpilsētu spēlēja 10 armijas orķestri — un tas arī bija vienīgais sagatavošanas troksnis. Vairākās vietās parādījās melni karogi ar miroņgalvām, bet tos policija ātri pievāca. Šur tur, Chruščevam garām braucot, varēja redzēt par uz leju vērstam ikšķim. Vismaz tos policija uz augšu nemēģināja pagriezt. Policisti, kas sargāja Chruščevu, bija bezspēcīgi arī kādas mazas lidmašīnas priekšā, kuŗa virs Vašingtonas, vientuļi dūkdama, debesīs iezīmēja lielu baltu krustu . . . Tā sākās Chruščeva odisija Sav. Valstīs. Un viņa attēls, stāvot plecu pie pleca ar Eizenhaueru, sāka momentāli joņot uz visu apspiesto tautu laikrakstiem, lai zem komūnisma pagurušām tautām parādītu, kādā draudzībā un saticībā dzīvo Padomju Savienība un Sav. Valstis. Kādas fenomenālas muļķības rezultātā — kāds fenomenāls triecienis gadiem ilgām cerībām!

Prez. Eizenhauers palīdz Ņinai Chruščevai izkāpt no auto, kad „augstie" viesi ieradās pieBlēr mājas Vašingtonā.

LAIPA PĀRI KOMŪNISTU MELU JŪRAI

Vašingtonas preses konferencē Chruščevs izvairās no tiešām atbildēm, atkārtojot visus tos pašus melus, kas no viņa mutes sen jau dzirdēti.

Vašingtonā. Pēc pusdienām nacionālajā preses klubā, kur viņš teica garāku uzrunu, Chruščevs pavadīja apmēram 45 minūtes, atbildēdams uz žurnālistu jautājumiem. Jautājumi tika iesniegti rakstveidā kluba prezidentam, kas bija arī vienīgais jautātājs. No vairākiem simtiem iesniegto jautājumu padomju premjērs, laika trūkuma dēļ, atbildēja tikai 10, kuŗus bija izraudzījusi preses kluba prezidents Viljams Lorenss.

Pirmais jautājums bija anonīms. Atsaucoties uz Chruščeva runu partijas kongresā, kuŗā denuncēja Staļinu, vaicātājs gribēja zināt, ko Chruščevs darījis tajā laikā, kad Staļins piekopis savus lielos noziegumus?

Ātri domājošais Chruščevs apskatīja jautājumu un pastāstīja klausītājiem, ka tas anonīms, un lūdza, vai vaicātājs ar kājās piecelšanos nevarētu sevi atklāt. Pagāja „ilgāks" laiks, neviens nepiecēlās, ļaujot Chruščevam mierīgi pateikt: „Tas, lūk, biedri, ir tieši tas, ko arī es darīju, kamēr Staļins piekopa savus noziegumus." (Gluži tāpat savā laikā uz kādu anonīmu jautājumu Ch. reaģēja kompartijas kongresā Maskavā).

Nākamais jautājums bija sakarā ar padomju raķeti uz mēnesi — vai tā bijusi tikai sagadīšanās ,ka raķete izšauta 2 dienas pirms viņa ierašanās Sav. Valstīs, un vai krievi gatavojas deklarēt mēnesi par savu īpašumu?

Chruščevs atbildēja, ka tā bijusi vienkārša, bet patīkama sagadīšanās — ja neticot, lai paprasot paši saviem zinātniekiem, tie paskaidrošot, vai ir iespējams iepriekš noteikt datumu kādas raķetes izšaušanai uz mēnesi. Uz jautājuma otro daļu Chruščevs atbildēja, ka tas jau pats par sevi pierāda domāšanu kapitālisma psiholoģijas ietvaros, — jo runa iet par privātīpašumu. Chruščevs uzsvēra, ka viņš nāk no sociālistu valsts, kur neviens vairs nerunā par „mans", bet tikai par „mūsu". Un mēness raķetes gadījumā „mūsu" jāsaprot visas pasaules un cilvēces mērogā . . .

Kāds cits žurnālists Chruščevam vaicāja, kā tas nākas, ka Padomju Savienība, kas vienmēr nostājas pret iejaukšanos citu valstu iekšējās darīšanās, iejaucās Ungārijas brīvības cīņās?

Atbilde, ja to par tādu var atzīt, pierāda, cik veikli padomju varas vīrs prot izlaipot sausām kājām. „Ungārijas jautājums ir iespiedies dažu cilvēku rīklēs kā beigta žurka," atbildēja salīdzinājumu cienītājs no Maskavas. „Tā viņam nepatīk, un tomēr viņš to nespļauj ārā. Ja ir vēlēšanās, lai mūsu saruna pieņem šādu virzienu, tad arī mēs no savas puses spētu bez grūtībām atrast līdzīgas dabas jautājumus, ko uzdot jums."

Chruščevs arī pavēstīja, ka pagājušā gadā viņš Ungārijā uzņemts ar vislielāko sajūsmu, ka visas domstarpības tagad aizmirstas, un kā ungāru un padomju tautas roku rokā soļo pretim gaišākai nākotnei.Chruščevs nobrīdināja, ka tikai tādēļ, ka viņš šeit ir viesis, kas braucis draudzīgos un miermīļigos nolūkos, viņš atturēsies no līdzīgu jautājumu uzdošanas amerikāņiem. Protams, ka jautājums par Padomju Savienības iejaukšanos Ungārijā palika neatbildēts.

Vienā no tālākiem jautājumiem Chruščevam tika vaicāts, kad pēc viņu plāniem ceļu uz mēnesi mēros pirmais cilvēks? „Mēs nebūt nedomājam kādu cilvēku vienkārši izšaut uz mēnesi, negarantējot viņa drošību, jo mēs cilvēka dzīvību vērtējam ļoti augstu. Tas tiks darīts tikai tad, kad tas būs tehniski iespējams. Cik man zināms, pagaidām tas tā vēl nav."

Uz jautājumu, vai Padomju Savienība domā dalīties ar Kanadu un Sav. Valstīm padomju zinātnieku Arktikas pētījumu rezultātos, Chruščevs atbildēja, ka viņš domājot, ka tas esot ļoti iespējams. Jo seviški šai laukā Padomju Savienība gribētu redzēt starptautisku sadarbību. Un, proti, jo visumā Padomju Savienība ir pret dažāda veida monopoliem . . .

Pēdējie divi preses konferences jautājumi skāra Chruščeva paredzēto braucienu uz Pekingu (jau dienu pēc atgriešanās Maskavā no vizītes Sav. Valstīs) un žīdu minoritātes stāvokli Padomju Savienībā.

Atbildot uz pirmo no augšminētiem jautājumiem, Chruščevs izteica cerību, ka amerikāņu žurnālisti prot ne tikai rakstīt, bet arī lasīt. Ja tas tā, tad viņiem būtu jāzina, ka 1959. gada 1. oktobrī paiet 10 gadu kopš zemnieki un strādnieki pārņēma varu Ķīnā. Chruščevs paskaidroja, ka viņš padomju delegāciju uz komūnistu Ķīnu vadījis jau tā 5 gadu pastāvēšanas atceres svinībās, jun tagad aicināts to pašu darīt tās 10 gadu jubilejas gadījumā.

Par žīdiem runājot, Chruščevs uzsvēra, ka to zinātnieku starpā, kas izšāvuši raķeti uz mēnesi, žīdi ieņem goda vietu. Bez tam, nacionālā problēma Padomju Savienībā neeksistē, un kāda cilvēka reliģiju neviens vīņam neprasa. „Mēs skatāmies uz cilvēku kā uz cilvēku," sacīja Chruščevs.

NO SIBIRIJAS UZ LATVIJU UN TAD UZ AMERIKU

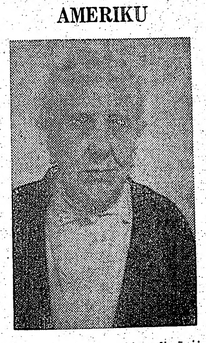

9. septembrī ar Skandināvijas gaisa linijas lidmašīnu no okupētās Latvijas Ņujorkā ieradās 79 g. vecā Helena Venta. 1945. gadā viņa kritusi krievu gūstā un nosūtīta uz Sibiriju. 1956. g. vasarā viņai atļauts braukt atpakaļ uz Latviju pie dēla, bet tas, viņai atgriežoties mājās, bijis miris.

Vēlāk dēli brīvajā pasaulē pieprasījuši viņu izlaist uz ASV. Pēc 2 g. un 4. mēnešiem atļauja arī saņemta.

Par H. Ventas piedzīvojumiem un pārdzīvojumiem garāku rakstu sniegsim LA nākošajā numurā.

CHRUŠČEVAM TRĪC BIKSES

Padomju varas virs gaužam nobažījies par savu „korso" braucienu Ņujorkā, kur ļoti daudz apspiesto tautu piederīgo, kuŗi, ko viņš pats labi zina, tam labu nevēl, drīzāk mēģinās trāpīt ar kādu akmeni, tomātu vai sapuvušu olu. Taču Chruščevs nobijies no tā, ka kāds snaipers varētu ielaist viņam lodi pierē, vai arī kāda sprāgstbumba varētu viņu noslaucīt no zemes virsus, jo Ņujorkā, kur ielas samērā šauras, no augstajiem namiem tas esot viegli izdarāms.

Nīkitas bikšu trīcēšana sacēlusi vēl nepiedzīvotu vētru Ņujorkas policijā, kas tagad pārmeklē katru māju, „noslauka" katru jumtu un iztīra visus bēniņus tajos namos, kas robožo ar ielām, pa kuŗām vedīs sarkanā cirkus aktieri.

Attēlā redzama latviešu grupa demonstrācijas gājienā Ņujorkā pret Chruščeva viesošanos Sav. Valstīs.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KOEKSISTENCE...

(Pārnesums no 1. lpp.)

KO NOZĪMĒ KOEKSISTENCE, UN KAS AIZ TĀS SLĒPJAS?

Komūnisti bieži maina taktiku, pielieto jaunus ciņas paņēmienus, lai Rietumus iemidzinātu, lai pēc miera izslāpušie rietumnieki domātu, ka nu briesmas garām, ka ar komūnistiem iespējama miermīlīga sadzīvošana. Un lētticīgie un naivie rietumnieki šīs ziņas uzņem ar lielu atvieglojumu.

Bet tas ir tikai viens no komūnistu paņēmieniem, tā ir taktikai taktikas maiņa, kamēr pasaules iekarošanas mērķis palēk tas pats. Komūnistu aģitācija gan cenšas iestāstīt, ka „miermīlīga sadzīvošana un tirgošanās iespējama arī ideoloģiski pretēju bloku starpā, bet Ļeņ'na „Svētie raksti" nosaka, ka: **"Nevar būt vienošanās ar buržuaziju: vai nu viņiem jāuzvar, vai mums. Vidus ceļa nav. Kompromiss ar buržuaziju ir nodeva."** Tātad komūnistu ideoloģija prasa kapitālistiskās pasaules iznīcināšanu. To neslēpj arī pats Chruščevs.

Pad. Savienības mērķis ir sašaldīt brīvo pasauli resp. atšķelt Eiropas un citus sabiedrotos no ASV, vai mazākais tos neitralizēt, ja nevarētu dabūt savā pusē. Šī mērķa sasniegšanai PSRS lieto dažādas metodes, gan pielabināšanās, gan piedraudēšanas. Viena no šīm metodēm ir t. s. „miermīlīgā koeksistence."

Sevišķi kopš PSRS sputniku izšaušanas daudzām zemēm likās, ka Pad. Savienības hegemonija nav vairs novēršama. Tāpēc labāk ar Maskavu dzīvot saticībā, naivi cerot, ka komūnisms tad būs labvēlīgāks. Tāpēc daži politiķi ieteic sam'erināšanos, jo pasaulei citas iespējas neesot, kā koeksistence ar komūn'smu, vai arī — bojā eja. Trešā ceļa neesot.

To bravūrīgi pasvītroja arī pats Chruščevs savas Amerikas vizītes priekšvakarā: **„Pasaules miera interesēs labā, Rietumiem jāpieņem Pad. Savienības plāns par Berlīni un Vācijas apvienošanu . . . un jāatmet ideja par komūnisma atspiešanu atpakaļ, jo vēsturi nevar pagriezt atpakaļ. Katra Rietumu doma par Austrumeiropas un Ķīnas „atbrīvošanu" no komūnisma tikai traucē „miermīlīgu koeksistenci" un rada saspīlējumus starp valstīm un izraisa auksto karu. Koeksistenci, vai bojā eju."**

Koeksistences doktrīna rietumnieku izpratnē nozīmē: „dzīvo un ļauj dzīvot." Galvenais arguments šādai politikai ir novilcināt laiku. Gan jau launums izbeigsies pats no sevis, tikai jāpagaida. Un jo ilgāk ar agresoru samierināsies, jo labākas būs izredzes aizkavēt karu.

Bet šīs „miera teorijas" piekrīt ļoti nepadomā par to, ka tieši kompromisi un piekāpšanās dara agresoru lielāku, stiprāku, iedomīgāku un nesenā pagātnē rāda, ka tieši šis ceļš ved uz karu.

Tā ir tikai laika iegūšana komūnistiem, lai izdevīgā brīdī atkal kādā c'tā vietā ar piektās kolonnas palīdzību istenotu savus mērķus. Kā epizodus pašreiz var minēt Berlīni un Laosu.

Kā to var savienot ar Maskavas un Vašingtonas „miermīlīgās koeksistences" centieniem?

MASKAVAS PRASĪBAS

Pieņemot komūnistu „miermīlīgās koeksistences" doktrīnu, nozīmētu, ka starptautiskā politikā jāpaliek „status quo" stāvoklim. Lai paliek divas Vācijas, divas Berlīnes, divas Eiropas un lai m'ljoni verdzībā dzīvojošo arī paliek mūžīgie vergi. Tos jāaizmirst, nerunāt par tiem, la' t. s. „brīvā pasaule" varētu dzīvot labklājībā un mierā . . .

Maskavas prasības ir: 1) Komūnistu okupēto apgabalu atzīšana Austrumeiropā un Āzijā, t. i. „status quo" stāvokļa atzīšana par paliekošu un 2) Savstarpējās palīdzības vai neuzbrukšanas pakta noslēgšana.

KAS IR „STATUS QUO" KOMŪNISTU IZPRATNĒ

Komūnisti saka, ka „status quo" ir tas pamats, uz kā varētu celt „miermīlīgu koeksistenci". Bet ko viņi saprot ar „status quo"? Viņi nesaprot vis statisku stāvokli, **bet gan nepārtrauktu procesu, — mūžīgo revolūciju, kas ved uz pasaules komūnisma uzvaru.** Pēc marksisma d'alektiskā materiālisma teorijas, šis process ir „status quo", bet viss, kas traucē šo procesu, ir sacelšanās pret „status quo". Tas nozīmē, ka komūnistiem atļauts ar propagandu, subversijām, sabotāžām, intrigām, slepkavībām, vajadzības gadījumā arī ar ieročiem, atbalstīt imperiālistu apspiesto tautu sacelšanos Āzijā, Afrikā, Vidējos Austrumos u. c., bet rietumnieku ciņa pret to, būtu ciņa pret „status quo".

Tātad, komūnistu uztverē „miermīlīgā koeksistence" būtu tāda spēle, kur, ciņā par pasaules varu, būtu izslēgts lielā kara risks.

Ļoti jāšaubās, ka Kremļa vīr'šodien gribētu riskēt ar globālu karu, jo tā būtu viņu pašnāvība. pomūnistiem ir simts citu ceļu un simts citu līdzekļu savu mērķu sasniegšanai. Pad. Savienības mērķis 'r iekarot pirmo vietu pasaulē visās nozarēs, no sporta līdz pārtikas un dezlzs rūpniecībai. Chruščevs savās runās pasvītro, ka komūnistu tr'umfs ir nenovēršams. Tas tiks sasniegts arī bez atklāta_kara starp sociālistisko un kapitālistisko pasauli. **Miermīlīgā koeksistence ir labākā stratēģija kā dabūt Rietumu palīdzību komūnistiskās pasaules nodibināšanai.**

Kad 1919. g. Ļeņins solījās uzcelt jaunu, sociālistisku Krieviju, tad kāds ārzemju diplomāts iejautājies, bet kur tad š's ņemšot līdzekļus?? Uz to Ļenins atbildējis: „Kapitālistiem naudas būs diezgan." Savstarpējā t'rdzniecība dotu Maskavai abus: sviestu un lielgabalus.

„MĒS GRIBAM PASAULI"

Amerikāņu tūristi, atbraukuši no Padomju Savienības, ir ļoti sajūsminātī par to, ka viņi dzirdējuši krievus sakām: My chočem mir!" Bet amerikāņi nezina, ka vārdam „mir" ir divējādas nozīmes: miers un arī pasaule. Ja krievi saka: „My chočem mir!" — Amer'kāņi to tulko: „Mēs gribam mieru!'. Bet krievi domā: „Mēs gr'bam pasauli!"

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Vinipegas pilsētas rietumu daļā top jauns iepirkšanās centrs, kas būs dekorēts ar skulptūrām un sienu gleznojumiem. Lai iepirkšanās centrs atbilstu mākslas vismodernākajām prasībām, par to rūpēsies Anglijā dzimušais gleznotājs Džims Villers.

Laikraksts „Toronto Daily Star" ziņo, ka krievi jau ilgāku laiku būvējot jaunu raķešu izšaušanas bāzi 1000 jūdžu ziemeļaustrumos no Teherānas.

Kanadas jātnieku policija Toronto apcietinājusi 23 personas, kas piekērtas narkotisko vielu melnīrdzniecībā. Tirgošanos policijai izdevies atklāt ar telefoto lencu palīdzību.

Kanadiešu žurnālists M. Mihaliks, kam bijusi izdeviba lidot krievu TV-104 B džeta pasažierlidmašīnā jo bargi kritizē lidmašīnas iekšieni, kas nedodot pasažieriem tādu komfortu kā Rietumu satiksmes lidmašinas. Lidojuma laikā tam bijušas arī konversācijas grūtības ar saviem kolēģām pārmērīgā trokšņa un vibrācijas dēļ. Toties lidaparāta manevrēšanas spējas esot lieliskas.

Tiesnesis Hjūs D. Fosters sodījis torontieti Jozefu Gorudko ar 60 dienām cietumā par to, ka pēdējais policijas nepieteikto vizīti atvairījis ar paprāvu dzelzs stangu. Pēc tiesnešа atzinumiem dzelzs stanga ir „ofensīvs ierocis."

„Aluminium Co. of Canada" ziņo, ka šinī gadā aluminija produkcija pieaugusi par 33.000 tonnām.

Lai mazinātu auto katastrofas Ontario provincē, apmēram 33 Toronto vidusskolās paredzēti auto vadīšanas kursi, kuŗus varēs apmeklēt katrs interesents pēc stundām.

„General Motors of Canada" auto sabiedriba Ošavā uzņēmusi atpakaļ 1.200 strādnieku, kas savā laikā darba trūkuma dēļ tika atlaisti.

Satiksmes direktors M. T. Nilsens ierosinājis arī Otavā ierīkot ceļu krustojumu zīmes, kādas jau ilgāku laiku pastāv Toronto.

Halifaksas pilsētas galva J. Vaughan ierosinājis cietumniekus likt pie kieģeļu tīrīšanas darbiem. Patlaban tie veltīgi nositot laiku pilsētas cietumos, nedaridami nekā.

BĒRZAINĒ KUPLI ZAĻO KANADAS VANAGU STĀDĪTAIS BĒRZS

Pie bērziņa viesis no Kanadas O. Purmalis.

Ir patīkami pēc sutīgas un karstas augusta dienas elpot Bērzainē priežu, bērzu un ziedu smaržu pilnu Eiropas gaisu un pavadīt atvaļinājumu inval du mītnē „Bērzaine".. Maz viņu šeit palikušies, apmēram 20, cīņ izvietojušies privāti, bet daudzkārt nedēļas nogales vai atvaļinājumu laiku tie mēdz pavadīt kopā, un tad bieži pie alus glāzes atskan senās, mīļās dziesmas. —

Iegriezas atvaļinājumu pavadīt arī Anglijā dzīvojošie latvieši, bet ļoti reti ir viesi no Amer'kas kontinenta.

Invalidi ir priecīgi par apmeklējumu, tāpēc būtu ieteicams katram no mums, kas apciemo Eiropu, iegriesties tūristu pilsētā Freiburgā, apciemojot arī Bērzaini.

Nedēļas nogalē, ar savu ģimeni, Bērzaini apc'emot bija ieradies arī pulkv. Janums.

Jaunais enerģiskais pārvaldnieks a'cina nogaršot garšīgos bumbierus. Tālāk taciņa ved gar invalidu ģimenes dārziņiem, un diviem bērziem, kuŗus stādījuši sūtnis K. Zariņš un DV KV pr-dis V. Mukts savā Vācijas celojuma laikā pirms 2 gadiem. Bērz'ņi krietni izauguši, simbolizējot atmiņas par stādītājiem un Bērzaines vārda nosaukumu.

Invalīds J. Kamše, kuŗam amputētas abas kājas, kalna nogāzē kopā ar savu enerģisko dzīvesbiedri apkopj saknu dārziņu, un viņu pūl'niem ir labi panākumi; arī mūs paciena ar svaigiem tomātiem un citiem dārzājiem.

Regulāri noturēt d'evvārdus Bērzainē iegriežas archibīskapa tēva sekretārs māc. Rozītis kopā ar vietējās draudzes priekšnieku Baumani.

Šāds d'evkalpojums notika arī manā viesošanās laikā. Pēc dievkalpojuma Bērzaines pārzinis aicina mūs pie azaida galda, kur pārrunās atceram'es bijušo un pārdzīvoto.

Nodegušās mājas vietā paceļas jauna ēka, kur dzīvo „Bērzaines" rentnieks, un kur izbūvēti mazi dzīvokļi invalidiem un viesiem. Galvenajā ēkā pašreiz veic iekšēju remontu, gan pašu spēkiem, gan ar amatnieku palīdzību. Labo un paplašina arī ceļu, kas ved uz „Bērzaini". Šo darbu veic pilsētas valde.

NOZAGTAS GLEZNAS PAR 640.000 DOL.

Naktī no 14. uz 15. septembri zagļi iekļuvuši Toronto mākslas galerijā Dundas ielā, kur nozagušī 6 meistardarbus $640.000,- kopvērtībā. Starp tiem ir viena Renuāra par $20.000,- un divas Rembranta gleznas par 400.000 dol. Policija domā, ka zādziba, kas ir lielākā kopš 2. pasaules kara, notikusi lietus laikā. Zagļi bijuši tik gudri, ka nav lietojuši durvis, kuŗas savienotas ar trauksmes zvanu, bet gan otrā stāva logu, pa kuŗu gleznas nolaistas zemē. Mākslas eksperti konstatējuši, ka visas gleznas diezgan nemākulīgi izgrieztas no smagajiem rāmjiem, bet nav tiktāļ sabojātas, ka tās nevarētu vairs pārdot. Zādzība notikusi ārkārtīgi lielā steigā, jo dažas gleznas ($400.000,- vērtībā) sabojātas, bet nav paņemtas līdzi. Toronto detektīvi domā, ka minētie darbi nonākuši kādas internacionālas zagļu bandas rokās. Pēdējoreiz zagļi „apciemoja" Toronto mākslas galeriju 1954. gadā.

KOMŪNISMS JĀIZNĪCINA!

PROTESTA DEMONSTRĀCIJAS PRET CHRUŠČEVA VIESOŠANOS ASV

Čikāgā

12. septembrī Čikāgā, Orķestra zālē Miličena avenijā, notika pretkomūnistiska sanāksme sakarā ar Chruščeva braucienu uz ASV. Sanāksmes oficiālais nosaukums bija „Demonstrācija brīvībai" un Veltījums apspiestām tautām". To rīkoja apvienotās ASV tautību organizācijas, kur ietelp Albānija, Baltkrievija, Bulgārija, Kroatija, Igaunija, Brīvā Ķīna, Vācija, Ungārija, Lietuva, Latvija, Polija, Slovakija, Slovēnija un Ukraina. Sarīkojuma vadībā darbojās Antibolševistiskā bloka amerikāņu draugu biedriba un Amerikas antikomūnistiskā liga, ar saukli:

KOMŪNISMS JĀIZNĪCINA!

Sakarā ar šo demonstrāciju Čikāgas ielās izdalīts daudz dažāda veida skrejlapu, pie kam vienā gadījumā latvieši T. Zieriņu par skrejlapu izdalīšanu arestējis kāds Čikāgas satiksmes policists un tikai pēc 40 minūtēm, kad atbrauc's policijas auto, lai vestu arestēto uz iecirkni, lieta noskaidrota un Zieriņš atlaists. Par lielu nepatikšanu policistam Z. tūdaļ atsācis skrejlapu dalīšanu.

Orķestra zālē, kas bija greznota ASV un apspiesto tautu karogiem, sapulci atklāja ar ASV himnu un karogu ieneša-nu. Pa apspiesto tautu karogu ienešanas laiku ērģelniece Vestbruka spēlēja pašas sacerētu Brīvības maršu, kuŗa oriģinālu vēlāk pasniedza ABN vicepreziden'ei Zilevičai.

Sanāksmi vadīja Dr. Revilo Olivers, virs, kaş mūža lielāko daļu ziedojis komūnisma atmaskošanai. Sarīkojumu iesāka ar Kauņas biskapa vietnieka Brižga aizlūgumu, kam sekoja bij. Kongresa locekļa Čarlza Kerstena runa — Straptautiskā morāle un Chruščeva vizīte. Pēc viņa runāja kapt. I. Hamptons, Glenvjū jūras gaisa spēku bāzes komandieris, cildinādams apspiesto tautu nelokāmo nostāju. Tiesnesis Džons Ungers aicināja klātesošos uzsākt kampaņu par ASV ārpolitikas maiņu šādā virzienā:

1)Pārtraukt diplomātiskos sakarus ar Padomju Savienību; 2) atzīt apspiesto tautu neatkarību; 3) dabūt Apvienotās Nācijas ārā no Savienotajām Valstīm un Savienotās Valstis ārā no Apvienotām Nācijām.

Vincents L. Knauss, kroatu pārstāvis no AF — ABN, nolasīja dokumentus par apspiesto tautu dzīvi, kas skaidri parāda Chruščeva un komūnisma ļaunos darbus. Pēc tam Knauss nolasīja arī organizāciju pārstāvju rezolūcijas, ko nosūtīja prezidentam Eizenhaueram un ASV Kongresam. Zāle satumsa, atstājot mazu gaismas staru uz trīcošu baltu lapu, no kuŗas grāfs Emanuels Ziši, ungāru Mincentija kustības prez dents ASV, nolasīja pēdējo radio raidījumu no brīvās Ungārijas raidstacijas.

Sarīkojums beidzās ar pareizticīgo mācītāja aizlūgumu par upuŗiem, kas krituši cīņā par kristietību un savu tautu, un beigu lūgšanu, ko vadīja protestantu mācītājs, kam sekoja karogu iznešana.

Sarīkojums bija samērā labi apmeklēts; amer'kāņu un citu tautību starpā varēja saskaitīt pat apm. 120 latviešu, t. i. 0,5% no visa šejienes latviešu skaita. Zinātāji saka, ka tas esot v'sai labs sasniegums . . .

D. V.

Ņujorkā

Vēl Chruščevs nebija ieradies ASV, bet Ņujorkā jau sākās dažādas protesta sanāksmes un demonstrācijas. Amerikāņu prese parādījusies dažādu organizāciju aicinājumi izteikt savu neapmierinātību par Chruščeva viesošanos. Baznīcās notiek sēru dievkalpojumi, komūnisma upuŗus pieminot. Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze noturēja svētdien, 13. septembrī, dievkalpojumus piecās v etās; tie visi bija labi apmeklēti. Pazemju stacijās var redzēt izliktus Chruščevam naidīgus lozungus. Dažreiz t'e uzrakstīti vienkārši ar krītu uz sienas.

Iespaidīga protesta sapulce un demonstrācija notika 13. septembrī Manhattan Center telpās. To rīkoja Antibolševistisko nāciju bloks, kuŗā darbojas dažādas tautības — Balt jas tautas, ungāri, ukraiņi, kazaki, kaukazieši u. c. Pie ieejas katram apmeklētājam ap roku aplika sēru lentu. Uz skatuves dažādo tautu karog'em bija pievienoti sēru plīvuŗi. Pie katra karoga tautu meitas nolika ziedus.

Latviešu pārstāvis A. Kalme uzrunāja sapulcējušos, a'rādot, ka nekas labs nav sagaidāms no draudzēšanās ar slepkavu, Ukrainas bendi. Vinnicā atrastie 10.000 nogalināto ir tikai viens p'erādījums Chruščeva noziegumiem.

Galvenais runātājs bija bij. Kongresa loceklis O. Armstrongs. Viņš bija tas, kas Japānas miera konferencē 1951. g. pasniedza Gromiko Krievijas kart', ar tajā iezīmētām vergu nometnēm. Runātājs pateica, ka ASV esot kauns, ka tās vadoņi sarunās ar Staļinu 1943. g. nav pretojušies Baltijas valstu pakļaušanai Padomju Savienībai, un izteica cerību, ka viņš kādreiz staigāšot atbrīvotās Rīgas ielās.

Laosas sūtnis Vašingtonā K. Pradits gaŗākā runā apgaismoja stāvokl' Āzijā un savā zemē, kas kļuvusi par komūnistu agresijas upuri.

Apsveikumus bija piesūtījuši Kongresa locekļi: Dāv'ts, Dods, Kēfarts, Kitings. Vairākuma līderis Tautas vietnieku namā Mekkormaks savā apsveikuma telegrammā pateica, ka viņš v'enmēr esot uzstājies pret Chruščeva aicināšanu; Eizenhauers esot izdarījis lielu kļūdu, aicinot Chruščevu. Sanāksme pieņēma rezolūciju, ko nosūtīs Eizenhaueram. Telegrammmā izteikts protests pret Chruščeva aicināšanu, aizrādot, ka komūnisma upuru skaits 40 gados sniedzas pie 30 miljoniem. Telegrammu kā latviešu pārstāvji parakstīja A. Kalme un A. Alps.

Pēc sanāksmes tās dalībnieki devās gājienā pa Manhatanas ielām uz Apvienoto Nāciju mītni. Latviešu grupa gāja aiz savā karoga, nesot dažādus pretkomūnistiskus plakātus. Gājiens pievērsa vispārēju uzmanību, daudzi fotografēja gājienu un ar interesi lasīja izdalītās skrejlapas. Nonākot pie AN mītnes, gājiena dalībnieki noklausījās Armstronga nolasīto protesta rezolūciju un mierīgi izklīda. Demonstrācija norītēja disciplinēti, bez starpgadījumiem; bija sapulcēti stipri policijas spēki.

Vašingtonā (B. C.)

Pie Vašingtona pieminekļa 1. septembrī, pl. 7.30 vakarā, notika reliģiska un patriotiska sapulce, kuŗā bija liels pulks antikomūnistu. To ievadīja ar visu kopīgi nodziedātu garīgo himnu „Mūsu Tēva ļiecība" un lūgšanu.

Pie pirmā ASV prezidenta pieminekļa vainagus un ziedus nostāsimies draudzībā ar Chruščeva nolikta etnisko grupu pārstāvji, to starpā arī Vašingtonas latviešu biedrība.

Amerikāņu kristīgo baznīcu padomes pārstāvis Dr. Hollkrosts nolasīja ASV Kongresa rezolūciju, ar kuŗu tika izsludināta Apspiesto tautu nedēļa, minot visu 22 apspiesto zemju vārdus.

Protesta pret Chruščeva viesošanos komitejas pr-dis Montgomerijs teica dedzīgu runu, aizlūdzot par apspiestajām tautām un norādot, ka tāds pats liktenis var būt Amerikai un visai brīvajai pasaulei.

Dr. Č. Mekintairs savu runu beidza vārdiem: „Miers, miers, nevar būt miera, kamēr daļa tautu ir apspiestas."

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktitajos rakstos izteiktās domas var ari neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ TORONTO

● Vasaras brīvdienas ir galā, vakari kļūst gaŗāki, atliek vairāk laika pārskatīt, kas vēl būtu kārtojams ar organizāciju, kuŗā jūs darbojaties. DV Toronto nodaļas valdei, sakarā ar 1959. gada beidzamā ceturkšņa tuvošanos, kārtojami maksājumi DV Kanadas valdei. Tāpēc valde lūdz visus b'edrus, kas vēl kaut kādu iemeslu dēļ nebūtu nokārtojuši biedru maksas un Mans z'edojums dzimtenei, to izdarīt nekavējoties. Biedru nauda par 1959. g. ir $9.00 (iesk'aitot Bēru fondu). Invalīdiem un biedriem, kas līdz šim bija no b edru naudas atbrīvoti, kā arī DV sporta kluba biedriem par 1959. gadu nodaļai jāmaksā $3,-. Iemaksas var izdarīt pa pastu vai tieši DV namā katru dienu no plkst. 9-6 vakarā, apgāda Latvija Amer'kā birojā. Adrese — 123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario. **Toronto DV nod. valde.**

● Māc. A. Lūsis pag. nedēļas nogalē kristījis Ingridu - Annu Hartmani, Valdemāra un Irēnas meitiņu, un Ingridu Lindu Kreslovsku, Alberta un Lijas meitiņu.

● Šī gada 23. septembrī Toronto Centrālā YMCA atklāj savus kārtējās informālās izglītības kursus. Šoreiz kursos par mācības spēkiem darbosies arī divas latv'ētes — L. Zuntaka un E. Vidiņa, kas mācīs spāņu un krievu valodu. Paredzētas lekcijas arī psiholoģijā, publiskā runāšanā un televizijas programmas problēmās. Tiem, kas vēlas apgūt dejošanas mākslu, iespējams piedalīties deju kursos. Dalības maksa biedriem 4, bet nebiedriem 6 dolari. Tuvāka informācija Centrālās YMCA's programmas nodaļā.

● Laikā no 9.-13. oktobrim Toronto Centrālā YMCA rīko 'zbraukumu uz Ņujorku, lai iepazītos ar Apvienoto Nāciju darbu. Ekskursanti apskatīs AN telpas, noklausīsies kādu no kārtējām AN darba sēdēm, tiksies ar Kanadas delegātu un diviem citu valstu delegāt'em. Vakara banketā runās kāds no cittautu delegātiem. Ekskursanti iepazīsies arī ar UNESCO un ILO.

Pirms izbraukšanas 'zbraukuma dalībnieki pārrunās dažus „degošus" jautājumus, kā Tibetu, atbruņošanos u. t. t.

Apmešanās paredzēta Tudor viesnīcā — Apvienoto Nāciju mītnes tuvumā.

Izbraukumā var p'edalīties YMCA's biedri un viņu paziņas.

● Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes koris atsāk darbību 20. septembrī, plkst. 3.30 p. p., Trīsvienības baznīcā. Jaunus dziedātājus v'sās balsis līdz pieteikties pa tālruni RU 3-6687, vai uz vietas mēģinājuma laikā. Kori vada diriģents Jān's Baruss.

● Lai rosinātu skatītāju interesi par dažādiem sporta veidiem, Centrālās YMCA's sporta vadība nolēmusi turpmāk sniegt plašāku informāciju presei un paredzējusi sezonas bilešu pārdošanu, kas ikvienam par ļoti mērenu maksu dos iespēju apmeklēt visas sporta sacensības, kuŗas šinī sporta sezonā notiks Centrālā YMCA'ā. Sacīkšu kalendārā paredzēts: basketbols, volejbols, bedmingtons, zāles hokejs, svaru celšana, judo un galda teniss.

Volejbolā un basketbolā startē vairākas latviešu basketbola un volejbola vienības. Pirmās sacīkstes sāksies oktobŗa mēneša sākumā. Tuvāka informācija sekos.

NIAGARA

● „Dzirksteles" valde savā pēdējā sēdē nolēma LNJAK 5. kongresa rīkošanas izdevumus, ieskaitot delegātu un lūgto viesu pusdienas, segt ar pulciņa līdzekļiem. Arī kongresa noslēguma sarīkojumā, sadraudzības vakarā ar priekšnesumiem, rotaļām un deju, kuŗā visi laipni ielūgti, ieeja būs briva.

Kongresa atklāšana un pirmā darba sēde notiks 19. sept., 2251 Franklin St., Latviešu skolas telpās, no pl. 19.30 līdz 12.30. Tad visi dalībnieki dosies uz Sv. Jāņa baznīcas zāli, 580 Portage Rd. Tur būs kopējas pusdienas, pēc tam kongresa turpinājums un noslēgums. Pēc kongresa, apm. pl. 19,30 sadraudzīgs vakars ar priekšnesumiem un deju.

Tiem, kas vēlas palikt uz otru dienu un pārnakšņot farmas siena šķūnī — līdz ļaņem palagi un segas, jo naktīs ir dzestras. Ja laiks būs jauks — nākošā dienā paredzēta ekskursija pa Niagaru un apkārtni.

Pulciņa pilnsapulci ar valdes un revizijas komisijas vēlēšanām nolēma sasaukt š. g. 18. oktobrī.

● Sakarā ar to, ka daudzi jaunieši grib regulāri trenēties un spēlēt basketbolu un volejbolu, nolēma pie „Dzirksteles" dibināt jauniešu sporta kopu. Tā vadību uzņēmās pulciņa prks M. Vītols, meitenes pārzinās gaidu vad. R. Sakare.

Darbības gada beigās nolēma ziedot Minsteres latviešu ģimnazijai Vācijā $25,-.

LONDONA, ONT.

● Londonas Latviešu kopa ievadīja rudens un z'emas sarīkojumus ar saviem 11. gada svētkiem 12. septembrī. Vispirm kopas valdes priekšsēdis prof. A. Dreimanis runāja par savas organizācijas galveno darbu iepriekšējā gadā. DV Londonas nodaļas priekšniesk A. Liepiņš raksturoja kopas darbību un novēlēja tai darboties arī nākotnē tajā pašā virzienā. Šai oficiālajai daļai sekoj programma. Tajā Dr. P. Vasariņš referēja par dažiem motīviem dzejniecību Veltas Tomas un Veronikas Strēlertes darbos, un M. Martinova - Plostniece ļoti izteiksmīgi un ar dziļu pārdzīvojumu deklamēja viņu dzejas. Programmas beigās dzejniece Velta Toma pati deklamēja savas dzejas. Turpinājumā norisinājās sav esīgā dzīve. Sanāksmes dalībnieki mielojās pie aukstā galda gardumiem, par kuŗiem bija parūpējusies kopas dāmu komiteja ar I. Epneri priekšgalā, un dejoja. Šis kopas gada svētku sarīkojums bija labi apmeklēts.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0260.

TAUTIEŠI,
noguldiet savus ietaupījumus
LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBĀ
(LATVIAN TORONTO CREDIT UNION)
Atvērta pirmdienās no 8-10 vak.
Sv. Andreja baznīcas telpās (Carlton & Jarvis).
P. O. Box 37, Terminal „R", Toronto. Tel. HU 3-9283 vakaros.

LASĪTĀJU VĒSTULES

„WE DO!"

Latvijas Amerikā red.:

Pateicos (domāju, daudzi tam p'evienosies) Savstarpējās Sadarbības Līgai un atbalstītājiem par 12. septembrī Toronto rīkoto demonstrāciju pret Chruščeva braucienu. Patēicība pienākas arī dalībniekiem, kas, baudot brīvās pasaules priekšrocības, varēja atlicināt pāris stundu brīvības un morālās atbildības apliecinājumam.

Demonstrācijas norīkums bija modināt pašapmierinātos, pirms atveras Trojas zirga koka durvis jaunajā Trojā — Savienotajās Valstīs.

Demonstrāciju tika redzēta arī minētās dienas televizijas vakara sn'egumos pl. 6.45 un 11 vakarā. Sevišķi pēdējais sniegums bija iespaidīgs, kad intervijas laikā atskanēja dalībn'ekiu dārdošie „We do" (mēs atbalstām) saucieni, pieņemot rezolūcijas brīvības ideju uzvarai. Šie sauc'eni atskanēja daudzās mājās Kanadā un Savienotās Valstīs, noklausoties vakara ziņas.

Trimdinieks

SEVIŠĶA LABVĒLĪBA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar komūnistu vadoņa viesošanos ASV dupas acīs lielā labvēlība, kādu parāda oficiālās iestādes, sagatavojoties iedzīvotājiem cita starpā ir rakstītas arī šādas rindas: „Viņi netaisa parādus un nepaziņo ne laupīšanu, nedz citus noziegumus. Arī žūpība viņiem ir pilnīgi sveša. Pašlaik not'ek mēģinājumi saliņas iedzīvotāju civilizēt. **Pret civilizāciju un tās trūkumiem** iedzīmt'e pagaidām izturas ļoti noraidoši."

Nu, ja nekas nelīdz — lai aizved paciemoties Chruščevu, — gan viņš ievedīs saliņā tādu civilizāciju, ka saliņas iedzīvotāji varēs justies pilnīgi līdzvērtīgi lielajā „draudzīgo tautu saimē."

Niks.

„LATVIEŠIEM TUR NAV KO MEKLĒT . . .

Laikā, kad katrs cilvēks meklē pēc labāk atalgota un ērtāka darba, lieliska izdeviba pavērusies skroderiem, tika', diemžēl, letiniem tur nav ko nagus saldēt, jo viegli var kļūt par galvas tiesu īsāki.

Darba piedāvājums kādā nesenā ievērojamā žurnāla „Tailor and Cutter" numurā skan tā: Viriešu drēbniekam, kas vēlas pavadīt piecus mēnešus Saudiarabijā, maksāsim 100 mārciņu algu nedēļā pie brīva dzīvokļa un uzturа. Viņa uzdevums vieglu uzvalku šūšana f'rstiem un ķēniņa galma locekļiem. Kandidāts nedrīkst būt ž'du izcelsmes, un viņa pasē nedrīkst būt viza ieceļošanai Izraēlā. Uzturēšanās laikā Saudiarabijā nedrīkst lietot alkoholiskus dzērienus, jo katrs mēģinājums tos ievest nelegāli, uz vietas tiek sodīts ar nāvi. Nav izredžu kāršu spēlēm, dziedāšanai, dejošanai un tamlīdzīgām izpriecām. Patīkams klimats."

Jā, bet ko tad vairs līdz kļūmats?

KO NO TĀ VARAM MĀCĪTIES?

Kādā angļu ģeografijas mēnešrakstā nesen par kādas mazas Klusā okeana saliņas iedzīvotājiem cita starpā ir rakstītas arī šādas rindas: „Viņi netaisa parādus un nepaziņo ne laupīšanu, nedz citus noziegumus. Arī žūpība viņiem ir pilnīgi sveša. Pašlaik not'ek mēģinājumi saliņas iedzīvotāju civilizēt. **Pret civilizāciju un tās trūkumiem** iedzīmt'e pagaidām izturas ļoti noraidoši."

Nu, ja nekas nelīdz — lai aizved paciemoties Chruščevu, — gan viņš ievedīs saliņā tādu civilizāciju, ka saliņas iedzīvotāji varēs justies pilnīgi līdzvērtīgi lielajā „draudzīgo tautu saimē."

Niks.

Analfabētisms Polijā

No Breslavas apgabala arodbiedrību atzinumiem izriet, ka tur dzīvo un strādā vismaz 80 tūkst. jauniešu, kas nav iemācijušies nedz lasīt, nedz rakstīt. Liela daļa no šiem jauniešiem skolās vispār neesot gājuši, bet kādi 10.000 skolās esot ieguvuši tik trūcīgas zināšanas, ka nespējot izprast lasīšanai uzliktos rikojumus. Esot gan arī aizdomas, ka daudzi no šiem jauniešiem aizbildinoties ar analfabētismu, lai ignorētu un boikotētu visus rikojumus un paziņojumus . . .

UNO MANKIN REALT
292 Danforth Ave., Toronto. HO 1-11
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
PĀRSTĀVIS **K. KĀRKLIN**
Birojā HO 1-1114. Mājā HO 1-37

Kristaps Grāmatnieks

Kā es kļuvu par grāmatniek

NO ATMIŅU KRĀJUMA DZINTARA KRAST

II

Man pietika, ja pāris žurnālu varēju pārdot. Toties man bija bagātīga lasāmviela par velti, kur varēju izsekot, kas notiek pasaulē. Es šķirstīju humoristiskos žurnālus un priecājos, kā plaukst latviskais humors. Tajos tiešām netrūka asprātību, ar kādām bija apveltīti politiskie darbinieki un partijas. Humors gan dzēla, bet tas nebija tik piedauzīgs kā polemiskie avīžu raksti, kuŗus palielākai daļai sacerēja pašī politiķi, kas brīžiem uz savu pretinieku izgāza visu žulti.

Dabiski, ka mana interese pirmām kārtām pievērsās Liepājas laikrakstiem. Tie bija pilsoniskais „Kurzemes Vārds" un sociāldemokratu Lejaskurzemē izdotā „Strādnieku Avīze", kas abi iznāca jau pirms Latvijas valsts proklamēšanas, ik dienas — ritos, iznemot pirmdienas, jo svētdienās laikrakstus uzturēt ticību jaunaj Toreizējie žurnālisti u ki sniedza labāko, ko paši būdami cēla ide garoti, līdzcinītāji ur tāji, saucēji un ai mantīki un sapņotāj kas tad torez bija ja valsts, ja ne k sapņa piepildījums! vēl neblija izsapņots un žurnālistu sirdis jai valstij. Tās bija karstas, kaut gan spalvas turētāja balts matu sudrabs. iekvēlināja arī lasīt nos, ka spēcīgs lauku laidies meža pļavas isam atpūtas brīdi roku turēja apkaš meiču, bet otrū tan **raksts numurs. Sak** launadzi uz pļavu maizes kurvi iespra näko laikraksta r jaudīm, krūma paēš sviedrus un padzeŗo nieku skābputru, l palasīties.

Kad „Latvijas Sa uz Rīgu, „Kurzemes kal turpināja savas ru Jura, vēlāk Dr. dībā. Kādu dienu m tu veikalā ienāca Viņš meklēja jaun niekus, kas vēlētos financiāli atbalstīt, laiku prasīja piem ārtavu noziedojis, „Kurzemes Vārda" ku

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

TAUTIEŠI,
noguldiet savus
ietaupījumus
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBĀ
(LATVIAN TORONTO CREDIT UNION)
Atvērta pirmdienās no 8-10 vak.
Sv. Andreja baznīcas telpās
(Carlton & Jarvis).
P. O. Box 37, Terminal „R",
Toronto. Tel. HU 3-9283 vakaros.

LASĪTĀJU ZIŅOJUMI
„WE DO!"

Latvijas Amerikā red.:

Pateicos (domāju, daudzi tam p'evienosies) Savstarpējās Sadarbības Ligai un atbalstītājiem par 12. septembrī Toronto rīkoto demonstrāciju pret Chruščeva braucienu. Pateicība pienākas arī dalībniekiem, kas, baudot brīvās pasaules priekšrocības, varēja atlicināt pāris stundu brīvības un morālās atbildības apliecinājumam.

Demonstrācijas norisē bija modināt pašapmierinātos, pirms atveras Trojas zirga koka durvis jaunajā Trojā — Savienotajās Valstīs.

Demonstrāciju tika redzēta arī minētās dienas televizijas vakara sniegumos pl. 6.45 un 11 vakarā. Sevišķi pēdējais sniegums bija iespaidīgs, kad intervijas laikā atskanēja dalībnieku dārdošie „We do" (mēs atbalstām) saucieni, pieņemot rezolūcijas brīvības ideju uzvarai. Šie sauc'eni atskanēja daudzās mājās Kanadā un Savienotās Valstīs, noklausoties vakara ziņas.

Trimdinieks

SEVIŠĶA LABVĒLĪBA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Sakarā ar komūnistu vadoņa viesošanos ASV dur.as acīs lielā labvēlībā, kādu parāda oficiālās iestādes, sagatavojoties augstā, pareizāk teikt — asiņa nā — viesa uzņemšanai. Viņu uzņems, sagaidīs kā valsts galvu, lai gan viņš tas nav, jo oficiālais padomju valsts galva ir Vorošilovs, Maskavā pie viņa arī akreditējas ārzemju sūtņi u. t. t., tas paraksta arī Augstākās padomes dekretus, jo ir Augstākās padomes priekšsēdis.

Tāpat, lai gan viņš ir viens no baigākiem krimināliem nozie'dzniekiem, kuŗam ierodoties ASV pēc 1946. g. Ženēvas konvencijas (ko 1949. g. apstiprināja arī ASV senāts) būtu uzliekami roku dzelži — nevis sn'edzama šampanieša vai vodkas glāze.

Izrādīt labvēlību padomju tautām, godinot komūnistu vadoni, tomēr neizdosies, jo Chruščevu tautas nicina — tāda sabiedriskā doma, ka viņš pārstāv Krieviju, ir maldīga, bet, nāk prātā, maldījās arī latvieši. Latvijas brīvvalsts laikā mūsu universitātes valsts tiesību katedras vadītājs doc. R. Akmentiņš pasvītroja, ka katrā valsti, piemetinot arī Pad. Savienībā, ir tāda valdība, kādu akceptē tautas vairākums, tāpēc nav jābrīnās, ka amerikāņi arī kaut ko tamlīdzīgu domā.

Patiesībā godinot Chruščevu, tiks splauts uz tautām, kuŗas viņš „pārstāv", turpretim nostājoties pret Chruščevu, mēs nostāsimies draudzībā ar Chruščeva apspiestām, verdzinātām tautām. **Mag. iur. E. Lapiņš.**

Analfabētisms Polijā

No Breslavas apgabala arodbiedrību atzinumiem izriet, ka tur dzīvo un strādā vismaz 80 tūkst. jauniešu, kas nav iemācījušies nedz lasīt, nedz rakstīt. Liela daļa no šiem jauniešiem skolās vispār neesot gājuši, bet kādi 10.000 skolās esot ieguvuši tik trūcīgas zināšanas, ka nespējot izprast lasīšanai uzliktos rīkojumus. Esot gan arī aizdomas, ka daudzi no šiem jauniešiem aizbildinoties ar analfabētismu, lai ignorētu un boikotētu visus rīkojumus un paziņojumus . . .

Redakcijas piezīme:

Manuskriptus saīsināt, manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs pievienota pastmarka.

Par vai iniciējiem paraksti ajos rakstos izteiktās domās bilst redakcijas viedoklim.

UNO MANKIN REALTOR
292 Danforth Ave., Toronto. HO 1-1114
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
PĀRSTĀVIS K. KĀRKLIŅŠ
Birojā HO 1-1114. Mājā HO 1-3766.

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

GERRARD - GREENWOOD: 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas. Garāžas iespējas. Māja labā stāvoklī. Izmaksāts īpašums. Iemaksa $2.900,-.

BAYVIEW - DAVISVILLE: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš un garāža. Pilna cena $17.900,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un 2 mūŗa garāžas. Idevīgas oblizgācijas. Iemaksa $6.000,-.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

Kristaps Grāmatnieks

Kā es kļuvu par grāmatnieku

NO ATMIŅU KRĀJUMA DZINTARA KRASTĀ

II

Man pietika, ja pāris žurnālu varēju pārdot. Toties man bija bagātīga lasāmviela par velti, kur varēju izsekot, kas notiek pasaulē. Es šķirstiju humoristiskos žurnālus un priecājos, kā plaukst latviskais humors. Tajos tiešām netrūka asprātību, ar kādām bija apveltīti politiskie darbinieki un partijas. Humors gan dzēla, bet tas nebija tik piedauzīgs kā polemiskie avīžu raksti, kuŗus pa lielākai daļai sacerēja paši politiķi, kas brīžiem uz savu pretinieku izgāza visu žulti.

Dabiski, ka mana interese pirmām kārtām pievērsās Liepājas laikrakstiem. Tie bija pilsoniskais „Kurzemes Vārds" un sociāldemokratu Lejaskurzemē izdotā „Strādnieku Avīze", kas abi iznāca jau pirms Latvijas valsts proklamēšanas, ik dienas — rītos, izņemot pirmdienas, jo svētdienās laikrakstus neiespieda. Vāciešiem bija vēl savs dienas laikraksts „Libausche Zeitung," kuŗa mūžs sniedzās pāri simts gadiem. Tas bija laikam vecākais Liepājas laikraksts. Starplaikos Liepājā iznāca vēl dažas citas latviešu avīzes, bet tām bija gadījuma raksturs, un visas tās savas gaitas agrāk vai vēlāk izbeidza.

Kā jau minēju, „Kurzemes Vārds" sāka iznākt jau pirms Latvijas valsts proklamēšanas, tūliņ, kad vācu okupācijas vara bija jūtami atslābusi. To izdeva daži pilsoņi ar saviem privātiem līdzekļiem. Kad Pagaidu valdība pārcēlās uz Liepāju, tā izdeva savu laikrakstu „Latvijas Sargs", Artūra Kroģera vadībā, un „Kurzemes Vārds" iznākšanu pārtrauca, bet tikai uz laiku. „Latvijas Sargam" piekrita izcila loma Latvijas politiskā un saimnieciskā stāvokļa apgaismošanā. Par minēto laikmetu A. Kroders Latvijas 10 gadu jubilejas izdevumā, A. Bilmaņa redakcijā, raksta: „Liepāja! Senas, senas jau šķiet šis romantiskās dienas! Cik to, kuŗi zina, kas ir Liepāja Latvijas vēsturē? Bet viņa bija mūsu pirmā galvaspilsēta: tikai Liepājā sākās jaunās valdības darbs."

Laikrakstu toreiz lasītājs saņēma kā tuvu draugu, kā ilgi gaiditu, mīļu viesi. kas nesa spēcinātāju vārdu un palīdzēja uzturēt ticību jaunajai valstij. Toreizējie žurnālisti un rakstnieki sniedza labāko, ko spēja dot, paši būdami cēla ideālisma apgaroti, līdzcinītāji un līdzdzīvotāji, saucēji un aicinātāji, romantiķi un sapņotāji . . . Un kas tad torez bija jaunā Latvijas valsts, ja ne kāda skaista sapņa piepildījums! Šis sapnis vēl nebija izsapņots līdz galam, un žurnālistu sirdis dega jaunajai valstij. Tās bija jaunas un karstas, kaut gan daža laba spalvas turētāja galvu rotāja balts matu sudrabs. Šī degsme iekvēlināja arī lasītāju. Atmiņos, ka spēcīgs lauku puisis, atlaidies meža pļavas siena šķūnī īsam atpūtas brīdim, ar vienu roku turēja apkampis sārtu meiču, bet otrā tam bija laikraksta numurs. Saimniece nesot launadzi uz pļavu, daudzreiz maizes kurvī iesprauda arī jaunāko laikraksta numuru, lai laudim, krūma paēnā nosusinot sviedrus un padzerot'es kurzemnieku skābputru, būtu arī ko palasīties.

Kad „Latvijas Sargs" pārcēlās uz Rīgu, „Kurzemes Vārds" atkal turpināja savas gaitas Bebru Jura vēlāk Dr. Ekšteina vadībā. Kādu dienu manā grāmatu veikalā ienāca Dr. Ekšteins. Viņš meklēja jaunus līdzdalībniekus, kas vēlētos laikrakstu financiāli atbalstīt, jo tas visu laiku prasīja piemaksas. Savu ārtavu noziedojis, kļuvu par „Kurzemes Vārda" līdzdalībnieku. Nākošajā „Kurzemes Vārda" izdevēju sanāksmē atklājās, ka izdevējiem atkal jāatver naudas maki, kas daudziem nepatika. Mani izbīdīja noskaidrot deficita cēloņus. Iepazinies ar izdevniecības darbību, ierosināju „Kurzemes Vārdu" no kooperatīvas organizācijas pārorganizēt par komanditsabiedrību. Es uzņēmos atbildīgā biedra pienākumus, kas par laikraksta financiālo pusi atbild neaprobežot'; pārējie atbild tikai ar savu ieguldījumu. Manu priekšlikumu vienbalsīgi pieņēma, un es kļuvu par atbildīgo biedru. Tas bija diezgan riskants solis, bet ko es varēju zaudēt? Grāmatu veikals nekādus ienākumus nesolīja, un ar to eksistenci nodrošināt nebija cerības. Tanī es varēju sēdēt līdz nosirmošanai, bet es gribēju kaut ko celt un veidot, radīt kaut ko paliekamu. Manām garīgajām interesēm tas varēja būt tikai laikraksts, kam biju pievērsies jau no jaunības dienām. Laikrakstā es saskatiju dzīvo dzīvi, kas pulsēja tā slejās. Visu enerģiju veltīju laikrakstam, un tas pārdzīvoja Latvijas valsts mūžu.

Kad uzņēmos „Kurzemes Vārds" atbildīgā biedra pienākumus, nedomāju, ka ap šo laikrakstu saistīsies tik daudz mana mūža lagākie gadi. Tos nekad neesmu nožēlojis un esmu pateicīgs likteņim, ka viņš man šādu iespēju bija piešķīris.

Jauns radars

No vāciešu rūpniecības aprindu informācijas izriet, ka amerikāņu armija nesen attīstījusi jaunu un ļoti kustīgu radara ierīci. Tā esot tik jūtīga, ka 3 km. attālumā atklājot pat rāpojošu karavīru.

TĀLREDZĪGAIS GUBERNĀTORS

Kādreiz labos, vecos laikos, kad DP tauta dzīvoja vēl pie brīvas maizes nometnēs un mācēja cienīt priekšniecību un angļu mēlē runājošus bosus, ieviesās tautiskā tradicija visus augšminētos apdāvināt ar koka šķivjiem, cimdiem, prievītēm u. t. t. Toreiz tā rikajoties nez' vai kādam letiņam ienāca prātā, ka pēc gadiem desmit amerikāņi pie šādām izdarībām jau tā būs pieraduši, ka tās pilnīgi pārņēmuši arī savā darba kārtībā, tā sakot — asimilējuši. To visspilgtāk pierāda gadījums ar Mičigenas senātoru G. M. Viljemu ALJA's 8. kongresā Grand Rapidos, kad viņš pēc dedzīgās pretkomūnistiskās runas bij. ALJA's priekšsēdim L. Streipam steidzies pasniegt kaklasaiti (latviski izsakoties — šlipsi) — savas ģimenes la'mīgās krāsās, preti saņemdams — mūsu tautisko prievīti.

Tavu tālredzīgu gubernātoru!

LATVIEŠIEM TUR NAV KO MEKLĒT . . .

Laikā, kad katrs cilvēks meklē pēc labāk atalgota un ērtāka darba, lieliska izdeviba pavērusies skroderiem, tikai, diemžēl, letiņiem tur nav ko nagus saldēt, jo viegli var kļūt par galvas tiesu īsāki.

Darba piedāvājums kādā nesenā ievērojamā žurnāla „Tailor and Cutter" numurā skan tā: Vīriešu drēbniekam, kas vēlas pavadīt piecus mēnešus Saudiarabijā, maksājam 100 mārciņu algu nedēļā pie brīva dzīvokļa un uztura. Viņa uzdevums vieglu uzvalku šūšana firstiem un ķēniņa galma locekļiem. Kandidāts nedrīkst būt žīdu izcelsmes, un viņa pasē nedrīkst būt viza iecelošanai Izraēlā. Uzturēšanās laikā Saudiarabijā nedrīkst lietot alkoholiskus dzērienus, jo katrs mēģinājums tos ievest nelegāli, uz vietas tiek sodīts ar nāvi. Nav izredžu kāršu spēlēm, dziedāšanai, dejošanai un tamlīdzīgām izpriecām. Patīkams klimats."

Jā, bet ko tad vairs līdz klimats?

KO NO TĀ VARAM MĀCĪTIES?

Kādā angļu ģeogrāfijas mēnešrakstā nesen par kādas mazas Klusā okeana saliņas iedzīvotājiem cita starpā ir rakstītas arī šādas rindas: „Viņi netaisa parādus un nepazīst ne laupīšanu, nedz citus noziegumus. Arī žūpība viņiem ir pilnīgi svešs. Pašlaik notiek mēģinājumi saliņas iedzīvotāju civilizēt. Pret civilizāciju un tās trūkumiem iedzimt'e pagaidām izturas ļoti noraidoši."

Nu, ja nekas nelīdz — lai aizved paciemoties Chruščevu, — gan viņš ievedīs saliņā tādu civilizāciju, ka saliņas iedzīvotāji varēs justies pilnīgi līdzvērtīgi lielajā „draudzīgo tautu saimē."

Niks.

JAUNATNES KONGRESS ATBALSTA JAUNO GAITU

LĒMUMI, REZOLŪCIJAS UN ATZINUMI, KONCERTS, BALLES, SPORTS UN IZKLAIDĒŠANĀS ALJA'S KONGRESĀ

ALJA's kongresā Grand Rapidos tika pieņemti daži svarīgi lēmumi un groziti arī statūti, bet tie nekādas radikālas pārmaiņas sekmīgi ievadītājā latviešu jaunatnes organizācijas darbā neienes. Starp citu statūtos tagad paredzēts, ka valdē trīs priekšsēža vietnieku ievēl apgabalu kongresos, apvienības amatpersonas ievēl uz diviem gadiem un vēl daži citi sīkāki grozījumi.

Sakarā ar žurnālu „Jaunā Gaita" ALJA's kongress iztirzāja un p'eņēma sekojošu rezolūciju: „Iepazīstoties ar Amerikas latviešu apvienības centrālās valdes 1959. g. 25. aprīļa lēmumu, ALA's 8. kongresa lēmumu, ALJA's valdes 1959. g. 3. maija lēmumu un vēlākām diskusijām, kas skar Ceļinieka apgāda izdevumu Jaunā Gaita, kongress konstatē, ka veids, kādā ALA's valde mēģina panākt, lai ALJA ietekmētu Jaunās Gaitas redakciju ievērot ALA's vēlmes, ALJA'i kā vienai no Ceļ'nieka apgāda veidotājām organizācijām nav pieņemams. Tāpat ALA's valde savu lēmumu nav apmierinoši pamatojusi ar p'eradījumiem un faktiem un nav devusi Jaunās Gaitas redakcijai iespēju sniegt paskadrojumus vai aizstāvēties. Bez tam ALA's lēmumā bez kritikas par Jaunās Gaitas saturu ietverti nepamatoti apvainojumi žurnāla redaktoru un līdzstrādnieku nacionālai stājai un personīgai integritātei, kuŗus nav atsaucis arī ALA's 8. kongress rezolūcijā par jaunatnes darbu. ALJA's kongress tālāk atzīst, ka Jaunā Gaita ir nozīmīgs, nepieciešams un poz'tīvs pasākums latviešu kultūras jaunradei, latviešu jaunās paaudzes domu izpausmei, demokrātisko ideālu attīstīšanai un cīņai pret komūnismu. Savu uzdevumu Jaunā Gaita var sekmīgi veikt tikai tad, ja arī turpmāk tajā var brīvi tikt publicēti dažādi uzskai un literāri stili. Šinī sakarā Jaunās Gaitas redaktoru un līdzstrādn'eki par līdz šim veikto pelnījuši pateicību un uzticību. Tādēļ 8. ALJA's kongress uzdod ALJA's valdei atbalstīt Jauno Gaitu un gādāt tai atbalstu laviešu sab'edrībā. Tālāk kongress uzdod ALJA's valdei iespēju robežās rūpēties, lai ALA's valde modificētu savu 1959. g. 25. aprīļa lēmumu vai p'eņemtu jaunu lēmumu, kuŗā būtu ievēroti šai rezolūcijā sniegtie atzinumi."

Dzīvas pārrunas bija arī par šādā kārtā ir cietusi jaunatne un sevišķi ALJA. Daudziem mūsu pasākumiem tāpēc ir iztrūkuši gaidītie rezultāti un pat ir radušies materiālie zaudējumi, viens otrs jauns dalībnieks radīto aizdomu dēļ ir atturējies no līdzdalības un viens otrs vērtīgs darbinieks sarūgtināts ir aizgājis no darba. ALJA's 8. kongress atrod, ka AV publicētie raksti par apvienību un tās darbiniekiem neatbilst patiesībai, piem., ka ALJA atbalsta koeksistenci un komūnismu, ir ALA's filiāle, Jaunā Gaita ir tās oficiozs, ALJA ir dažādu politisko novirzienu pavadā un tās vadītāji ir vecāki par 30 gadiem. Šie apgalvojumi ir nepatiesi. ALJA's vadītāju raksturu nomelnošanas mēģinājumi pierāda žurnāl'sma ētikas trūkumu Amerikas Vēstneša redakcijā."

KONCERTS UN BALLES

Koncertā bija 175 apmeklētāji, toties raibajā vakarā ar deju pulcējās 482, un kongresa ballē „Sapnis saules kalnā" pāri par 500 personu. Tas norāda, ka jautra veida sarikojum' saista mūsu jaunatni un izklaidēšanās prieki ir kā magnets. Bet tā jau ir jaunības daļa. Ka jaunatnei netrūkst arī nop'etnības savam darbam, to pierādīja kongresa beigu cēliens, jo īsi pirms beigām vēl izdevās saskaitīt 64 delegātus, sākuma posmā bija 84. Trešās d'enas pēcpusdienā izbraukumā uz Mičigenas ezeru piedalījās ap 100 jauniešu, starp tiem vēso viļņu glāstu cienītāji no pavisam tālām vietām, kā Filadelfijas, Indianapoles u. c. pilsētām, kur ūdens prieki pavisam reti baudāmi.

SPORTA SACENSĪBAS

Basketbola sacensības Junior College sporta zālē starp Toronto YMCA's un Grand Rapidu sporta kopas vienībām pieaugušajiem beidzās ar rezultātu 60:30 un jaunatnes vienībām 47.22, abās spēlēs par labu mājiniekiem. Volejbolā spēles nenotika. Futbola sacīkstes John Ball parka laukumā beidzās ar rezultātu 2:0 par labu Comets komandai Grand Rapidos, zaudētājos paliekot Cikāgas Stars vienības vīriem. Arī sporta sarikojumi b'ja izraisījuši vajadzīgo uzmanību.

V. Z.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

Amerikāņu konservatīvo organizācijas „We the People" gadskārtējais kongress šogad notiek Cikāgā La Salle viesnīcā (La Salle un Madison ielu stūrī), no 18. — 20. septembrim. Kongresā piedalās delegāti no visām AS valstīm.

Deklarēdama savu nostāju, šī organizācija šai laikā rīko divas protesta sanāksmes pret Chruščeva viesošanos.

Piektdien, 18. septembrī, plkst. 7.30 vakarā, La Salle viesnīcas „Grand Ballroom" telpās notiek pirmā sanāksme, kuŗā piedalās plaši pazistamais radio ziņotājs Bobs Sigrists, Džons Noble, kas pavadījis 9,5 gadus Vorkutas vergu nometnē Sibirijā, kaut arī dzimis amerikānis, kāds FBI aģents un no latviešiem Dagmāra Vallena.

Sestdien, 19. septembrī, turpat plkst. 7.00 vakarā notiek otra sanāksme, kuŗā piedalās ASV Kongresa loceklis Edvards Dervinskis, kāds FBI aģents, vairāki citi labi komūnisma pazinēji un mūsu ALA's priekšēja vietnieks pr. Norberts Trepša.

Rādīs arī filmu „My Latvia".

Piektdien ieeja brīva, bet sestdien — viens dolars.

Iesim kopā ar šo amerikāņu organizāciju un protestēsim pret sarkano diktātoru. **Sils.**

Ciānas draudzes koris diriģenta Srtrautnieka vadībā mēģinājumus uzsāk 27. septembrī, pl. 12.30 dienā, baznīcas apakšējā zālē, 5015 W. Ferdinanda ielā. Var pieteikties jauni dziedātāji. Koris gatavojas 1960. gada dziesmu dienām Indiānapolē.

Ciānas draudzes namu iesvētīs 11. oktobrī. Par svētku kom'tejas priekšsēdi ievēlēts Jānis Eglītis, kas pieaicinās pārstāvjus no visām draudzes nozarēm. Tajā pašā laikā iesvētīs kādas ģimenes dāvināto valsts karogu un atzīmēs 62. draudzes pastāvēšanas gadu.

Jāņa draudzes izbraukums izdevās teicami, jo laiks bija ļoti jauks. Dalībnieki brīvajā dabā pavadīja vairākas stundas, un vakarā atgriezās apmierināti pilsētā.

Jāņa draudze sākusi uzpost savu nesen nopirkto baznīcu. Izpildot ugunsdrošības pārvaldes prasības, centrālās apkures telpās iemūrētas jaunas sienas, uzlikts jauns griestu apmetums, iebūvētas divas tērauda durvis, kas izmaksājis $649.-, arī apgaismošanas iekārta pilnīgi pārveidota sakarā ar elektrības pārvaldes noteikumiem. Uzpostas ārējās sienas un paveikti citi darbi. **— ro.**

FILADELFIJĀ

Sestdien, 12. septembrī, Filadelfijas Brīvo Latvju biedriba bija izkārtojusi pusstundu garu radio raidījumu, kuŗā Dr. Lejasmeijers angļu valodā izteica trimdinieku domas par Chruščeva viesošanos ASV, reizē brīdinādams no briesmām, kas nāk viņam līdzi. Ar šo viesošanos Padomju Savienība atver slūžas komūnisma ideoloģijas plūdiem kā uz ASV, tā jo sevišķi uz Dienvidameriku. ASV prestižs ar to smagi iedragāts. Beigu daļā referents citēja pazistamos vārdus: „Dod man brīvību, vai dod man nāvi!"

KALAMAZŪ

Latviešu skola savu mācības gadu uzsāka 12. septembrī. Svētbridi noturēja māc. A. Piebalgs. Sapulcējušos skolēnus un bērnu vecākus uzrunāja skolaģ pārzinis A Kaugars. Skolu apsveica kora „Dziesmu Vairogs" pr-ks E. Smits un Latviešu b-bas pr-ks J. Grotēns. Pirmajā skolas dienā bija ieradušies jau 70 skolēni. Mācības notiks ik sestdienas draudzes namā, kuŗā pagājušā vasarā vecāku padome ar draudzes atbalstu pārbūvēja lielajai telpai pārbīdamu sienu. Skolu vadīs Arturs Kaugars, bet kā skolotāji darbosies: M. Grāmatiņš, L. Muižnieks, M. Paudrups, L. Šmts, M. Kāps, I. Vinklers, A Zuika, G. Ķeņģis, A. Piebalgs, J Zuika un G. Kaugars. Gadskārtējā vecāku sapulce notiks 26. septembrī skolaģ mītnē.

DV rīkotie rudens sarikojumu sezonas ievadījuma svētki ar bazāru notika 12. septembrī, Recreation parka jaunajā zālē. Rīkotāji domā, ka sarikojums izdevies labi, kaut gan apmeklētājus cerēts redzēt vairāk. No izlozes pāri palikuši tikai daži laimesti, un materiāli sarikojums devis samērā labu atlikumu. Atsevišķajā mantu izlozē, (latvisks divana spilvens) krita lozei, kuŗas īpašniece bija R. Mežšēta. Deju mūziku spēlēja visiem patikamā vācu kapella.

Cikāgas konservatorijas audzēkņi V. Melliņa un A. Bumbulis saderinājušies un viņu laulības notiktas Kalamazū Ciānas baznīcā 19. septembrī.

Kora „Dziesmu Vairogs" gada svētku vakars notiks 19. septembrī, plkst. 19.00 Kalamazū Latviešu namā, 2319 Amherst ielā.

13. septembrī Kalamazū ev. - lut. draudzē notika dievkalpojums, kuŗš bija veltīts jaunajai audzei skolas gadu uzsākot. Apmeklētāju skaitā, kuŗš bija jo sevišķi kupls, lielāko daļu sastādīja jaunatne, skauti un gaidas. Dievkalpojumu noturēja māc. A. Piebalgs. Ērģelnieks bija prof. A. Ābele.

VAI ZVIEDRIJA CEĻĀ UZ DIKTATŪRU?

ZVIEDRU VALDĪBAS DRASTISKA NOSTĀJA PRET OPOZICIJAS VADĪTĀJU HJALMARSONU

Samērā asas domstarpības, kas jau labu laiku eksistējušas starp zviedru valdību un tās opozicijas partijām — konservātīvajiem un liberālo tautas partiju — dažos starptautiskās sadzīves jautājumos, pēkšņi izlauzušās virspusē un draud izvērsties par zviedru demokrātisko partiju strīdus ābolu ne tikai parlamentā, bet arī nākamajās vēlēšanās. Sastādot Zviedrijas delegāciju šārudens Apvienoto Nāciju sesijai Ņujorkā, zviedru opozīt'kas vadība, kas atrodas sliktu slavu ieguvušā Ostena Undēna rokās, noraidījusi konservatīvo partijas vadītāju direktoru Jarlu Hjalmarsonu kā delegācijā ietilpstošo konservātīvo pārstāvju grupas locekli.

Kā no valdības apr'ndām paskaidrots, Hjalmarsona „uzvešanās" sakarā ar šovasar paredzēto PSRS vadoņa Ņikitas Chruščeva viesošanos Zviedrijā, bijusi tā pilīte, kas l'kusi ūdenim plūst pāri malām. Hjalmarsons aktīvi piedalījās sakarā ar gaidāmo viesošanos noorganizētajā Augusta Komitejā un vairākkārt kā presē, tā savās runās asi kritizēja Zviedrijas valdības rīcību.

Zviedru konservatīvo grupa pret šo valdības lēmumu reaģējusi visa' asi — no Apvienoto Nāciju delegācijas izstājušies arī abi pārējie šās delegācijas konservātīvo grupas locekļ'. Iespējams, ka līdzīgi soļi tiks sperti arī no liberāļu puses.

Hjalmarsons sakarā ar Chruščeva apc'emojumu bija teicis va'rākas runas, vispēdīgi komentējot vizītes atsaukšanu vārdiem:

„Ja Chruščeva kungs tiešām atsaucis savu Skandinavijas ceļojumu tāpēc, ka sajūt, ka domas par Ungārijas apspiedēja un Baltijas valstu okupanta draudzības vizīti pie mums dažās lās, tad tas nozīmē soli uz priekšu un redzes skaidrības palielināšanos viņā. Ir tomēr grūti tam ticēt."

Valdības soli, kuŗā samanāma min. Undēna „atriebšanās" savam pretiniekam, kā to definē konservātīvo prese Stokholmā, pats Jarls Hjalmarsons komentē: „Tā ir absurda doma, ka te'kt patiesību par krievu metodēm nozīmē nostāšanos pret mūsu aliansu brīvo ārlietu politiku. Vai tas būtu pret mūsu ārpolitisko līniju, ja mēs sakām, ka Chruščevs satrieca asinis ungāru brīvības revolūciju, ka v'ņš tur baltiešu tautas ieslēgtas tirannijā un apspiestībā, ka viņš reprezentē to agresīvo politiku, kas ir lielākais draudspasaules m'eram. Tātad teikt taisnību nozīmē nebūt vienispārtīts ar to aliansu brīvo politiku, par ko esam — visas partijas — vienojušies. Tas ir absurds; **Neviens nevar prasīt, lai mēs, pievienodamies mūsu ārlietu līnijai, izbeigtu redzēt, dzirdēt un domāt, ka tas ietver pienākumu noklusēt būtiskas lietas. Šāda doma nenozīmē stiprināt demokratiju — tā nozīmē gluži pretējo."**

„Tiesības brīvi teikt savus iesk'atus nav pakārtotas diplomātiskaj'em likumiem," Hjalmarsons teica savā TV intervijā 10. sept. vak. „Šis tiesības nekādā zinā nedrīkst apstāties pasaules vareno priekšā — vienalga, vai š'e varenie būtu personas vai imperijas. Tiesības uz vārda brīvību nebūt nav vajadzīgas tikai skaistā laikā, kad tās ir garantēti bez bistamības. Tās izlietot ir bieži vien visvajadzīgākas tieši tajos acumirkļos, kad verenie grib nolidzināt rindas un aizzīmogot lūpas. Mēs vērsamies pret Chruščeva apc'emojumu tāpēc, ka tam nebija nekāda sakara ar lielo politiku, tas bija vienīgi p'domju propagandai vajadzīgs manevrs.

Konservātīvo lidera izslēgšanai no AN delegācijas paredzamas sekas zviedru iekšpolitikā — pārējo konservātīvo AN delegācijas locekļu atsaukšana zviedru ārl'etu ministrijai nākusi kā pilnīgs pārsteigums un signāls, ka opozicijas partija ieņēmusi „kaujas pozicijas". To saož arī saciāldemokratiskais Stockholms-Tidningen, kas savos komentāros saka, ka ārlietu ministrija būtu t'kusi šim „skābajam ābolam" Hjalmarsonam pāri arī mazāk bīstamā veidā. Visai asi raksta lielākā zv'edru dienas laikraksta Dagens Nyheter ievadnieks: „Tas, ka zviedru valdība, la' izpatiktu Chruščevam, apzīmogo kādu zviedru partijas vaditāju kā necienīgu ieņemt dienestu, kas nozīmētu zināmu uzticības apliecinājumu, ir vispretīgākais un nemieru radošais gadījums, kas kopš 2. pasaules kara noticis mūsu zviedru demokratijā." DN aicina arī liberāļus atsaukt savu delegātus no zviedru AN grupas. Götebarg - Posten ievadā apzīmē valdības soli — lietodams kādu diplomātu aprindās lietotu Talejranda citātu — par rīcību, kas „ir sliktāka kā noziegums, jo ir — dumjība".

Ostens Undēns, komentējot notikušo, neliedz, ka Hjalmarsona izslēgšana notikusi tāpēc, ka viņš cita starpā „iesaistījies plānotās demonstrāc'jās" pret Chruščeva apciemojumu. „Zviedru valdība ir tā, kas nosoka mūsu ārpolitiku," saka Undēns, „un tāpēc tā ir arī tā instance, kas izrauga mūsu AN delegātus no personām, kas kalpotu mūsu neitrālitātes politikai un ar savu rīcību pasargātu Zviedriju no nākamā kara. Šādam uzdemumam ir vajadzīgi cilvēki, kam ir atbildības sajūta un spriešanas spējas."

Ka zviedru sociāldemokratu partija šāda rīcība var sagādāt galvassāpes, ir skaidrs. Tā balstās tikai uz 50% parlamenta locekļu un parasti panāk lēmumus ar „neredzamā vīra" — komūnistu grupas atbalstu.

— gus. —

Latviešu pagastā sirsnīgi dievlūdzēji

DIVI DIEKALPOJUMI VIENĀ SVĒTDIENĀ

Pēc intensīviem ražas novākšanas darbiem, kas vēl turpinās dārzāju un saknu laukos, pa daļai arī vēl nenovāktās labības druvās, latviešu farmeri atrod laiku arī pateicībai Dievam. Tā pagājušā svētdenā latviešu pagastā notika divi dievkalpojumi — viens Šelburnes, otrs Dandalkas galā. Ap Oranžvilli un Šelburnu dzīvojošie latviešu laukstrādnieki pulcējās dievvardiena Šelburnē, kur spredikoja Toronto Austrumu draudzes mācītājs A. Briedis, bet Dandalkā — stud. theol. A. Kretulnieks. Interesants bija dievkalpojums Dandalkā (Bethel United Church), kas bija raksturigs ar to, ka notika reizē divās valodās — latviešu un angļu. Neliela lauku baznīca bija pārpildīta latviešu un angļu dievlūdzējiem. A. Kretulniekam bija diezgan grūts uzdevums dievkalpojumu novadīt divās valodās reizē un tā, lai neviena puse negarlaikotos, it sevišķi kanadieši, kas saprot tikai vienu valodu. Tas viņam tomēr teicami izdevās. Viņš savu sprediķi netulkoja no vienas valodas otrā, bet izvēlēto bībeles tematu pasniedza tā, ka tiem, kas saprata abas valodas, nebija jādzird atkārtojumi. Tā bija viena saliedēta svētruna divās valodās ar ļoti precīzi ieturētu laika samēru katrai valodai. Arī baznīcas dziesmas reizē dziedāja divās valodās — kanadieši angliski, latvieši — latviski. Saskaņa bija lieliska, par ko nebeidza brīnīties kanadieši. Dievkalpojumu kuplināja dziedātāju koris, bet no Toronto bija izbraucis solists Juris Cirulis, kas, apguvis labu Marisa Vētras skolu, iepriecināja dievlūdzējus ar savu sulīgo baritonu. Viņš izjusti nodziedāja Mūsu Tēvs un Kalnīņa Par katru stundu Dievam pateicos. Draudzes un solo dziesmas pavadīja ērģelniece V. Grigale, arī no Toronto. Atzīmējams, ka arī ērģelnieces tēvs studē teoloģiju Toronto universitātē reizē ar Kretulnieku. Pēc dievkalpojuma sabiedriski rosīgais farmeris V. Zvanītājs baznīcēnus aicināja pie sevis, kur viesmīlīgā namamāte to pacienāja ar pusdienām.

-E-

Jānis Cirul's

UZ GETINGENU PĒC GAISMAS

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

XI

Savu vārdu un uzvārdu, protams, čekistam neteicu, bet „viskultūrālākā" krievu valodā, kuru itin labi vēl atcerējos no saviem krievu zaldāta laikiem, sūtīju viņu, teiksim, pie velna mātes. Krievs kļuva nikns un sāka draudēt. Es lamājos vēl briesmīgāk un teicu, ka tik vienkārši viņš mani nepaņems.

Vācu ārsts no mūsu drāmatiskās divkaujas, protams, nekā nesaprata un mulķīgi mīņājās, bet māsa Marija turēja roku uz sirds.

„To nu mēs vēl redzēsim, kuces bērns! Pēc pusstundas būs mašīna klāt!" — nolamājās krievs un metās pa durvīm laukā.

Biju uztraucies ne pa jokam, un ja nu patiešām ir tāds rīkojums, tad glābiņa nekur neredzēju. Tad iedomājos par prof. L. Šulcu un lūdzu māsu nosūtīt viņam ziņu par šejienes notikumiem. Viņa norīkoja apkopēju, un tā, paņēmusi adresi, skriešus vien aizsteidzās uz pilsētu. Bet laiks skrēja, un pustunda jau nav nekāda mūžība. Pastāstīju Marijai krieva draudus. Drebošām rokām pārsiedama manu redzīgo aci, viņa pēkšņi ieminējās: Zināt ko? Es palūgšu otru māsu palīgā, un mēs jūs ar visu gultu ievedīsim slimnieku liftā. Ja krievs būs lejā, mēs brauksim augšā, un otrādi. Nevienam neienāks prātā jūs tur meklēt."

Tā nu bija gluži apbrīnojama ideja, un pēc dažām minūtēm mani ar visu gultu ieripināja liftā. Marija palika pie manis, bet viņas amata māsa aizgāja sardzē. Driz vien gluži aizelsusies atskrēja apkopēja un paziņoja, ka visā drīzumā ieradīšoties prof. Šulcs ar paligiem. Esot visu pamatīgi izstāstījusi un viņš tūliņ sācis zvanīt pa telefonu. Gaidījām, kas notiks.

Pēc laba brīža patiešām kāda smagā mašīna apturēja pie klīnikas vārtiem un Marija tikai gaidīja zīmi, lai laistos ar mani augšup. Bet krievs nenāca. Aizbrauca arī auto, un visi atviegloti uzelpojām. Droši vien bija pagājusi vairāk kā pusstunda. Bija aprimušas arī pirmās izbailes un lūdzu, lai ved mani atpakaļ, jo negribējās sastapties ar prof. Šulcu liftā. Nelikās gluži varonīgi.

Tikko iebraucām kambarī, bija klāt arī profesors ar jaunu latviešu ārstu Dr. Meķi (?). Šulcs bija sazvanījies ar visām iespējamām angļu iestādēm un kungiem, ko vien svētdienas dienā varējis sasniegt, bet neviens par šādu rīkojumu nebija dzirdējis. Krievs bija rīkojies uz savu galvu. Kaut gan baltiešu toreiz slimnīcā nebija daudz, taču čekista apciemojums bija radījis lielu uztraukumu.

Vēlāk dzirdēju, ka iekšķīgo slimību klīnikā viens igaunis iemucis un paslēpies pagrabā, bet kāda latviešu teoloģe, krievam parādoties, izlēkusi pa logu.

Īstais tracis tomēr sākās otrā dienā, kad ieradās prof. Ergeletss. Viņš bija pamatīgi sabārts un izsunījis dežurētāju ārstu, ka šis laidis slimnieku istabās nepiederīgu personu. Jau agri pirms parastās vizītes profesors ieradās pie manis apjautāties, kā klājas. Māsa Marija bija visu sīki jo sīki izstāstījusi un profesors bažījās, vai viss notikušais nebūs atstājis sliktu iespaidu uz manu aci. Arī man pašam tā likās, jo paveroties pret gaismu, samaniju aci ēnas, kādu agrāk nebija. Tādā veidā biju izsekojis visām pārvērtībām acs ābolā (melno papīru vairs nelietoja) jau no pašas pirmās dienas, vērodams, kā viss tur skaidrojas un gaismojas.

Ar nepacietību pārdzīvoju savas aklības pēdējās piecas dienas un pašam šķita, ka tās ir visgarākās. Pa to laiku biju dabūjis arī divus istabas biedrus, — kādu 12 gadus vecu zēnu un omulīgu dorfa skolotāju. Abiem bija ļoti grūti pierast pie stingrā režīma, un abi vienmēr mocījās ar izsalkumu. Skolotājs ar baudu un laizdamies stāstīja par „veka" burkās konservētām trusīšu un cāļu ciskiņām, savu vērtīgo sievu, kas visu to sarūpējusi lielā milestībā un gādībā par mājas pavardu. Viņa, nabadzīte, tagad nu ēdot viena, garlaikojoties un, droši vien, pieminot arī savu Heinou. Jautāju vai skaista? „Ach, Jān, piens un rozes!" Nopriecājos par jauko salīdzinājumu un jokodamies ieminējos, sak, tad jau šā lauliba tagad var nonākt briesmās. Heincs gandrīz vai ienkliedzās par manu piezīmi un kļuva domīgs. Žēl, ka neredzēju viņa seju.

Beidzot pienāca arī pēdējā diena un mani slimnieku ratiņos aizveda uz pārbaudes kabinetu, kur noņēma pārsēju operētai acij.

Atkal bija jāskaita ārsta pirksti, jālasa burti pie sienas, bet salasīt nevarēju arī vislielākos. Tikai stipri atliecot galvu, ar acs apakšējo daļu varēju pazīt prof. Ergeletu. Viņš gan domāja, ka esot piešuvis manu tīkļa, bet labāk, kā patlaban izskatās un dusmīgi nolādējās: Verfluchter Russe!" Laikam manā redzes aparātā toreiz kaut kas bija sabrucis.

Pārbaudīja arī labo aci un pašam likās, ka ar to redzu tālāk un asāk, kā jebkad agrāk. Tagad man bija jāvalkā labi piegulošas melna kaučuka acenes ar caurumiņu, kā kniepadatas galviņa pašā vidū, taču pa to varēju itin daudz saredzēt. Tas tāpēc, lai acis pamazām aprastu ar gaismu. Drīkstēju tagad arī sēdēt, bet sākumā reiba galva. Mēģināju piecelties, staigāt, bet kājas grīļojās un pirmos soļus spēru pieturēdamies pie gultas kājgala. Pagāja vēl vairākas dienas, kad ar māsu Mariju pie vienas un spieķi pie otras rokas varējām aiziet parkā līdz pirmajam solam. Koku cekulos jau matija rudeni un dobēs ziedēja asteres. Vasara bija pagājusi neredzēta.

(Turpinājums sekos)

FILMU Pasaule

Pr madonna Maria Callas parakstījusi kontraktu ar filmstūdiju, kas uzņems filmu „The Guns of Nevarone". Šajā filmā skatītājiem būs jāsamierinās tikai ar Callas tēlojumu, jo loma neparedz vokālo daļu.

☆

Patlaban Holivūdā tiek uzņemta filma „Spartacus", kuŗai saistīti tādi ievērojami aktieŗi kā Sērs Laurencs Olivjērs, Kirks Dagless, Džina Simone, Carles Lautons un Pēters Ustinovs. Filmas uzņemšana izmaksāšot miljoniem dolaru.

☆

„Allied Artists" filmu sabiedriba ir ļoti apmierināta ar filmas „The Big Circus" panākumiem ASV un Kanadā. Pēdējā minētajai filmu sabiedrībai ienesišot tikpat daudz naudas, kā slavenā gangsteŗu filma „Al Capone".

☆

Franču filmzvaigzne Brigita Bardo nākošajā gadā apceļos Skandinaviju, Dienvidameriku, Vidējos Austrumus, Japānu un Indiju, lai populārizētu savu nākošo filmu „Will You Dance With Me?"

☆

Nēģeŗu aktieris Rekss Ingrams saistīts filmai „Elmer Gantry", ko uzņems Kolumbijas filmu sabiedrība. Ingrams savu karjēru sāka Brodvejā, bet vēlākos gados pievērsās vienīgi filmām.

☆

Sams Goldvins, kas ir kļuvis par Holivūdas simbolu, šinīs dienās nosvinēja savu 77. dzimšanas dienu.

☆

Amerikas modeļu liga izraudzījusi aktieri Antoniju Pērkinu par šī gada teicamāko vecpuisi visā Holivūdā.

Tuvojas Latvijas universitātes gada svētki

Kā katru gadu, tā arī šogad latviešu trimdinieku saime gatavojas atzīmēt brīvās Latvijas gara, augšanas un veidošanās simbola un pamata — Latvijas universitātes dibināšanas un pastāvēšanas svētkus, kas šogad iezīmējas ar ievērojamu laika spridi — 40 gadiem.

Svētku ricības komiteja Toronto LU 40 gadu aktu un koncertu šogad noorganizējusi 27. septembrī, pl. 5 p. p. Cenrālās YMCA's telpās, 40 College St. Akadēmisko runu aktā teiks prof. A. Dreimanis no Londonas, Ont., par tematu „Pēdējais ledus laikmets; koncertā piedalīsies viru dubultkvartets Kalvis J. Dzeguzes vadībā un pianiste I. Didrichsone.

Sekos kopīgs tējas vakars, visi tautieši laipni lūgti ierasties šai sarīkojumā, tā godinot mūsu universitātes piemiņu un sniegumus.

Vai atkal jauna lielība?

Pēc nepārbaudamām ziņām Padomijas zinātnieki reālizējot kādu noslēpumainu projektu par raķešu šāviņu saspridzināšanu gaisā ar mākslīgu zibeņu palīdzību. Pēc kādas citas ziņas Maskavas radio tehniķi esot izgatavojuši ierīci, ar kuŗas palīdzību varot novērst visus traucējošo raidītāju trokšņus. Nav zināms, kādam nolūkam šī ierīkte domāta, jo maz ticams, ka to sāks ražot masu produkcijā un pārdos uz nomaksu padomju pilsoņiem, kas vēlās klausīties pašu komūnistu traucētos ārzemju raidītājus . . .

Ūsiņa nakts atkārtojums Toronto

B. Senkēvičas un F. Lintiņa tautiskais uzvedums Ūsiņa nakts pirmizrādē š. g. pavasarī Toronto un atkārtojumā Bostonā guva nedalītu publikas atsaucību un vislabākās atsauksmes presē. Pārpildītajās zālēs skatītāji jūsmoja par latviskajām izdarībām, kas uzvedumā veikli saistītas ar solo dziedājumiem, koŗa dziesmām un tautas dejām Ūsiņa naktī.

Uzvedumā piedalās solisti A. Ķivlenieks, A. Vītols, sieviešu dubultkvartets Līga V. Lintiņas vadībā un Diždancis V. Ādlera vadībā — visi tautas tērpos.

Režiju vada F. Lintiņš, gaumīgas dekorācijas gatavojis māksl. O. Grebže.

Uzveduma atkārtojums 27. septembrī, pl. 7,30, 62 Claremont pojus zālē. Latviešu biedrība, atklājot savu sarīkojumu sezonu, laipni aicina tautiešus nepalaist garām izdevību noskatīties šo etnografiski un mūzikāli vērtīgo uzvedumu.

TLB aizrāda, ka 26. septembrī paredzētā Mucenieka un Muceniece izrāde technisku apstākļu dēļ nenotiks.

B. Senkēvičas un F. Lintiņa

ŪSIŅA NAKTS

ATKĀRTOJUMS 27. SEPTEMBRĪ, pl. 7,30,

62 CLAREMONT IELĀ, TORONTO.

Ieeja pret programmām pieaugušiem 1.50, skolēniem puscena.

Visus laipni ielūdz TLB.

SKAISTA PATEICIBA PAR PAVEIKTO DARBU

Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes dāmu komitejas valde un ilggadīgās darbinieces, no kr.: E. Šuriņa, E. Buka, L. Lūse, S. Asmusa, A.-Burkēvica un M. Skrastiņa. 2. r.: A. Kurse, B. Tiltiņa, A. Krūgere, māc. A. Lūsis, draudzes pr-ks Z. Rutenbachs, L. Jansone, E. Kalviņa un V. Neimere. J. Kreiļa uzņ.

Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejai 10 gadu

Daudz cildinošu vārdu dzirdēja Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas darbinieces 13. septembra draudzes vakarā, kad komiteja atskatījās uz 10 gadiem, kas pagājuši raženā darbā citu labā. Runātāju vidū bija draudzes priekšnieks Zanis Rūtenbachs, Saulaines pārvaldes pr-ks Eduards Buka, pašpalīdzības fonda pr-ks Jānis Rolavs un citu draudzes nozaŗu pārstāvji.

Rakstveida sveicienus bija sūtījusi Austrumu draudze un Toronto Latviešu biedrības dāmu komiteja. Bija daudz ziedu, un Nameja gredzens zeltā dāmu komitejas priekšniecei Lidijai Lūsei, kas šai amatā nepārtraukti strādājusi 10 gadus.

Draudzes vakara viesiem, kas līdz pēdējai iespējai piepildīja Jāņa draudzes sanāksmju telpas, bija iespēja noklausīties arī Indras Gubiņas interesanto reliģiska satura tēlojumu par krucifiksu taisītāju, un jaunā dziedoņa R. Šūna izteiksmīgi dziedātās dziesmās E. Timermanes . Ozols pavadījumā. Dievkalpojumam māc. A. Lūsis bija uzrakstījis īpašu dziesmu „Tie, kas Kristus vārdā strādā — Kristus vārdā augļus vāc!"

Prāvests Visvaldis Sanders draudzei nesa archibīskapa tēva sveicienus, un skaistā, izjustā svētrunā apcerēja Jēzus vārdus: „Lai jūsu gaisma spīd cilvēku priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu tēvu, kas ir debesīs."

Klausītāju vidū bija daudz liepājnieku, kas vēlāk tikās ar prāvestu un dalījās pagātnes atmiņās.

CILVĒKU MUĻĶĪBAI NAV ROBEŽU . . .

„THE NATURAL SCIENCE OF STUPIDITY" BY PAUL TABORI, CHILTON CO. (KANADĀ - AMBASSADOR BOOKS LTD.) IZDEVUMS, 288 lpp., cena $5.00

Autors dzimis Budapeštā. Viņš sarakstījis jau 33 grāmatas — noveles, esejas, biogrāfijas un vēsturiskus darbus. Viņš izglītojies Ungārijā, Šveicē, Vācijā un kopš 1937. gada apmeties uz dzīvi Londonā, darbojoties kā „World Review" redaktora palīgs, „Daily Mail" filmu kritiķis, Atlas Features, Ltd., Eiropas redaktors un Aleksandra Korda kontraktu sacerētājs. Viņš sarakstījis 28 filmu scenārijus un pāri par 120 TV filmas, galvenokārt Sav. Valstīm. Pašlaik viņš raksta scenārijus un ražo filmas televizijai Anglijā un dzīvo Londonā.

Tikai reti tik provokatīvs temats, kā apskatāmā grāmatā, kas apstrādāts tik pārdroši un ar tādu izcilus asprātību, sasniedz lasītājus.

Autors ir pārliecināts, ka cilvēces lielākais ienaidnieks ir pašu cilvēku muļķība. Mūsu ģeķība ir samaksāta ar daudz vairāk dzīvībām un naudas nekā kari un mēris, pasvītro autors. Atšķirtot plašāk savu temu — ka muļķība ir pasaules posts — viņš cita starpā, pieskaŗas rijīgas mantkārības, šaubu, birokratijas, mītu, vēlmju un sapņu muļķībām.

Ziņkārīga iekāre un naivitāte mediciniskās un reliģiskās pūšļošanas lietās, un, piemēram, masu psihoze sakarā ar pasaules galu saņem smagu pērienu no autora. Viņa donkichotiskās vēja dzirnavas ir pietiekami īstas, un augsta prāta straume atvēsina viegli pieņemtos ieskatus līdz pašiem pamatiem.

Tā ir grāmata, ko jāizlasa no sākuma līdz beigām, lai to pilnīgi varētu novērtēt. Viens vienlasījums tikai atmieškē apetītu, ierosina fantaziju un izraisa pretrunas. Tālākie pētījumi ļauj lasītājam īsti izbaudīt šo darbu, vērojot, kā autors sadraga druskās cilvēku muļķību. Tas ir īsts intellektuāls pārdzīvojums bezbailīgiem lasītājiem.

Muļķībai tomēr ir visai slikta dzīvība: tā visu pārdzīvo, triumfē un to beidzot glorificē. Kā vācu lielais dzejnieks ir teicis, ar to velti pat dievi cīnās.

Budzis

LABOJUMS

LA iepr. n-rā 4. lapaspusē zem attēla par latviešu daiļamatnieku panākumiem KNI 3. un 4. rindā jālasa: ar 1. godalgu vērtētie darbi: Gunāra Buša latviskie albūma vāki . . .

GLEZNOTĀJS JŪLIJS M

Dzīves trauksmainajā plūsmē nemanot aizskrien gadi. Šķiet, vēl nesen bija 1898. gada 11. septembris, kad Jūlijs piedzima Talsos, kur rītēja arī viņa pirmie bērnības gadi. Ar 1900. g. ģimene pāriet dzīvot uz Aizputi, kur iesākās viņa skolas gnitas. Līdz 1915. gadam M. mācās Liepājas reālskolā, kuŗu bēgļu gaitās nobeidz Pēterpili. 1918. g. Matisons atgriežas Latvijā un iesaistās atbrīvošanas armijā. 1922. g. rudenī viņš iestājas Mākslas akadēmijā, strādā ari pie skolotāju. Kā p tarklases audzēknis beidz akadēmiju ar „Priekšpilsētas tirg piedalījies Romas sacensības izstādē, lijies visās Kultūr stādēs.

Matisona studijā, lā nāca daudzi j vēlējās „upurēt s Dievam". Daudzus ņēma Mākslas ak kuŗiem vairāki to beidza, piem. Abe Latvijā), Kalējs, neps, kas tagad dzī

1944. g. oktobrī gimeni nonāk Vāc sariko izstādi Bavā stādes Minchenē, S den-Badenā u. c. mākslas izstādēs H zē. No 1947. g. līdz uz ASV Matisons lingenā Latviešu n Par šo posmu māk nu, ka tas tiešām ža jaukākais lai prof. J. Kugas va kolēģas bijuši pro Z. Landavs, S. Vi Banga. Starp audz

Čikāgiešiem iepatikusies dzeja

Kopš pirmā Krolla Kultūras biroja rikotā rakstnieku vakara 2. maijā, kuŗā piedalījās tālas viesņas no Toronto — Ingrida Viksna un Velta Toma, par kuŗām joprojām runā ar sirsnību tie, kas klausījās viņu sniegumu, 5. septembrī čikāgieši atkal rikoja rakstnieku vakaru Katoļu dienu ietvaros. Tam sekoja Krolla rikotā jauno rakstnieku pēcpusdiena 7. septembrī, pēc tam tā paša biroja izsludinātais rakstnieku vakars 12. septembrī. Šo sarīkojumu pēc iesim vakara atklāšanas vārdiem ievadīja I. Cēbere, kavējoties pie rakstītāju iespējām, to darbiem un kritizētājiem. Pēc ļoti saistošā ievada L. Pērļupe nolasīja savu interesanto reliģiska satura stāstu. Viņai sekoja Valentīna Hermane ar dažiem patriotiskiem dzejoļiem un atmiņu stāstu no savas bērnības. Vakaru noslēdza ČLT aktrise Nellija Krenģele, ar O. Krolla pagaŗo stāstu „Elga", kuŗā risinās divu jauniešu milestības stāsts uz 1. pasaules kaŗa fona. Šķiet, ka autors nodomājis atgriezties pie daiļliterātūras, kuŗa samērā kupls devums viņam ir no seniem laikiem, rakstot īpaši Arv. Berga „Baltijā", visvairāk impresionistkas skices. No Kanadas galdītā viešņa, B. Senkevica, slimības *dēļ nebija ieradusies.* POS

BALETS SĀK SEZONU HAMILTONĀ

Kanadas Nacionālais balets uzsāks sezonu 2. novembrī Hamiltonā, pēc kam ar viesizrādēm apceļos visu Kanadu. Sogad trupā uzņemtas 13 jaunas dejotājas, kā arī iestudēti 3 jauni baleti: „Pineapple Poll", „The Death and the Maiden".

Mākslinieks Jūlijs Matisons savā studijā Sietlā.

Irma Grebzde

SVEICINĀTA RĪG SVEICINĀTAS MĀJ

ATMIŅU STĀSTS

(16. turpinājums)

„Mēs esam pilsētnieki. Mēs negribam jūs izspi jūsu vietām," ierēdņa sieva man cieti saka. Nu es ri zinu, uz ko vērstas šīs runas. Uz krustmātes radiem — pelēkajiem baroniem, kas uzdrošinājuš vas meitas sūtīt uz Rīgu skolā —.

„Mans tēvs arī bija ierēdnis —" saku — „u a'zgāja uz lauķiem. Un smagi strādā."

„Tev, Irmiņ, te nekā nav ko teikt, kad liel krustmāte man aizrāda ar apslēptu apakštoni b aizsitu muti ciet. Ne man vairs kāds vārds Edi viesiem sakāms! Manī plosās nenosakāmas jūtas Rīga pilna šādiem laudim, kas mūs, laucinieku Bet Rīgu uzcēla zemnieku dēli ar savām stipraj kām. Viņu šūpulis karājās lauku sētās. No tām ca šurpu kā amatnieki, celtnieki un cēla Rīgu zer kungu bargās acs. Nu mums vairs nav svešu kur nu ir pilsētnieki un laucinieki.

Pēc aukstā galda nāk kafija ar kūkām. Kūk uz diviem kristalla šķīvjiem — platas, čauganas, mainas, saldas — pilsētnieku mutēm. Pilsētniek pu nestas.

Man nevajag. Nu reiz būtu tā lielā izdeviba t ties, bet man nevajag. Nenogaršoju ne kumosu.

„Man sāp kakls —" saku Edītes mātei, kad piedāvā gardumus. — „Kad man sāp kakls, ar nevaru norīt —". Zinu, ka krustmāte ar manu nos nav mierā. Mirdza sēd klusa un nopietna a sastingušu seju. Viņa prot labi savaldīties. Es ne cu acīs liel'em cilvēkiem —. Pēc kafijas Edīte mani uzrunāt. Sēdu kā ezis, adatas izlaidis ie kiem pret'm. Neaizticiet! Tā paiet vakars un c

Vēlāk, gulot savā čikstošajā dzelzenē, es b sailgojos pēc mājām. Pēc manas pelēkās un tom lainās lauku istabas, manas dzeltenās gultas, mātes, tēva —. Apsedzu galvu ar segu un lēju Klusu, lai māsa nedzird, un nedomā, ka ņu e par savu lielo muti —.

Teodors Zeltiņš

DEGUNS

SKATUVES NOVELE

(14. turpinājums)

Bet Gustavs Deģis, aiz elkoņa sakamptu, viņu vēl laikus atrāva atpakaļ: „Rimsties, Jēzup. Tas, ko Gustiņš tur teica, ir pilnīga taisnība."

„Ko? Tu arī tā teiksi? Tad laikam tu domā tāpat, ka es esmu stulbenis? Nu, vai zini . . . tā ir pēdējā reize — pēdējā manā mūžā, kad es šai netīrajā pagrabā iespeŗu kāju," un Dzirnavs saniknots atbrīvoja Deģa sakampto elkoni.

Viņš droši kaut ko vēl skaļu un spēcīgu sacītu, tik satraukts viņš bija, ja viņu piepeši neapklusinātu pelēkās sievietes rāmā balss, kas klusa un smaidīga līdz šim bija stāvējusi nomaļus: „Dzirnava kungs, kā jūs to varat — tik pieklājīgi audzināts cilvēks sacīt, ka es savu māju esmu turējusi neapkoptu un neizslaucītu . . ."

„Alma mīļā, visā šai negaiditi skaļajā traci es neesmu paguvis tevi vēl apkampt, tevi, pie kuŗas kā vienīgās steidzos, tiklīdz kā dabūju zināt, ka tu esi sākusi atkal ilgoties pēc mana vecā un īstā deguna," atsaucās Gustavs Deģis un piegājis aplika viņai ap pleciem roku. Un tad, pret Dzirnavu pagriezies, turpināja. „Lūk, te ir šīs komēdijas īstais un vienīgais iemesls. To es tev gribēju pateikt, vairāk neko. Un tādēļ, ja kādam, tad tikai viņai ir tiesības man un tur — tam otrajam Gustam ko pārmest. Piedod, Alma, varbūt par drusku aušīgo joku, manos, jau stipri iesirmajos gados. Bet, redzi, man dikti kārojās zināt, vai tomēr beigās mans vecais deguns tev nebūtu sācis likties, kā bijis daudz mīļāks par jauno. Un tad kā tagad tu to vairs atpakaļ nevarētu dabūt. Tas būtu beigts un pazudis uz vislem laikiem."

Smaidīgi pētošām acīm Alma skatījās virā: „Gustav, vai tu man atzīsties pilnīgi? Tu laikam tak būsi gribējis vēl ko citu — pamācit savu jau paveco, spožo pasaules vizuļu iekārdināto sievu, kas piepeši bija kļuvusi tik neprātīga, ka gribēja tiem upurēt tavu degunu un — varbūt arī pati savu, nekad vairs neatgūstamo laimi."

„Mīļā — un tu — vai tu par to uz mani nebūtu ļauna? Atklāti sakot, es sāku domāt, ka tā man būtu diezgan neērta atzīšanās. Tu esi kopā ar mani tik ilgi dzīvojusi pasaulē, ka man vairs neklātos tevi mācīt," Gustavs, kaut neveikli, tomēr atzinās.

„Kaut ko jau vienmēr mēs lūkojam mācīt un mācīties, visi viens otram un viens no otra, kaut paši to laikiem neapjauzdami un nezinādami. Vai cilvēks nav cilvēka skolotājs un mācekļis reizē — lielajā dzīves mācības stundā, no kuŗas uz neatgriešanos izzvana laukā vienīgais, pēdējais un laikam tādēļ visskumjākais zvans."

„Es priecājos, Alma, ka tu to visu tā esi uztvērusi," no Gustava sejas nozuda nule kā manītā, tāda kā drusku zēniskā vainas apziņas izteiksme, un visa tā atkal atplauka parastajā labsirdīgi omulīgajā smaidā.

Likās, ka Dzirnavs nu īsti nezina, ko tālāk darīt: turpināt dusmoties vai smaidot pievienoties abiem laimīgajiem: „Jā, tad jau — varbūt — es īsti nezinu . . . Ja viss tas joks nav bijis plānots un vērsts pret mani, ar tīšu un apzinīgu ļaunprātību . . . Varbūt es varētu tev to piedot. Jo tādā gadījumā es un Astrīda, mēs abi tikai būtu, tā sakot netieši cietēji. Un, kas zina, varbūt ka daļa mācības ir bijusi vajadzīga arī viņai, lai vairs tik pārsteidzīgi izlēcieni turpmāk nenāktu prātā."

To pateicis, režisors, redzami apmierināts, paskielēja uz vāļas pusi, kur Grieze, beidzot piekusis bezcerīgā pūliņā locit Astrīdas prātu, sēdēja un smēķēja. Rūgtā nicinājumā saviebtu seju, nepiedodami piekrāpta juzdamās, viņa tam nu bija pagriezusi muguru, nīkni iekozdama zobos cigareti un meklēdama somiņā sērkociņus. Grieze uzšķila šķiltavas un piedāvāja uguni, bet Astrīda nekavēdamās atgrūda pakalpīgo roku, it kā tā piederētu kādam pavisam pretīgam spitālīgajam.

Drauga veltīgās izlīguma pūles pamanījis, Gustavs Deģis, kā pēkšņi ko atcerēdamies, brīnidamies skatījās sievā: „Alma, vai tas nav savādi? Es tikai tagad to sāku atšķārst, ka es ar savu — pārnākdams mājās ar savu veco degunu, esmu sagriezis vērpetē visu citu prātus un jūtas, izņemot tevi. Un pēdējā brīdī tur ārpusē pie durvīm stāvēdams, sāku jau bities ka satrauksu tevi visvairāk, varbūt pat stipri par daudz, lai tu to varētu nesatricināta pārdzīvot. Man ienāca prātā, ka lieli un pēkšņi uztraukumi nav mūsu vecumā tomēr labi, ka galu galā es esmu uzvedies nepiedodami zēniski viegli-prātīgi. Un nu — es tagad redzu — tu esi saņēmusi mani apskaužami mierīga un pilnīgi vienaldzīga. Nē — tu drusku prieciga tomēr esi. Bet — es mūsu tikšanos biju gandrīz iedomājies stipri citādāku . . ."

Pēlēkā sieva saprotoši, gandrīz vai atvainodamās smaidīja, kā māte par priekšlaicīgi atklātu bērna noslēpumu: „Kā es lai būtu varējusi justies satriekta, pārsteigta vai samulsināta, ja gaidīju tevi pārnākam. Šodien tak ir tava pēdējā atvaļinājuma dena."

„Ko? Tu gaidīji mani? Tu zināji?"

„Jā, es zināju."

„Visu laiku?"

„Turpat vai visu. Kad attapos no pirmā apjukuma."

„Tad — tad viņš, tas Gusts ar glīto degunu, nemaz nav bijis tik labs aktieris, kā es to domāju, cerēju . . . Mums ir pat zināma līdzība — augumā, sejas vaibstos, matu krāsā un kustībās, izņemot, protams, degunu, kas man pēc operācijas vairs arī nevarēja būt tāds kā bija."

„Nē, tur viņš nav vainīgs. Tavs draugs ar perfekto milētāja degunu tiešām ir slavējams aktieris, es teiksu, pat ļoti simpatisks aktieris," smadīja Alma.

Un Dzirnavs uzjautrināts piemetināja: „ Tad jau — tad es vēl varēšu viņu lietot vecā un nepāroperētā Gustava vietā jauno. Tad jau — kad viss ir bijis teātris, varbūt pat nenoliedzami atjautīgi izdomāts, lai pārliecinātu mani un tiktu pie kārotās lomas . . ."

Bet Grieze neapmierināts piecēlās no vāļas ar ļoti nopietnu seju: „Kundze, jūs tiešām zinājāt? Visu laiku? Un nelikāt man pat to nojaust? Tad es varbūt būtu varējis . . ."

„Ko tad, Griezes kungs? Ko tad īsti?" likās, Alma viņu nav saprātusi. „Jūs nevarējāt spēlēt vēl labāk, kā esat to darījis, pilnīgi pārliecinādams tos, kas manu Gustavu ir pazinuši mazāk. Bet arī visgeniālākais aktieris tak nevarētu nospēlēt sievai vīru, ko tā ir pazinusi ilgos gados. Ja es būtu kādreiz par viņu tik notālēm jūsmojusi, varbūt arī mani tad jums būtu izdevies pārliecināt, varbūt . . ."

„Tā. Tas tikai vēl trūka," tik tikko valdīdama sevi, lai paliktu sēdus un neuzsprāgtu kopā ar Griezi no vāļas, iešņācās Astrīda, pa smaili nostieptā deguna nāsīm izpūzdama dūmu strūklas.

Likdamies it kā vilies, Deģis domīgi grozīja galvu: „Un mēs tik rūpīgi visu izstudējām un izprātojām, visus iespējamos apstākļus un situācijas, lai Gustiņam neatgadītos ar pēkšņu uztraukumu nevienā sevi nodot. Es viņam pat siki jo siki norakstu roju Hopkinsa kundzi un citus visaktīvākos ārniekus, kas domā, ka viņi ar samaksāto īri par dzīvokli ir nopirkuši visu sētnieka brīvo laiku. Vienkārši katrai vajadzībai, ja gadītos nejauši ar kādu no viņiem saskrieties."

Dzirnavs ironiski novīpsnāja, isi, bet nozīmīgi paskatījās Griezes nelaimīgājā vaigā un piemetināja: „Tad tiešām jūs esat centīgi un citīgi strādājuši. Un tādi aktieŗi man gaužām patīk, kas iestudē lomas ar iespējamo aizraušību un sirsnību . . . Viņš tiešam ir pūlējies — es varu to personīgi apgalvot — tik ļoti pūlējies, ka es pat kā apmāts iesāku ticēt . . ."

Bet Astrīda dzēlīgajam režisoram neļāva nobeigt, ar asi griezīgu balsi iekrizdama starpā: „Tad laikam, cienītais Deģa kungs, jūs esat ne mazāk rūpīgi iestudējuši visas tās detaļas, kas varētu attiekties uz mani. Un tās ir nospēlētas lieliski — es arī jums varu to vaļsirdīgi apliecināt — tiešām nepārspējami lieliski."

„Nē, kā liekas — cik man šai brīdī ir iespējams apjaust — kaut kas būs tomēr noticis tāds, ko abi mēs nebijām pārcilājamos plānos iekalkulējuši vai varējuši iepriekš paredzēt," un Deģis, Astrīdai atbildēdams, aizdomīgi vēroja draugu.

Dzirnavs, to manīdams, nevērīgi atmeta ar roku: „Ar to, kas sagājis grīstē ar viņiem abiem, mēs galā tiksim, tas pilnīgs sīkums. Gan Astrīdu atkal es izbalansēšu, pēc neparasti asā pagrieziena, kas viņai, kā redzams, ir izsitis no rokām dvēseles stūri. Pēc pāris jūdzēm izbalansēšu, kad viņa man atkal būs blakus ātrajā Jaguārā."

Astrīda sapikusi piecēlās, lepni atmeta galvu un skatījās ar piemiegtām acīm pašapzinīgajā režisorā, kas atkal jau jutās kā situācijas kungs: „Cik tu esi laipns, Jēzup. Kā liekas, tu laikam domā, ka putniņš, brīvībā izsprucis un spārnus ap koku galotnēm nemākulīgi apdauzījis, priecīgs ieskriegs atpakaļ būrītī. Par velti cerēts, dārgais. Man pietiek visu jūsu laipnības. Es turpmāk mēģināšu turēties pati uz savām kājām, kaut arī tikšana uz priekšu tā būtu stipri lēnāka."

„Astrīda mīļā, kas tā par valodu atkal? Tu runā tā, it kā tas būtu es, kas tevi ir krāpis ar vilotu vārdu un vārdiem," pārmeta viņai Dzirnavs.

„Tad laikam tas būšu es?" atcirta preti Grieze.

Astrīdai ciniskos smieklos nodrebēja krūtis un pleci: „Dzirdiet, kur cilvēks — tik nevainīgs kā jēra dvēsele." Cimdus uzvilkusi, taisna kā dzeltena vaska svece, ar augstu paceltu galvu gāja uz durvīm.

Varbūt arī būtu aizgājusi, ja Gustavs ar perfekto milētāja degunu neizdvestu izmisuša cietēja balsi: „Draugs, mans labais draugs, tu tagad redzi, ko esi man savārījis. Iemetis mani kā kaķi verdošā putrā. Citādi — citādi tagad es būtu pats laimīgākais cilvēks pasaulē."

(Turpinājums sekos)

PAVEIKTO DARBU

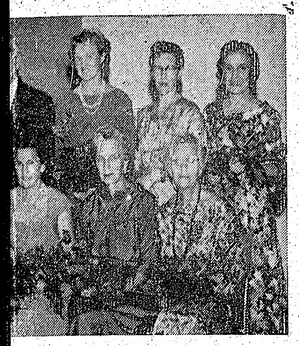

...jas valde un ilggadīgās darbinieces, no ...kēvica un M. Skrastiņa, 2. r.: A. Kur... ...pr-ks Z. Rutenbachs, L. Jansone, E. ...merc. J. Kreiļa uzņ.

...mu komitejai 10 gadu

...pārtraukti kas Kristus vārdā strādā — Kristus vārdā augļus vāc!"

...siem, kas Prāvests Visvaldis Sanders ...piepildīja draudzei nesa archibīskapa tēva ...mju tel- sveicienus, un skaistā, izjustā ...isīties arī svētrunā apcerēja Jēzus vārdus: ...esanto re- „Lai jūsu gaisma spīd cilvēku ...par kru- priekšā, ka tie ieraugā jūsu la... ...unā dzie- bos darbus un godā jūsu tēvu, ...nīgi dzie- kas ir debesīs."

...nermanes Klausītāju vidū bija daudz lie... ...ievkalpo- pāju nieku, kas vēlāk tikās ar prā... bija uz- vestu un dalījās pagātnes atmi... ...u „Tie, ņās.

...ULĶĪBAI NAV ROBEŽU . . .

...SCIENCE OF STUPIDITY" BY PAUL ...N CO. (KANADĀ - AMBASSADOR ...) IZDEVUMS, 288 lpp., cena $5.00

...ēstā. Viņš mediciniskās un religiskās pūš... ...matas — ļošanas lietās, un, piemēram, ...rāfijas un masu psihoze sakarā ar pasau... ...ņš izglito- les galu saņem smagu pērienu ...Vācijā un no autora. Viņa donkichotiskās ...es uz dzi- vēja dzirnavas ir pietiekami īs... ...otīes kā tas, un augsta prāta straume at... ...ktora pa- vēsina viegli pieņemtos ieskatus ...u kritiķis, līdz pašiem pamatiem. ...iropas re- Tā ir grāmata, ko jāizlasa no ...ra Korda sākuma līdz beigām, lai to pil... Viņš sa- nīgi varētu novērtēt. Viens vien ...ārijus un lasījums tikai atmiekšķē apetītu, ...galveno- ierosina fantaziju un izraisa ...šlaik viņš pretrunas. Tālākie pētījumi ļauj ...ažo filmas lasītājam īsti izbaudīt šo dar... ...izīvo Lon- bu, vērojot, kā autors sadrag ...druskās cilvēku muļķību. Tas ir ...kativs te- ists intellektuāls pārdzīvojums ...grāmatā, bezbailīgiem lasītājiem. ...ārdroši un Muļķībai tomēr ir visai sīksta ...ātību, sa- dzīvība: tā visu pārdzīvo, triumfē un to beidzot glorificē. Kā ...ts, ka cil- vācu lielais dzejnieks ir teicis, ar ...ieks ir pa- to velti pat dievi cīnās. ...isu ģeķība ...iz vairāk Budzis ...uekšā kaņi ...ors. Atvis- — ka muļ- ...s — viņš ...as rijīgas LABOJUMS ...birokrati- ...apņu muļ- LA iepr. n-rā 4. lapaspusē zem ...naivīlāte attēla par latviešu daiļamatnie... kiem panākumiem KNI 3. un 4. rindā jālasa: ar 1. godalgu vēr... tētie darbi: Gunāra Buša latvis... kie albūmā vāki . . .

...sat centīgi un cītīgi strādājuši. Un tādi ak... ...uzām patīk, kas iestudē lomas ar iespējamo ...i sirsnību . . . Viņš tiešam ir pūlējies — es ...sonīgi apgalvot — tik ļoti pūlējies, ka es ...āts iesāku ticēt . . ."

...ida dzēlīgajam režisoram neļāva nobeigt, ar balsi iekrizdama starpā: „Tad laikam, cie... ...kungs, jūs esat ne mazāk rūpīgi iestudējuši ...ākajas, kas varētu attiekties uz mani. Un tās ...s lieliski — es arī jums varu to valsirdīgi ...tiešām nepārspējami lieliski."

...liekas — cik man šai brīdī ir iespējams ap... ...ut kas būs tomēr noticis tāds, ko abi mēs ...rcilājamos plānos iekalkulējuši vai varējuši ...edzēt," un Deģis, Astrīdai atbildēdams, aiz... ...a draugu.

...s, to manīdams, nevērīgi atmeta ar roku: sagājis gristē ar viņiem abiem, mēs galā ...ilnīgs sikums. Gan Astrīdu atkal es izba... neparasti asā pagrieziena, kas viņai, kā re... ...sitis no rokām dvēseles stūri. Pēc pāris jū... ...csēšu, kad viņa man atkal būs blakus ātrajā

...sapīkusi piecēlās, lepni atmeta galvu un ska... ...miegtām acīm pašapzinīgajā režisorā, kas ...rās kā situācijas kungs: „Cik tu esi laipns, ...ēkas, tu laikam domā, ka putniņš, brīvībā ...spārnus ap koku galotnēm nemākulīgi ap... ...ecīgs ieskrieš atpakaļ būrīti. Par velti cerēts, ...n pietiek visu jūsu laipnības. Es turpmāk ...rēties pati uz savām kājām, kaut arī tikšana ...lā būtu stipri lēnāka."

... mīļā, kas tā par valodu atkal? Tu runā tā, ...tu es, kas tevi ir krāpis ar vilotu vārdu un ...ārmeta viņai Dzirnavs.

...ākam tas būšu es?" atcirta pretī Grieze.

...ciniskos smieklos nodrebēja krūtis un pleci: ...ur cilvēks — tik nevainīgs kā jēra dvēsele." ...ilkusi, taisna kā dzeltena vaska svece, ar ...ētu galvu gāja uz durvīm.

...arī būtu aizgājusi, ja Gustavs ar perfekto ...egunu neizdevstu izmisuša cietēja balsī: ...unš labais draugs, tu tagad redzi, ko esi ...jis. Iemetis mani kā kaķi verdošā putrā, ...tādi tagad es būtu pats laimīgākais cilvēks

(Turpinājums sekos)

GLEZNOTĀJS JŪLIJS MATISONS JUBILĀRS

Dzīves trauksmainajā plūsmē nemanot aizskrien gadi. Šķiet, vēl nesen bija 1898. gada 11. septembris, kad Jūlijs piedzima Talsos, kur ritēja arī viņa pirmie bērnības gadi. Ar 1900. g. ģimene pāriet dzīvot uz Aizputi, kur iesākās viņa skolas gaitas. Līdz 1915. gadam M. mācās Liepājas reālskolā, kuru bēgļu gaitās nobeidz Pēterpilī. 1918. g. Matisons atgriežas Latvijā un iesaistās atbrīvošanas armijā. 1922. g. rudenī viņš iestājas Mākslas akadēmijā, strādā arī par skolotāju. Kā Purviša meistarklases audzēknis viņš 1933. g. beidz akadēmiju ar diplomdarbu „Priekšpilsētas tirgus". 1934. g. piedalījies Romas stipendijas sacensībās izstādē, tāpat piedalījies visās Kultūras fonda izstādēs.

Matisona studijā, Marijas ielā nāca daudzi jaunieši, kuri vēlējās „upurēt sevi mākslas Dievam". Daudzus no tiem uzņēma Mākslas akadēmijā, no kuriem vairāki to arī sekmīgi beidza, piem. Āboliņa (tagad Latvijā), Kalējs, Rolands Kaņeps, kas tagad dzīvo ASV, u. c.

1944. g. oktobrī Matisons ar ģimeni nonāk Vācijā, kur drīz sarīko izstādi Bavārijā. Seko izstādes Minchenē, Stutgartē, Baden-Badenā u. c. Piedalījies arī mākslas izstādēs Hāgā un Parīzē. No 1947. g. līdz izbraukšanai uz ASV Matisons darbojas Eslingenā Latviešu mākslas skolā. Par šo posmu mākslinieks liecina, ka tas tiešām bijis viņa mūžā jaukākais laiks, strādājot prof. J. Kugas vadībā. Lieliski kolēģas bijuši prof. L. Liberts, Z. Landavs, S. Vidbergs un T. Banga. Starp audzēkņiem bijuši daudzi ļoti apdpāvināti, piem., Staprāns, Laucis, Miezājs, Stubis, Dārznieks, Feldmane, Puriņš, u. c. Arī Matisonam pašam šis bijis viens no ražīgākiem darba cēlieniem. Bez tam viņš mācījis arī zīmēšanu un kompoziciju mākslas amatniekiem, strādājis par skolotāju Felbahas latviešu pamatskolā.

Kopš 1950. gada maija māksliniecks dzīvo Sietlā, kur pelna iztiku strādājot par krāsotāju. Pēdējos gados pasācis atkal nodoties gleznošanai. Savus darbus izstādījis mākslas mūzejā, piedalījies izstādēs kopā ar A. Dārziņu, A. Kovalevsku un Priedīti.

Svētdien, 27. septembrī, pl. 5 p. p. Matisona darba jubileju rīko Krolla Kultūras birojs Čikāgā, 800 S. Halsted St., Hull House Bowen zālē. Izstādi atklās Latviešu organizāciju apvienības priekšnieks V. Landmanis. Darbdienās izstāde būs atvērta no pl. 6 līdz 9 vakarā. Izstādi slēgs svētdien, 4 oktobrī, pl. 9 vakarā. Izstādē ieeja brīva. Starp 72 darbiem kupls skaits arī Latvijas ainavu.

O. Krs.

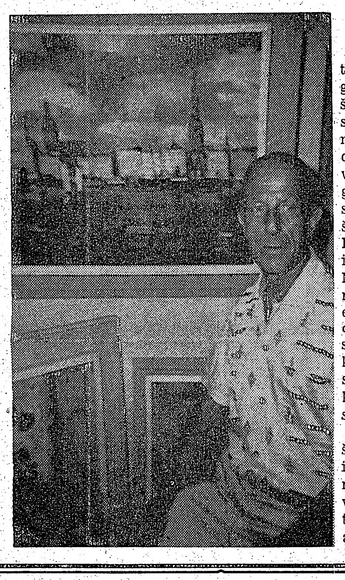

Mākslinieks Jūlijs Matisons savā studijā Sietlā.

Čikāgiešiem iepatikusies dzeja

Kopš pirmā Krolla Kultūras biroja rīkotā rakstnieku vakara 2. maijā, kurā piedalījās tālas viesņas no Toronto — Ingrida Viksna un Velta Toma, par kuŗām joprojām runā ar sirsnību tie, kas klausījās viņu sniegumu, 5. septembrī čikāgieši atkal rīkoja rakstnieku vakaru Katoļu dienu ietvaros. Tam sekoja Krolla rīkotā jauno rakstnieku pēcpusdiena 7. septembrī, pēc tam tā paša biroja izsludinātais rakstnieku vakars 12. septembrī. Šo sarīkojumu pēc īsiem vakara atklāšanas vārdiem ievadīja I. Cēbere, kavējoties pie rakstītāju iespējām, to darbiem un kritizētājiem. Pēc ļoti saistošā ievada L. Pērļupe nolasīja savu interesanto reliģiska satura stāstu. Viņai sekoja Valentīna Hermane ar dažiem patriotiskiem dzejoļiem un atmiņu stāstu no savas bērnības. Vakaru noslēdza ČLT aktrise Nellija Krenģele, ar O. Krolla pagaro stāstu „Elga", kuŗā risinās divu jauniešu mīlestības stāsts uz 1. pasaules kaŗa fona. Šķiet, ka autors nodomājis atgriezties pie daiļliteratūras, kuŗā samērā kupls devums viņam ir no senlem laikiem, rakstot īpaši Arv. Berga „Baltijā", visvairāk impresionīskas skices. No Kanadas gaidītā viešņa, B. Senkeviča, slimības dēļ nebija ieradusies. POS

BALETS SĀK SEZONU HAMILTONĀ

Kanadas Nacionālais balets uzsāks sezonu 2. novembrī Hamiltonā, pēc kam ar viesizrādēm apceļos visu Kanadu. Šogad trupā uzņemtas 13 jaunas dejotājas, kā arī iestudēti 3 jauni baleti: „Pineapple Poll", „The Death and the Maiden".

E. Zirnītis

BRĀĻOŠANĀS

Kā rijīgs šakālis pēc āsins gaisu osta,
Tā velna izdzimums ar velna ņirgu vaigā
Truls, valstīs samīdams, pār līku kalniem staigā
Un glūnīgs ģlūnēdams, kam nav vēl rīkle kosta.
Ar sirpi, āmuru puspasaule jau jozta,
Kur vergi mirdami klūp stepē, tundrā, taigā
Un stundā pēdējā lūdz izmisīgi baigā,
Vai brīvā pasaule tos nepacels no posta.
Bet stiprais karavīrs bez karavīru stājas
Veŗ durvis slepkavam un laipni laiza kājas,
Pēc miera smirdīga glēvs ubagodams klanās.
Ai, brāļi nebrīvie, kas smokat elles šausmās,
Ir brīvo pasauli — sirds nodreb baiļu jausmās —
Reiz nodos verdzībai šī stulbā brāļošanās.

MĀKSLA UN MĀKSLINIEKI

Kad Italijas saulainās debesis kļūst tumšākas.

Mūsu jaunās paaudzes dziedātāja Irēne Zaļaisozols, kas jau 2 gadus no vietas mācās dziedāšanu Milānā, nule kā mainījusi skolotāju. Viņa tagad papildinās pie kolaratūrsoprānes Magdas Pikarolo, ko ieskata par vienu no labākajām paidagogēm visā Milānā. M. Pikarolo savā laikā mācījusies pie tā pašā skolotāja, pie kuŗa mācījās Džilli un daudzi citi slavenākie italiešu dziedoņi. Viņa vārds ir Maestro Zvelli, kas atrodams arī mūzikas enciklopēdijā. Kad maestro mira, viņš savu skolu nodeva I. Zaļaisozola tagadējai skolotājai. Tālāk sniedzam izvilkumu no mūsu mākslinieces vēstules, kas varētu interesēt tos, kas iecerējuši doties uz Italiju studiju nolūkos:

„Vēl vismaz vienu gadu būšu šeit, Italijā. Materiāle apstākļi ir ļoti grūti, taču, lai gan ārzemniekiem aizliegts Italijā strādāt, varu privāti mācīt angļu valodu, tā piepelnot drusku iztikai. Arī amerikāņu firmas šad un tad pieņem ārzemniekus uz kādu laiku birója darbos. Taču bieži ir dienas, kad nav paredzams, kur nāks nākošais maizes riekšens un kā varēs samaksāt dziedāšanas stundas. Itālijas saulainās debesis šo grūtību priekšā kļūst arvien tumšākas. Bet jāizturēs, un ja varēšu vēl vienu gadu izkļūt cauri finansiālām grūtībām, tad ceribas kļūt par dziedoni ir lielas. Taču neesmu šeit vienīgā, kam ik dienas rūpes stāv kā melns mākonis virs galvas. Tās ir jāpārvar ar smaidu un drosmi."

TOP JAUNĀ AUDITORIJA

O'Keefe auditorija, kas spēs uzņemt 3200 mākslas cienītāju, jūtami konkurēs ar jau esošajām koncertzālēm un auditorijām Toronto pilsētā. Tās izbūve tiks pabeigta nākošajā gadā.

KALLASA IEMIĻOJUSIES

Slavenās operdziedātājas Marijas Kallas strupceļā nonākušais virs Džovanni Batista Meninghini izteicies, ka Kallasa un grieķu bagātnieks Onassis esot iemīlējušies kā bērni. Pēdējie ar jachtu „Kristina" devušies izpriecas braucienā uz grieķu salām. Kad žurnālisti Batistam Meneghini jautājuši, ko viņš domājot par to, tas atbildējis: „Es neatzīstu Onasi par džentelmeni." Tālāk viņš piebildis: „Tagad viņa (Kallasa) dziedās koncertos, kurus es noorganizēju."

SKATUVES LAUDIS UZMANĪGI

Nujorkas laikraksts „The Variety", ko lasa vairumā skatuves laudis visā ASV un Kanadā, paredz, ka turpmāk neviens no ASV skatuves zvaigznēm nesaistīsies ar Kanadas Nacionālais izstādes lieluzvedumu, sakarā ar slikto atsaukšmi, ko saņēma šigada viesis Džordžs Gobels Minētais laikraksts domā, ka Toronto pilsētas tēvi nav tiesīgi noteikt „Grandstand" uzvedumā saturu.

A. K.

KONCERTI UN „VECAIS LAPSA'

KONCERTAPVIENĪBAS EKSISTENCE TORONTO NODROŠINĀTA

Nezinu, cik viņam ir gadu, bet trimdā uz saviem pleciem viņš esot tik daudz iznesis, ka jūtas vecs un parakstās — Vecā Lapsa. Pēc garās vēstules spriežot, viņš agrāk laikam ir juties kā īsts vīrietis, bet, nonākot „vecās" lapsas kārtā, jūtas tik neērti, ka istā vārdā. Vecās Lapsas anonīmo vēstuli varējuši publicēt, bet piesūtījuši man kā rākam fejetonam.

Vecais Lapsa, proti, ir ārkārtīgi sašutis par Koncertapvienības dibināšanu Toronto, un tik traku iedomu, ka arī viņam būtu jāiegādājas Koncertapvienības sarīkojumu abonements!

— Kauns! — viņš sauc ar lieliem burtiem. — Vai to var prasīt no trimdinieka, kas trimdā tik daudz paveicis? . . . Nav jau vairs vecie laiki, un katrs pats savu dolaru grib kaut ko bauditl! Visi mirst un trimdas pasākumi iznolemti dabīgai nāvei . . . — Padomājiet, kungs, — vai sākuma gados nebija pārpildīti? Bet tagad ir citi laiki . . .

Un liela taisnība ir Vecajam Lapsam, — ir citi laiki, bet savus „morgidžus" kārtojot, viņš to nav pamanījis. Latviešu organizācijas savā starpā jau sen vairs nestrīdas, un — vai vecie lapsas nav pamanījuši, cik liels ir vienotības spēks, kas pāri smagām grūtībām un lieliem tālumiem trimdā radīja tik grandiozas vienotības demonstrācijas, kā Jaunatnes un Dziesmu svētkus? Nav dzirdēts arī, ka trimdas sarīkojumos vēl kāds cilvēks sēdētu „uz krēsla, kas ira ar drātīm sasiets" un saplēstu drēbes, kā minēts Lapsas kunga vēstulē. Unitāriešu baznīcā, kur notiks Koncertapvienības sarīkojumi, visi krēsli ir jauni, mīksti polsterēti, apvilkti ar zaļu ādu un pie tam tik plati, ka visresnākais trimdinieks sēž ērtak nekā mājās.

Vecās Lapsas vēstuli pārlasot, kļūst visai skaidrs, ka „morgidžu un kotidžu kultūra" trimdinieka sirdi pārvērš „garbidžā", ja — trimdinieks atraujas no savas sabiedrības un pamazām sāk pūt viens pats starp svešiem ļaudīm — tikai ar dolaru rokās. „Morgidži un kotidži", bez šaubām, ir cienījams un vērtīgs trimdas papildinājums, bet nekādā ziņā ne — pašmērķis un piepildījums. Dolars uz vecūm lapsām, kā redzams, tomēr iedarbojas tikpat reibinoši un prātu mulsinoši, kā neatšķaidīts pusstops uz spēcīgākām galvām.

Bet „veco lapsu", paldies Dievam, trimdā nav daudz, un drīz, kad būsim pie trimdas vēl vairāk pieraduši, viņu būs vēl mazāk.

Ka tas ir tiesa, to pierāda kaut Koncertapvienības Toronto, Klīvlendā, Kalamazū, Indiānapolē, Bostonā u. c., kas savu kultūrālo trimdas darbu veic ar lielu publikas atbalstu.

Jā, un nu arī mēs varam paši sevi apsveikt — Koncertapvienība, Tālivalža Ķeniņa vadībā, ar lielu publikas atbalstu tagad plaukst arī pie mums, Toronto pilsētā. Par to nešaubījos pat pirms divi nedēļām, kad aiz tiras diplomātijas mākslas mīlotājiem jautāju šīs avīzes slejās — Būs vai nebūs Koncertapvienība? Tagad nevajag vairs ne diplomātijas, nedz mudinājumu koncertu publikai, jo Koncertapvienība — ir, un pastāvēs!

15. septembrī Koncertapvienības savas pirmās darba sezonas 4 koncertiem ir izpārdevusi 356 abonementus (18 no tiem par puscenu studējošai jaunatnei), ar to nodrošinot visus paredzētos izdevumus. Tā kā Unitāriešu baznīcē ir tikai 430 sēdvietu, no kuŗām dažas ir nolemts rezervēt presei, invalidiem un goda viesim — ģenerālkonsulam Braisonam, tad Koncertapvienībai vistuvākās dienās paredzamas jaunas rūpes — abonementu biļešu trūkums. Lai Koncertapvienība neiekasētu naudu par vairs neesošām biletēm, no šodienas abonementi ir pērkami vairs tikai pie Koncertapvienības kasieŗa Tālivalža Kronberga, 1026 Broadview Ave., Toronto 6, vai trešdienās — no pl. 8 līdz 10 vak., LNAK birojā, Sv. Andreja baznīcas telpās. Tā kā pārdodamo abonementu ir atlicis ļoti maz, tad pirms naudas pārveduma ieteicams sazināties ar T. Kronbergu pa tālruni — HO 3-6680.

Pirmais Koncertapvienības sarīkojums notiks ceturtdien, 1. oktobrī, ar dziedones Ksenijas Bidiņas (no Anglijas) koncertu, kam ceturtdien, 3. decembrī, sekos prof. Ata Tēchmaņa (no Freiburgas, Vācijā) čello vakars. Pavasara pusē Toronto Koncertapvienībā mūzicēs prof. Voldemārs Ruševics (no Kalamazū) un dubultkvartets Tēvija (no Bostonas).

Ir tiešām žēl, ka viņus dzirdēs tikai 430 trimdinieku, kas ir jau iegādājušies vai arī vēl paspēs iegādāties TKA abonementus, taču Toronto pilsētā Koncertapvienībai pagaidām nav iespējams atrast lielākas un kamerstila koncertiem piemērotas telpas.

No visas sirds ieteicu arī Vecajam Lapsam pasteigties ar KA biļetes iegādi, un viņam drīz radīsies citi uzskati par trimdas nozīmi un mūsu kultūru trimdā. Bet ar abonementa iegādi viņam tomēr ļoti jāpasteidzas, jo, ja koncertu biletes tiks pieprasītas tā, kā pēdējās 2 nedēļās, tad jau pēc dažām dienām vairs biļešu nebūs.

Mariss Vētra

Irma Grebzde

SVEICINĀTA RĪGA SVEICINĀTAS MĀJAS!

ATMIŅU STĀSTS

(16. turpinājums)

„Mēs esam pilsētnieki. Mēs negribam jūs izspiest no jūsu vietām," ierēdņa sieva man cieti saka. Nu es skaidri zinu, uz ko vērstas šīs runas. Uz krustmātes Noras radiem — pelēkajiem baroniem, kas uzdrošinājušies savas meitas sūtīt uz Rīgu skolā —.

„Mans tēvs arī bija ierēdnis —" saku — „un viņš aizgāja uz laukiem. Un smagi strādā."

„Tev, Irmiņ, te nekā nav ko teikt, kad lielie runā," krustmāte man aizrāda ar apslēptu apakštoni balsī. Es aizsitu muti ciet. Ne man vairs kāds vārds Edītei, ne viesiem sakāms! Manī plosās nenosakāmas jūtas. Mana Rīga pilna šādiem ļaudīm, kas mūs, lauciniekus, nīst. Bet Rīgu uzcēla zemnieku dēli ar savām stiprajām rokām. Viņu šūpulis karājās lauku sētās. No tām tie nāca šurpu kā amatnieki, celtnieki un cēla Rīgu zem svešu kungu bargās acs. Nu mums vairs nav svešu kungu, bet nu ir pilsētnieki un lauciniekl.

Pēc aukstā galda nāk kafija ar kūkām. Kūkas sēd uz diviem kristāla šķivjiem — platas, čauganas, krējumainas, saldas — pilsētnieku mutēm. Pilsētnieku šurpu nestas.

Man nevajag. Nu reiz būtu tā lielā izdeviba tās saēsties, bet man nevajag. Nenogaršoju ne kumosa.

„Man sāp kakls —" saku Edītes mātei, kad tā man piedāvā gardumus. — „Kad man sāp kakls, arī kūkas nevaru norīt —". Zinu, ka krustmāte ar manu uzvešanos nav mierā. Mirdza sēd klusa un nopietna ar it kā sastingušu seju. Viņa prot labi savaldīties. Es ne. Es lecu acīs liel'em cilvēkiem —. Pēc kafijas Edīte mēģina mani uzrunāt. Sēdu kā ezis, adatas izlaidis ienaidniekiem pret'm. Neaizticiet! Tā paiet vakars un ciemi.

Vēlāk, gulot savā čikstošajā dzelzenē, es briesmīgi sailgojos pēc mājām. Pēc manas pelēkās un tomēr saulainās lauku istabas, manas dzeltenās gultas, māsām, mātes, tēva —. Apsedzu galvu ar segu un leju asaras. Klusu, lai māsa nedzird, un nedomā, ka nu es raudu par savu lielo muti —.

★

Egles kundze uzdod nākamajai pirmdienai domraksta tematu „Kad ledus iet".

Jā, Daugavā iet ledus! Avīzē par to raksta, meitenes klasē runā par ledus kalniem pie Rīgas tiltiem. Man tas jāredz. Jāredz, kā Rīga atbrīvojas no ziemas žņaugiem. Ziema mums v'siem apnikusi. Katra vēja pūsma, kas appūš mani ar pavasara smaržu, satrauc.

Sestdien klasē sarunāju ar Austru, ka viņa paliks pie mums pa nakti un svētdienas rītā brauksim lūkot Daugavu. No skolas mājās ejot, meklējam apstādījumos pavasara zīmes. Sn'egs ir izkusis. Šur tur tas, čaugans un izburbējis, gul pelēkās plāksnēs zem krūmiem. Cepurītes mums pakaušā galā, kā jau tādā dienā, kad saule spīd.

„Drīz viss zaļos —" saka Zīna — „un pirmais gads skolā nobeigts. Iedomājiet, nākamo rudeni būs c'ti „mazie", ko panicināt. Ne vairs mēs"

Kārlis Baltausis paiet garām un pasma'da. Smaids, liekas, nav domāts mums, bet pavasarīgajām debesīm. Dzejniekam nu ir jauni temati dzejām. Mēs viņā apbrīnodamas nolūkojamies. Ga'šajā pakausī, kas nozūd celiņa līkumā, droši vien, kaldams skanīgas vārsmas —.

Austra nopūšas, un man un Zīnai pasprūk smiekli.

„Iemīļjusies!" es nenoticēšos un saņemu draudzenes acu dūrienu, asu un niknu kā lapsenes dzēl'enu.

Saule gul'lielo veikalu logos. Mēs neko neiekārojam, mēs esam laimīgas ar to, ka varam visam paiet garām. Ejam pa Brīvības ielu un tikai pie mazā dubļainā sānu ceļa gar Kaŗa skolu, nogriežamies uz Krišjāņa Barona ielu. Vakaros es bīstos šo ceļu iet. Reiz mani kāds vecis te pārb'edēja. Gulēja sniegā kā maiss. Piedzērīs un ar visu karsto galvu saļimis.

Saule ātri nozūd. Vakara drēgnums sēd ielās.

„Vēl var uznākt sniegs —" saka Austra — „nekad pār pavasari nevajag izpriecāties par agru —".

Zīna apsola p'e mums vakarā attecēt, lai izdomājam, ko darīt.

Man un Mirdzai pašre'z „tukšais laiks". Katru dienu gaidām atnākam no mājām sūtījumu. Visi krājumi zēsti. Mirdza pārnāk ar rupjasmaizes kukuli'i.

„Ko ēdīsim? Vārīsim grūbu zupu ar speķa ādiņām?"

Nē, tas mums bija jau aizvakar. Apmērcēsim maizes šķēles cukurā, būs labi. Piedzersim tēju. Man mazl'et neērti Austras dēļ, ka nespējam likt galdā kārtīgu cienastu. Bet draudzenei liekas, ka viņa nekad nav ēdusi t'k garšīgas maizes šķēles kā šīs. Apēdam vai visu kukuli.

Ne mums kuņģī spiež, ne pakrūtē dedzina labā Latvijas rudzu maize.

Zīna atskrien ar cukuru brūnā tūtiņā. „Ziniet ko, cepsim bonbongas!"

Laba ideja! Mēs sastājam'es ap plītiņu, un Zīna rikojas. Labi nomazgā pannu, saber tur atnesto cukuru un silda uz lēnas uguns. Kad saldums izplūdis gaišā brūnā, rūgti smaržojošā šķidrumā, tas jālej dziļajā šķīvī uz burtnīcas lapas, kas iezīsta ar taukiem vai sviestu.

Mums vairs nav ne tauku, ne sviesta. Viss izlaizīts. Bet burtnīcas lapa mums ir. Drīz izkususšais cukurs ir saliets šķīvī un sastindzis. Bez šaubām, tas papīram tā pielipis, ka ar visu jābāž kārajās mutēs. Liekam cieto masu uz galdiņa un ar lielo nazi saskaldām gabal'nos. Ak, gardās „bombongas"!

Ko nu sadarīsim? Mums niez nagi dancināt tasīti. Bet Mirdza neparko to nepiela'ž. Kā mēs, lielas meitas, varam tādās muļķībās nosist laiku. Vai nekā labāka nespējam izdomāt? Kad ne, ne, spēlēsim kārtis. Melno Pēteri. Bet mēs tā krāpjamies un pašas n'rgājamies, ka nekāda lāga spēle neizņāk. Laidīsim Mārča logā signālus! Jā!

Zīna ņem spoguli un visādi griež to gar spuldzes gaismu, lai dabūtu kādu atstarojumu Mārča un Edgara logā. Kaut kas arī izdodas, un zēnu galvas drīz parādās tumšajā stiklā kā mēnesnīcas. Nez ,ko šie tur tumšā darās? Laikam jau gulējuši, m'ega mices.

„Varētu viņus atsaukt šurpu —" Austra domā, bijīgi uzlūkodama māsu, ko tā par šādu ideju sacīs.

Mirdza nesaka nekā. Viņai jāiet p'e draudzenes, un līdz desmitiem varam darīt, kas tik. Zināmi zēni, lai arī nāk.

Kad M'rdza nozudusi mūsu skatam pie Kaŗa skolas, saklūpam pie loga un mājam uz pretējo logu. Mārcis uzsēdies palodzei un vaikstās. Edgars smaida. Paiet brīdis, viņi abi nozūd un drīz parādās lejā, pie nama ieejas. Bet zēni ir bailīgi, varbūt īsti nesaprot mūsu aic'nājumu. Stāv kā stabi un, galvas atkāruši, blenž šurpu. Austra rauj vaļā logu. Vēsa gaisa šalts ieskrien istabiņā, atvēsina mums galvas. Nez, vai labi, ka viņus aic'nām —?

„Uznāciet—!"

Tas nu ir izkliegts ielā, un abi stāvētāji, vairs nešaubidamies, nāk šurpu. Ste'gā novelkam gultām gludas segas un pie durvīm sagaidām ciemiņus.

„Sveikas, tautietes —" smiedamies paklanās Mārcis. Un es iedomāju „Mērnieku laiku" Pietuku Krustiņu.

Edgars bikli turas aiz drauga platās muguras. Sasēžamies visi abās gultās un maļam dažādus niekus. Visrunīgākā ir Austra. Viņa: valoda sprēgāt sprēgā, tā ka nevienu brīdi neiestājas neērts klusums. Pat Edgars izsaka kādu vārdu. Runājam par skolām. Pirmā vidusskola nav otrā vidusskola. Viss tur c'tādi. Zēni arī savādāk izdarās ar skolotājiem. Mēs nu nojaušam, ka tādus zeperus daudz grūtāk savaldīt kā mūs. Mūsu ciemiņi ir gadu septiņpadsmit vai tā. Viņiem jau savi noteikti uzskati par skolu iekārtu, kļūdām, skolotājiem. Viņiem ir Vilis Plūdon's latviešu valodas skolotājs. Klasē daudzi rakstot dzejas. Mārča runā iekrīt viens otrs joks. Uz tiem viņam prāts.

„Mārcis jau mūsu klases ampelmanis," saka Edgars.

„Un tu — profesors. Tas daudz launāk —."

Dzejas viņi neraksta, ne v'ens, ne otrs. Papira smērētāju klasē esot diezgan.

Bet maz esot tādu, kas, piemēram, domājot par zvaigznēm. Ne jau no dzejas viedokļa, bet kā par planētām. Mārci sevišķi interesē planētas. Apsolu no krusttēva palūgt v'ņa mirušā brāļa grāmatu vācu valodā par izplatījumu. To došu Mārcim izlasīt. Edgars smīn. Nu draugs vēl vairāk grābstīšoties pa gaisu, salasījis tādas lietas.

Stundas laikā viss par skolām 'zrunāts. Zēni iedzīvojušies un vairs neko nestostās, vārdus meklējot.

Uzdziedāsim! Tam visi piekrīt. Skanīgās balsis savijas kopā, viņām nav kur izskriet no mazās telpas, tās dun un san tepat ap mūsu galvām. Mēs gluži a'zraujamies šai dziedāšanas priekā.

Bet tad pie sienas atskan nikni dūres sit'eni. Kaimiņienei šāds koncerts nepatīk. Arī otrā kaimiņiene izskrien gaiteņīti un kaut ko brēc. Apklustam. Bet mums zēl neizdziedāto dziesmu. Kad ne, ne — lasīs'm kaut ko. Tos pašus „Mērnieku laikus". Mārcim ir liela māka atdarināt dažādas balsis. V'ņš lasa par Ķenci un Pāvulu cietumā. Mēs smejam līdz asarām. Tavu traku izlasīšanu! Kā teātrī!

Laiks pagājis, un Mirdza ir klāt. Pulkstenis jau desmit. Zēni atvadās un, svārku apkakles uzlocījuši, izskrien saltajā ielā. Drīz iegaismojas viņu istabiņas logs.

„Vai b'jāt klusi?" māsa noprasa aizdomīgi.

„Kā pelītes —" Austra apgalvo.

— Svētdienas rīts uzlaižas Rīgas torņu galos kā varens zelta gailis. Viss saulē mirgodams, tas izpleš spārnus pilsēta' pārī. Mirdz, mirdz mana Rīga! Ēdam brokastā to pašu cukurmaizi, un tad pošamies uz Daugavmalu. Brauksim ar tramvaju. Tā varam piebraukt Daugavai pie paša sāna, un tur izkāpt.

(Turpinājums sekos)

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: divstāvīga 6 istabu dubultķieģeļu māja. Divas modernas virtuves, divas modernas vannas istabas, moderna apkure. Liels dārzs un garāža. Kopīgā cena — $15.900,-. Iem. $2.500,-. Atlikums uz izd. obl.

MODERNA PIENOTAVA TORONTO, Bathurst - St. Clair. Visa iekārta un izvadājamās mašīnas. Liels apgrozījums un liels gada tīrais atlikums. Prasītā cena $80.000,-.. Iemaksa $40.000,-. atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

DANFORTH - COXWELL: atsevišķa divstāvu, 8 istabu dubultķieģeļu māja. Garāža. Eļļas apkure. Kopīgā cena $17.500,-. Iemaksa $3.500,-. Izdevīgas obligācijas.

UZTICAMIEM MAJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
LOTUS PUĶU VEIKALS
802 Bathurst ielā pie Bloor
tel. LE 3-3884. Toronto.
Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (Bloor - Lansdowne)

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPSANA. ILGVILNI MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Latviska un moderna keramika. Aučumi, rotas, koka un ādas izstrādājumi, gleznas, bilžu logāti t. t. t.
Pieņem pasūtinājumus dažāda veida keramiskiem izstrādājumiem.

EĻĻAS PIEGĀDE APKURĒM. RU 3-6137.
Eļļas sildītāji. Labošana, pārbūves no gaisa uz ūdens apkurēm. Pirmklasīgs darbs ekspertu izpildījumā.
SACCO OIL CO. — 1798 AVENUE RD., TORONTO.
Informācijai kontaktējiet W. V. Oesen vai C. Szmettan. katrā laikā. Mēs runājam vāciski.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJAS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
1 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

Vai vēlaties palīdzēt saviem piederīgiem?
Stājieties sakaros ar mums
LAMPERT & POLIMEX Co.
Pieprasiet cenrāžus un paraugus. ◎ Mērenas cenas.
Kompetentākais un ar lielu pieredzi dāvanu saiņu uzņēmums.
LAMPERT & POLIMEX Co. LONDON
LAMPERT & POLIMEX
47 HARRINGTON RD.,
LONDON, S.W. 7. ENGLAND

DĀVANĀM
◎ JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
◎ KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
◎ ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
◎ KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienāciet personīgi.

VERAS KEIŠS
BALETA SKOLA
Toronto, Ontario — 889 O'Connor Drive.
Nodaļa: 2271A Bloor St., West.
Informācija: PL 5-6621, Toronto.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468.
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

VALUDE Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont., HO 3-1099.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
◎ Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
◎ Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
◎ Notariāta birojs: līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

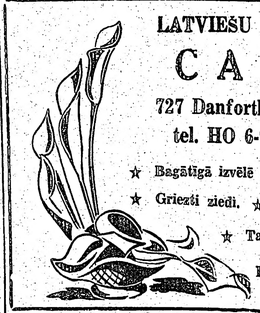

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.
☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi.
☆ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtinieki savlaicīgi.

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602
◎ Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
◎ Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.
Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

Angļu valodas stundas jaunkanadiešiem

Internacionālais institūts Toronto, 709 College St., arī šogad, kā katru gadu, rīko angļu valodas stundas jauniebraucējiem 3 grupās: iesācējiem, mazpratējiem un pratējiem.

Stundas notiks rītos no pl. 8,30 — 11,00 un no pl. 12,00 — 2,30 pēcpusdienā, no pirmd'enas līdz piektdienai.

Reģistrēšanās uz stundām, sākot ar 8. septembri, pl. 8,30 notiek katru pirmdienu tai pašā laikā.

Drīzumā tiks paziņots arī laiks vakara klasēm; lai piedalītos kursos, jāreģistrējas Internacionālā institūtā, samaksājot $2,- biedru naudu.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KĀNEBROS
596 Sherbourne St., Toronto
Ienomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

APMETUMA DARBUS, arī cementa apmetumus, māju pagrabiem veic amata speciālists. ◎ Garantēts darbs.
Zvanīt RO 6-3026, Toronto.

PAULA STRAZDIŅA
Kungu Frizētava,
1320 Bloor St., W.
(pie Lansdowne), TORONTO.

Jūsu DRĒBNIEKS ir
A. SILAVS
415 DUNDAS ST., E.,
Tel. EM 4-0089, Toronto.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
4 FERRIER AVE., TORONTO
(pie Danforth un Pape Ave.)
Tel. HO 1-5891.

J. Rozans
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

TORONTO BOARD OF EDUCATION
VAKARSKOLAS JAUNKANADIEŠIEM

BLOOR COLLEGIATE INSTITUTE — 1141 Bloor St. West (pie Dufferin St.)
CENRAL HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 570 Shaw St. (dienvidos no Harbord St.)
EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 16 Phin Ave. (pie Chatham Ave.)
HUMBERSIDE COLLEGIATE INSTITUTE — 280 Quebec Ave. (pie Humberside Ave.)
KENT SENIOR PUBLIC SCHOOL — 980 Dufferin St. (pie Bloor St., West)
KING EDWARD SENIOR PUBLIC SCHOOL — 112 Lippincott St. (ziemeļos no College St.)
NORTH TORONTO COLLEGIATE INSTITUTE — 17 Broadway Ave. (austrumos no Yonge St.)
PARKDALE COLLEIATE INSTITUTE — 209 Jameson Ave. (dienvidos no Queen St. .)
RYERSON SENIOR PUBLIC SCHOOL — 190 Grange Ave. (austrumos no Bathurst St.)
LORD DUFFERIN SENIOR PUBLIC SCHOOL — 303 Berkeley St. (ziemeļos no Dundas St., E)

1959.-60. MĀCĪBAS GADAM.

Augšminētajās skolās reģistrācija izdarāma 21., 22., 23. un 24. septembrī. ◎ Maksa Toronto $5 un ārpus Toronto dzīvojošiem $15.-. ◎ Mācības sāksies 28. septembrī, un notiks pirmdienās, otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no plkst. 7,30 vakarā. ◎ Mācīs angļu valodu iesācējiem, angļu valodas un pavalsniecības pamatmācības. ◎ Šī ir iespēja pieaugušiem, neatkarīgi no tā, vai viņi ir iecelotāji vai dzimuši šai zemē, bet galvenais, ka tie vēlas iemācīties lasīt un rakstīt. Angļu valodas mācības tādiem, kam jau ir priekšzināšanas. MĀCĪBU APRAKSTS: Angļu valodas pamatmācība, zinātniska veida kurss jaunkanadiešiem sarunās, rakstīšanā un lasīšanā angļu valodā. Saimnieciskās zinātnes; informācija par pavalstnieku tiesībām; Kanada un tās iedzīvotāji; grupu diskusijas; redzes aploks.

TIE, KAM IR INTERESE PAR ŠIEM KURSIEM, VĒLAMO INFORMĀCIJU NO SKOLU VADĪBAS VARĒS SAŅEMT, SĀKOT AR 21. SEPTEMBRI.

Z. S. PHIMISTER, Director of Education — ROY C. SHARP, Q. C., Chairman

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CIRULIS
HO 6-7580, Toronto

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CREST FLORISTS
567 Mount Pleasant Rd., Toronto
Tel. HU 7-0491
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
Erna Jansons — Elmāra Gulbis

PRIEKA DRUSCIŅA
Grāmatas autore pazīstamā īgauņu rakstniece
MAGDA PIHLA

Grāmatu ilustrējuši Dainis Miezājs un Alfrēds Brūveris Prieka Druscina (Roomuraasuke) 4 — 9 gadus veca meitene, gaŗām bizēm. stāsta lasītājiem par saviem piedzīvojumiem pilsētā un uz laukiem ,skolā un mājā ,darbdienā un lielajos Dziesmu svētkos. Autore uzmanīgi ieturējusi šo stilu, nekur neiespiežas pieauguša gudrība meitenes bērnišķi — naīvajā perspektīvā.

Mēs varam sekot ar prieku, kā meitene skaidri ist.no lēmumus un ieņem stāvokli, kur parasti pieaugušais apdomājas. Druscina iepriecē lasītājus ar savu gaišo, skaidro seju un tā ir ģeniāla humora pazīme. Autore simpatizē tēliem ar visu sirdi, blakus komiskiem atgadījumiem mēs sastopam daudz ģeniālas bērna poezijas, viņas fantazijas rotaļu Ozola lapotnes istabā. Beigu stāstā parādītas nacionālas jūtas, kas ir tuvas bērna sirdij un dvēselei.

Šī grāmata ir glīti iesieta — lieliska dāvana bērniem
Cena 2.00 dol.
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

FOR 47 YEARS H.M.DAVY & CO REALTORS
5128 DUNDAS ST. W.,
ISLINGTON
AT SIX POINTS
BE 1-3301 - 2

JAUNS BANGALOVS ISLINGTONĀ BLOOR ST. TUVUMĀ: $5.000.- iemaksa 6 istabu De Luxe (split level), N.H.A. obligācija. Automatiska gaisa - eļļas apkure. Skaistā un labi izveidotā rajonā. Tuvu skolām, satiksmei un moderni iekārtotam iepirkšanās centram. Piebūvēta garāža, privāts iebraucamais ceļš.

DAVY — PIEDĀVĀ KATRA VEIDA BUNGALOVUS RIETUMOS

RONCESVALLES - WRIGHT: $3.000,- iemaksa atsevišķai 8 istabu dubultķieģeļu savrupmājai ar lielu dārzu. Tuvu satiksmei un veikaliem. 2 vannas istabas, eļļas apkure. Viena atklāta obligācija par atlikušo summu uz 10 gadiem.

BLOOR - MARTIN GROVE: $7.000,- iemaksa 8 istabu mājai 2 stāvos ar 2 vannas istabām, ūdens-eļļas apkuri. Grunts gabala lielums 97 x 160 pēdas. Privāts iebraucamais ceļš un 2 garāžas, Pilna cena $21.900,-.

E. KRASTIŅŠ,
TEL. MĀJĀS RO 9-9993.
E. RUDZĪTIS,
RO 6-2069.

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6
LE 5

Sen gaidītā grāmata B.
DR. ŽIV
Latviešu valodā tulkojis P. KL
DV GRĀM
123 HURON ST., TORONTO

MAMBO — SAMBA — RUM
DEJU STUDI
175 COLLEGE ST. (p'e Mo Ca
Jūs i
FOXTROTU — LĒN
PRI
Auksta gaisa vēdināšana.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀT
BOSTONAS ANSAMBĻA
viesizrāde Toronto, sestdien, 10.
pl. 8.00 v., Eaton auditorijā, Eaton's Co
Uzvedīs J. RAIŅA lugu 3 cēlienos, 5
Ugunsun nak
Tēlotāji: ANCE ROZĪTE, EL MARTA SALA, MIRDZA MELKERTE, MA BUŠA, RASMA BIRZGALE, LOLITA LE LENTĪNA VASIĻEVSKA, VITA VILNI LEJIŅŠ, REINIS BIRZGALIS, JĀNIS PŪCE UPATNIEKS, GUNĀRS STRAUMĒNS, S LAMBERGS, KĀRLIS DRAVNIEKS, VIL RIŅŠ, ALEKSANDRS CĪRULIS, SANDR LIS, BORISS ROGA, STAŅISLAVS DU ROLANDS ZEIPE.
Režisors ..... REINIS B
Skatuves gleznotājs ..... ARDIS V
Mūziku un dziesmas komponējis KĀRLIS
Harfiste ..... MARGA MILLERE - GI
Mūzikas konsultants ..... PĒTERIS
Deju konsultante ..... IRAIDA
Skaņu konsultants ..... VILNIS
Skatuves meistars ..... ERNEST
Biletes: $3.00, $2.50, $2.00 iepriec
„LOTUS" PUĶU VEIKALĀ, 802 BATHURST S
Izrādes dienā, 10. oktobrī, EATON audit
Pusceņu biletes skolēniem dabūjamas tikai „Lo

MANN & MAR
REALTORS LTD.
A KAMPE 1499 Yonge St., mājās OX
piedāvā mājas visos pilsētas rajo
dažādām cenām un iemaksā
AIZDEVUMU SAGADE PAR 3 PROC.

DELIKATESU VEIKALS LE 4-8974 **LITTLE**
343 Roncesvalles Ave., Toro
Bagātīgā izvēlē eiropiešu gaumē delikateses. ◎
dus viesībām katram dalībniekam skaitam. ◎
Latvija Amerikā. ◎ Krājumā: Skaņu plate
Pasūtinājumus pieņem arī no ārpus Toront
tautiešiem. Piegād
VIJA KRAUJIŅA. LAIMO

LATVIAN MUSIC
Vedevägsringen 22 Bandhagen Sweden
CETURTAIS RAIDĪJU
LATVIJAI:
Jānis Mediņš
LATVJU DEJAS —
No. 1 Meiteņu, No. 2
Stokholmas Filharmonijas ork
Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixt
š. g. 9. oktobrī, plkst. 20-os pēc Latvijas la
Zviedrijas valsts radiofona visas raids
RAKSTISIM PAR RAIDĪJUMU SAVI
Ko raidīsim, kad Lavian Music ieskaņoju
Nāciet talkā — gādāsim jaunus

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-0143
LE 5-4455

BLOOR - SHERBOURNE ST.: $2.000. iemaksa 8 istabu, dubultķieģeļu dupleksam uz sevišķi liela gruntsgabala, kam var būt tuvākā laikā liela vērtība kā dzīvokļu mājas apbūves gabalam. 2 virtuves, 2 vannas istabas. Īpašnieki — vecāks skotu pāris izceļo uz Angliju. Zvanīt J. Veisam.

SIX POINTS: $3.500 iemaksa jauniem ,ultramoderniem 6 istabu bungaloviem ar kurināmiem (īstiem) kamīniem, piebūvētām garāžām, lieliem dārziem — jaukā apkārtnē. 20 gadu obligācija.

GREENWOOD - GERRARD ST.: $700,- iemaksa 6 istabu atsevišķai mājai ar 2 modernām virtuvēm, cietkoka grīdām, eļļas apkuri. Aizmugures iebraucamais ceļš, dārzs un garāža. Pilna cena $12.900,-. Zvanīt J. Veisam.

PEARSON - RONCESVALLES AVE.: $1.000.- iemaksa 6 istabu ķieģeļu mājai ,tuvu High parkam. Labas cietkoka grīdas, eļļas apkure, garāža. Iekšpuse jākrāso vai jātapsē, kā arī šis tas jāpielabo. Īpašumu var nopirkt par $12.900.-. Zvanīt A. Bullem.

PARKDALE: $2.000.- iemaksa 7 istabu divstāvu ķieģeļu mājai. 2 virtuves, jauna apkures iekārta, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Tīra un labi uzturēta māja. Zvanīt A. Bullem.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

Sen gaidītā grāmata B. PASTERNAKA
DR. ŽIVAGO
Latviešu valodā tulkojis P. KLĀNS, dabūjama par $5.00
DV GRĀMANĪCĀ,
123 HURON ST., TORONTO 2 - B, ONT., CANADA.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA
DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,
175 COLLEGE ST. (p'e Mē Caul), Tel. WA 1-4318, TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. ● Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA
BOSTONAS ANSAMBĻA
viesizrāde Toronto, sestdien, 10. oktobrī, pl. 8.00 v., Eaton auditorijā, Eaton's College St.
Uzvedīs J. RAIŅA lugu 3 cēlienos, 5 ainās
Ugunsun nakts
Tēlotāji: ANCE ROZĪTE, ELZA PŪCE, MARTA SALA, MIRDZA MELKERTE, MAIJA GRĪNBUŠA, RASMA BIRZGALE, LOLITA LEJIŅA, VALENTĪNA VASIĻEVSKA, VITA VILNIS, JĀNIS LEJIŅŠ, REINIS BIRZGALIS, JĀNIS PŪCE, KĀRLIS UPATNIEKS, GUNĀRS STRAUMĒNS, SILVESTRS LAMBERGS, KĀRLIS DRAVNIEKS, VILNIS EZERIŅŠ, ALEKSANDRS CĪRULIS, SANDRIS ŠTŪBELIS, BORISS ROGA, STANISLAVS DUĻEVSKIS, ROLANDS ZEIPE.
Režisors ..... REINIS BIRZGALIS
Skatuves gleznotājs ..... ARDIS VINKLERS
Mūziku un dziesmas komponējis KĀRLIS LIETIŅŠ
Harfiste ..... MARGA MILLERE - GRASMANE
Mūzikas konsultants ..... PĒTERIS GALIŅŠ
Deju konsultante ..... IRAIDA JANSONE
Skaņu konsultants ..... VILNIS EZERIŅŠ
Skatuves meistars ..... ERNESTS ŪDRIS
Biļetes: $3.00, $2.50, $2.00 iepriekšpārdošanā „LOTUS" PUĶU VEIKALĀ, 802 BATHURST ST., Toronto. Izrādes dienā, 10. oktobrī, EATON auditorijas kasē. Puscenu biļetes skolēniem dabūjamas tikai „Lotus" veikalā.

MANN & MARTEL
REALTORS LTD.
A KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

DELIKATESU VEIKALS LIETTE 4-8974
LITTLE RIGA
343 Roncesvalles Ave., Toronto

LATVIAN MUSIC
Vedevägstingan 22 Bandhagen Sweden
CETURTAIS RAIDĪJUMS LATVIJAI:
Jānis Mediņš
LATVJU DEJAS —
No. 1 Meiteņu, No. 2 Puišu
Stokholmas Filharmonijas orķestris
Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixten Ehrling
š. g. 9. oktobrī, plkst. 20-os pēc Latvijas laika, pārraidīs
Zviedrijas valsts radiofona visas raidstacijas.
RAKSTISIM PAR RAIDĪJUMU SAVIESIEM!
Ko raidīsim, kad Lavian Music ieskaņojumi izsīks?
Nāciet talkā — gādāsim jaunus!

Man, jaunam puisēnam,
Divas domas šoruden:
Viena bija sievu ņemt,
Otra bija — kādu ņemt.

Nopietnā precību nolūkā vēlos iepazīties ar tautas meitu, vecumā no 30—40 gadiem.
Rakstīt šīs avīzes kantorī „TAUTU DĒLAM".

Logan - Danforth rajonā
IZĪRĒJAMS
nemēbelēts dzīvoklis (viena vai divas istabas un virtuve). Zvanīt pēc pl. 6 vakarā. HO 1-8865, Toronto.

St. Clair - Dufferin,
IZĪRĒJAMS
nemēbelēts dzīvoklis — divas istabas un virtuve.
Zvanīt LE 3-4120, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba studentam ar vai bez pansijas.
AM 7-0664, Toronto.

Greenwood-Gerrard raj.
ar 1. oktobri
IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba un virtuve. Gāzes plīts un ledusskapis. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā. HO 6-1215, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba klusā mājā ar atsevišķu ieeju un vārīšanu (kungam),
ANNETTE - JANE tuvumā.
RO 9-0633, Toronto.

Sunnyside rajonā
IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba un virtuve otrā stāvā vienai vai divām personām.
Tel.: LE 4-1659, Toronto.

IZĪRĒJAMI
nemēbelēti dzīvokļi Gladston ielā, pie Bloor: 1) 2 istabas un virtuve, 2) istaba ar apkurinātu sauleņ istabu, kas piemērota virtuvei. Garāža. Ideāla iepirkšanās un satiksme.
Tel.: LE 1-8036, Toronto.

Māte Latvijā meklē brāļus
JĀŅI un ROBERTU
OZOLUS (OZOLIŅUS)
no Duntes pagasta Svelmēm. Ja kāds par viņiem ko zinātu, lūdz rakstīt A. OZOLIŅAI, 140 WANLESS AVE., TORONTO, ONT., CANADA. Tel.: HU 5-2026.

✝
JOHANNA ZEMMELIS
dzimusi 1875. g. 20. jūlijā, Kuldīgā, mirusi š.g. 9. septembrī Peterborough, Ont., Kanadā.
1. LATVIEŠU EV. - LUT. DRAUDZES PALĪDZĪBAS FONDS TORONTO.

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.
GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(USSR LICENCETS)
MŪSU NODAĻAS: 135 W., 14th St., New York 11, N. Y., Tel. CHelsea 3-2503.
Atvērts katru dienu no plkst. 9—6; svētdienā no plkst. 9—4 p. p.
141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.	11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980

632 W. Girard Ave, Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8578.	132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.	306 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040	39 Raymond Plaza, W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2077.

Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi. 100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu7—12 dienās. Mums krājumā plašā izvēlē pirmklasīgas preces. Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojumu maksas.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 20. septembrī, pl. 2 **Port Vašingtonā** Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. O. Gulbis;

pl. 3 p.p. **Betlemes** baznīcā, māc. R. Zariņš;

pl. 5 p.p. **Sv. Toma** baznīcā dievkalpojums jauniešiem un nometnieku tikšanās, māc. A. Ozols.

Svētdien, 27. septembrī, pl. 3 p.p. **Betlemes** baznīcā Latvijas augstskolas 40 gadu atceres dievkalpojums, māc. R. Zariņš;

pl. 6 vak. **Bronksas** Sv. Toma baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Ozols.

Svētdienas skolas pēc dievkalpojumiem šeit minētās vietās mācības klasēs uzsāks sestdien, 19. septembrī: Bruklinā pl. 1.00 (jaunākām grupām svētdienās pl. 2.30), Bronksā pl. 1.30, Džamaikā pl. 9.30, Friportā pl. 9, Beišorā pl. 10.00. Vidusskolēnu mācības sāksies oktobrī.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.

20. septembrī, pl. 11, dievkalpojums draudzes baznīcā. Tēma: „Ar ko draudzēties". Pl. 2 p. p. dievvārdi draudzes bērnu svētkos Šillera parka 13. nodalījumā. Māc. A. Rautenšilds.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Cikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 2. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 20. septembrī, plkst. 3.00 p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 27. septembrī, plkst. 11.00 no rīta dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510.

20. septembrī, plkst. 2. p.p. dievkalpojums Sv. Trisvienības baznīcā. Svētdienas skola atsāk darbību.

27. septembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

20. septembrī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums.

27. septembrī, plkst. 2,30 p. p., Plaujas svētku dievkalpojums. Dziedās Austra Holcmane.

Pēc dievkalpojuma, pl. 3,30 draudzes vakars baznīcas zālē.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Jaunatnes stunda vecākajai grupai ceturtdien, 17. septembrī, plkst. 7-os vakarā mācītāja mājā.

20. septembrī, plkst. 3,30, dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 4 p.p. bībeles svētku dievkalpojums. Piedalās prāv. B. Fedders no Anglijas un A. Cers (tenors).

Piektdien, 25. septembrī, plkst. 7,30 vakarā, jaunatnes jaunākās grupas stunda, 109 Ferguson Ave., South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek **Stanley** Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel 2-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Virdžinijtaunā svētdien, 20. septembrī, plkst. 13, anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 27. septembrī, plkst. 13, Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.), dievkalpojums.

Norandā svētdien, 20. septembrī, plkst. 16, United baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 4. oktobrī, plkst. 13, Sv. Jāņa ETAINN rī, plkst. 15, lut. baznīcā (Spruce St.), dievkalpojums.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

20. septembrī, plkst. 2 p. p. lūgšanas dievkalpojums, lai verdziba nenomāktu brīvību. (Šis dievkalpojums notiks sakarā ar Chruščeva viesošanos ASV).

4. oktobrī, plkst. 11 no rīta, Plaujas svētku dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tērvetē.

Māc. Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā.

Svētdien, 20. septembrī, plkst. 1,30 Sēru dievkalpojums baznīcā. Spredķis: Tie klusēja. Pēc dievkalpojuma jaunatnes stunda.

Svētdien, 27. septembrī, plkst. 1,30, dievkalpojums. Spredķis: Jautājumi un atbildes.

Trešdien, 30. septembrī, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda draudzes namā.

ST. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzei dievkalpojums 20. septembrī, pl. 3.30 p. p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.

Niagarā (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē 4. oktobrī, pl. 2 p.p. Plaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā ,580 Portage Rd.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē 27. septembrī, pl. 1,30 p. p., dievkalpojums ar jaunievēlētās draudzes pārvaldes ievešanu amatā. Dziesmu lapiņas.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

Iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu un kristībām Edmontonas latviešu sv. Jāņa draudzē, 10759 - 96 ielā, svētdien, 27. septembrī, plkst. 12.45. Piedalās māc. Oskars Kleinbergs no Losandželosas. Mūzikāli priekšnesumi, dziesmu lapiņas.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznicas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 ģērigs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1359 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4213

RESTORĀNS „RŪTA"
994 DUNDAS ST., WEST. TEL. LE 6-4393, TORONTO.
EIROPIEŠU GAUMĒ GATAVOTI ĒDIENI ★ LAIPNA APKALPOŠANA. ★ Runā vāciski un slāvu valodas.

Vajadzīga SIEVIETE — AUTO VADĪTĀJA
fotografijas plašu izvadāšanai ar firmas mašīnu.
Pieteikties pie A. LIEPIŅA,
30 BERRYMAN ST., TORONTO 5.
WA 2-4375.

DĀVANU SAIŅUS
ar augstas kvalitātes precēm nosūtu no Eiropas noliktavām.
Interesentus lūdzu pieprasīt audumu paraugus un cenrādi.
EDVARDS AĢIS,
TĀLR. JACKSON 2-0824,
3 BARTON STREET W., HAMILTON, ONT.

APGĀDS IMANTA PIEDĀVĀ
visvairāk lasītās jaunās grāmatas:
R. Bangersk's — MANA MŪŽA ATMIŅAS II d., ies. $5.20
Nedaudz eks. krājumā arī šīs grāmatas I daļa; III d. iznāk š. g. oktobrī (lūdz pasūtināt nekavējoties).
B. Pasternaks — Dr. ŽIVAGO, latviešu valodā, nesaīsināts izdevums. No orig'nālvalodas tulkojis Pāvils Klāns, ies. $5.90
P. Dreimanis — LATVJU TAUTAS VĒSTURE, otrs izdevums, skolām un pašmācībai, ies. $3.80
LATVIJAS UZSKATAMĪBAS KARTE, 4 krāsu izdevums $1.50
LATVIEŠU KALENDĀRS 1960. gadam $0.60
Lūdzam nekavējoties pieteikt adrešu maiņas, kas ievietotas vai ievietojamas kalendārī (tāpat kā iepr. gados). Sogad esam spiesti lielo adrešu skaitu samazināt, vispirms to iestāžu vai personu, kas nebūs atsaukušies šīm mūsu aicinājumam, vai par kuŗām zemju centrālās organizācijas nebūs norādījušas ievietošanas vēlamību.
Grāmatas pērkamas visās latviešu grāmatnīcās vai pasūtināmas tieši apgādā
IMATA,
Postbox 292, Copenhagen V. Denmark

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
Uz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzskāsanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savu maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāce, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

H. JANSSEN
Real Estate REALTOR
173 Danforth Ave., Toronto. HO 1-0827
MEMBER OF THE TORONTO REAL ESTATE BOARD, ONTARIO AND CANADIAN REAL ESTATE ASSOCIATION
MES RUNĀJAM LATVISKI
HO 1-0827 Mājās BA 5-1975

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS UN LAUKU APKĀRTNĒ.

BAYVIEW - DAVISVILLE: — $18.500,- pilna cena labai 6 istabu ķieģeļu atsevišķai mājai. Siltā ūdens - eļļas apkure. Skaisti dekorēta. Garāža. 2. stāvs izīrēts par $35,- nedēļā.

DANFORTH - CHESTER: — $1.500,- iemaksa skaistai 6 istabu mājai labā stāvoklī. Eļļas apkure, garāža.

N.H.A. Izpārdošana Golden Mile rajonā. $600,- iemaksa — vienīgais, kas jums vajadzīgs, lai iepirktu šos labos 6 istabu dubultķieģeļu „Range - style" bungalovus. Liels zemes gabals. Ievākšanās nekavējoši.

MUMS IR IESPĒJA MĀJU PIRCĒJIEM SAGĀDĀT NAUDU IEMAKSĀM BEZ PROCENTIEM.

ŠĀVĒJI PIELIEK „PUNKTU"

Augšējā uzņ.: māla baložu šāvēji — Hamiltonas komanda. No kr.: V. Krauklis (uzvarēja arī individuālā sacensībā), R. Mierkalns, M. Jakovičs un Ž. Lapukis.
Apakšā: St. Katarīnes Mednieku - makšķernieku kluba pr-ks V. Zvejnieks (1. r. vidū) ar savu zelta jaunatni, kas sacīkstēs uzrādīja izcilus rezultātus. No kr.: Andrejs Skalde, Māris Vītols, Jānis Baltais, Juris Skalde un Freimanis.

Triju klubu sacensības šaušanā

Spraigas un pārsteigumiem bagātas sezonas noslēguma šaušanas sacīkstes St. Katarīnās. — Hamiltonas māla baložu šāvēju lielā diena. — Jaunatnes šāvēju izcilie panākumi mazkalibra secensībās.

Pagājušā sestdienā St. Katarīnas mednieku un makšķernieku kluba sarīkojumā, skaistajā Efinghēmas parkā pulcējās Toronto, Hamiltonas un St. Katarīnas klubu šāvēji pēdējām šīs sezonas māla baložu un mazkalibra ložu bises šaušanas sacensībām. Jaukā rudens diena sekmēja labu sacensību izdošanos — „ugunslīnijā" bija redzams krietns pulks vecākās un jaunākās paaudzes šāvēju. No sākuma līdz beigām sacensības bija spraigas un pārsteigumiem bagātas. Lai izšķirtu uzvarētājus, vairākas reizes bija jāriko pat papildus sacensības. Lielākais šīs sezonas atklājums un patikamākais pārsteigums bija St. Katarīnas kluba jaunie mazkalibra sacensību šāvēji — Juris un Andrejs Skaldes, kas uzrādīja izcilus sasniegumus. Juris Skalde pat uzvarēja senioru klasē, pieveicot visus pārējos 36 dalībniekus, bet viņa brālis Andrejs izcīnīja uzvaru jaunatnes sacensībās.

Māla baložu šaušanas sacensībās par sekmīgāko sevi parādīja hamiltonietis V. Krauklis. Otrās vietas ieguvējs M. Rengarts (Toronto) savukārt parādīja sevi par visas sezonas stabilāko šāvēju, vienmēr „iespiežoties" pirmo trīju rindās.

Viskarstākās un intriģējošākās cīņas notika komandu sacensībās māla baložu šaušanā, kur laimīgu uzvaru par „purna tiesu" Floyda kausa izcīņā pirmoreiz svinēja Hamiltonas šāvēji. Šo balvu divas reizes pēc kārtas bija izcinījuši katarinieši un torontieši.

Izlozējot sacensību kārtību, kā pirmajiem rindā bija jāstājas Hamiltonas šāvējiem ar individuālo sacensību uzvarētāju V. Kraukli priekšgalā. Viņu sasniegtais rezultāts bija stipri vien mērens — 28 baloži no iespējamiem 40. Nebija daudz tādu, kas ticēja, ka šis rezultāts dos hamiltoniešiem uzvaru komandu sacensībā, taču tālākā sacīkšu norise nesa vienu brīnumu pēc otra (gaŗāmšaušanā), kur St. Katarīnas vienīva spēja uzrādīt tikai 24 četrata salasītos baložus, bet Toronto klubs tikai 25. Pārējo sacīkšu tehniskie rezultāti bija sekojoši:

Ar mazkalibra ložu bisi senioriem 37 dalībnieku konkurencē 1. vietā Juris Skalde — 95 punkti no iespējamiem 100. 2. v. Ziedonis Upīte (95 p.), 3. v. Alfreds Skalde (94 p.). Pārsteiguma balvu par izcīnīto 13. vietu saņēma Jānis Brakmanis (Hamiltona) ar 89 punktu trāpījumu.

Mazkalibra sacensībās jaunatnei: 1. v. Andrejs Skalde, 85 p., 2. v. Māris Vītols, 85 p., 3. v. Juris Skalde, 85 p.

Komandu sacensībās: 1. St. Katarina — 461 p., 2. Hamiltona — 442 p., 3. Toronto ar 433 punktiem.

Individuālajās māla baložu šaušanas sacensībās pārākais 25 dalībnieku konkurencē bija V. Krauklis (Hamiltona) ar 20 baložiem no iesp. 20. 2. M. Rengarts (Toronto — 19), 3. R. Mierkalns, jun. (18).

Sacensības ritēja visu dienu bez pārtraukuma un prasīja lielu piepūli un koncentrēšanos. Sviniga uzvarētāju apbalvošana notika vakarā, balles pārtraukumā mājīgajās Atlanta kluba telpās. Bagātīgo balvu klāstu uzvarētājiem pasniedza St. Katarīnas mednieku un makšķernieku kluba pr-ks V. Zvejnieks. Visskaļākie aplausi pārsalca zāli, kad Hamiltonas vienība (M. Jakovičs, V. Krauklis, Ž. Lapukis un R. Mierkalns) saņēma savu izcīnīto lielo balvu komandu sacensībās. Sacīkšu norise G. Ivanovska, P. Lapiņa, D. Biskapa un J. Vērdiņa vadībā bija raita un labi izplānota.

J. Ligeris.

N. Duša (St. Katarīnes) izcīnīja Labatt'a firmas dāvāto vairogu.
J. Ligera foto.

SESTAIS VILNIS

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

XI

BĒRZIŅŠ ČEKĀ MEĢINA NOSKAIDROT GAIĻA LIETU

„To mēs noskaidrosim, par ko? Lieta faktiski ir ļoti nopietna, jo, cik es saprotu, tad ar šīm it kā maniņ sūtītām mūsu koda vēstulēm, kāds liels, pavisam liels ienaidnieks ir meģinājis pārliecināties, vai mūsu pēdējā šifru sistēma vēl ir spēkā. Tikai trīs cilvēki visā pasaulē līdz šim zināja šīgada piekto kodu: es, pulkvedis Beldiņš un jūs, kapteini. Šis kods bija domāts tikai sakaru uzturēšanai ar jums. Iekšējās drošības komisāriāts ir bijis uzdevumu augstumos!" Tad, pagriezies pret kapteini Gaili, Bērziņš cukstēja: „Un tas ir viss un viss taisnība? Padomā labi, jo tagad uz spēles ir divas galviņas, jā — arī manējā!"

„Goda vārds — viss taisnība."

Kapteinis Juris Gailis tomēr nebija pateicis pilnīgi visu. Viņš bija noklusējis kādu izbraucienu 4. maija rītā ar Rīgas trešo tramvaja līniju līdz Sarkanā Krusta slimnīcai. Tam nebija nekā kopīga ar bīstamo darbu sarkanarmijas Ceturtā birojā, bet žoržs nevarēja iedomāties, ka šajā rītā katram viņa solim sekoja šaubīga izskata vīrelis šķidriem, gaišiem matiem un tabakas nodzeltinātiem, ne visai koptiem zobiem.

„Kapteini Gaili, es tūlīn braukšu pie pulkveža Butilkina. Mēs noskaidrosim par ko īsti jūs te esat izolēts. Iekšējās drošības komisāriats, tāpat kā es, grib jums tikai palīdzēt. Stāstiet visu taisnību!" Bērziņš sāka ar dūri nikni dauzīt aizbultētās kameras durvis. Drīzi klonā atskanēja steidzīgi sarga soļi, un britiņu vēlāk leitnants Jemeljanovs laipni aizvadīja pulkvedi Arturu Robertu Bērziņu līdz Butirku cietuma kancelejai. Sievu un pusaudžu pulciņš, kas velti pūlējās satikties vai nodot kādu maizes klaipiņu Butirkos nokļuvušajiem radiem, bija krietni pieaudzis. Šie nelaimīgie arī Bērziņu, droši vien, noturēja par kādu augstu čekistu, kad klusējot mēmi pašķira Ceturtā biroja Direktoram ceļu uz viņa dienesta mašīnu.

„Uz Drošības komisāriātu!" Bērziņš, mašīnas durvis aizcērtot, uzsauca šoferim.

Pēc pusstundas Bērziņš jau sēdēja Čekas pulkveža Butilkina kabinetā.

„Kā gan šis lempīgais muzikis ir ticis tik augstā amatā," — Bērziņam bija jābrīnās pēc ilgāka laika atkal satiekot mazo resnīti, kas drīzāk atgādināja pārēdušos miesnieku nekā varenās Čekas nodaļas priekšnieku, kura acis bija vienmēr nomodā par padomju pilsoņiem, kā arī draugiem un ienaidniekiem visā Eiropā.

„Es vienmēr esmu apbrīnojis jūsu talantu," Bērziņš, acis nepamirkšķinājis, meloja. Kādreiz esmu gandrīz kļuvis greizsirdīgs, cik lieliski jūs esat noorganizējis savu daļu."

Plats smaids atplauka pulkveža Sergeja Butilkina sejā: „Biedri pulkvedi, nepārspīlējiet, strādājam tikai pēc labākās sirdsapziņas mūsu dzimtenes un partijas labā. Gluži tāpat kā jūs."

„Nāku sava cilvēka kapitana Georga Gaiļa lietā. Nezinu, kādu īsti putru mans kapitans savārījis, bet nupat biju Butirkos un esmu pārliecināts, ka bez iemesla jūs šim puisim brīvību nebūsit atņēmuši."

„Kapitans Gaiļa lieta man tepat šorīt bija uz galda." Drusku pameklējies, pulkvedis Butilkins atrada vajadzīgo akti. „Pavisam aizdomīga lieta. Izpildījis jūsu pavēli 478. kapitāns, pēsnī no Berlīnes devās pats uz savu roku uz Stokholmu un tad uz Rīgu. Neesam vēl paspējuši kapitānu nopratināt. Bet jūs, pulkvedi, taču labi zināt, ka vienmēr ir labāk tūlīn izņemt no apgrozības katru aizdomīgo un tad noskaidrot ,cik viņš vainīgs vai nevainīgs. Liekas, ka Gaiļa gadījumā šī akts runā pati par sevi. Lieta ir pavisam bīstama, bet arī skaidra."

„Man gan jāsaka, ka lieta ir pavisam neskaidra," Bērziņš cieši raudzījās Butilkina taukainajā sejā iegrimušajās zilajās acīs. „Kā jums, tā man ir katram savas metodes, bet kopīgs ir viens mērķis — mūsu dzimtenes drošība — proletāriāta uzvara visā pasaulē."

„Fakts," Butilkina vaigs aptumšojās.

„Lieta ir pavisam neskaidra, jo kā nupat Butirkos uzzināju, kapitans Gailis ir saņēmis vairākas it kā manis sūtītas šifrētas vēstules ar uzdevumu doties uz Stokholmu un Rīgu. Šis jaunais slepenais šifrs bija zināms tikai trijiem cilvēkiem. Es negribētu pielaist varbūtību, ka pulkvedis Beldiņš vai pats kapitans Gailis būtu šo šifru nodevuši jums."

„Nē, es nedomāju," Butilkins sarosījās savā krēslā," jūsu Gailis droši vien melo."

„Nē, šis puisis nemelo. Par to es lieku savu galvu ķīlā. Esmu jums pateicīgs par to, ka turat aci nomodā par maniem cilvēkiem operatīvā darbā. Piesardzība nekad nav par launu. Bet vai jūs, biedri pulkvedi, nepielaižat varbūtību, ka kādreiz arī kāds jūsu cilvēks var pāriet pretinieka ķēģerī un kā ciema kukuli aizvest šiem sasodītajiem kapitālistu politaģentiem svarīgus dokumentus, kas var sagādāt nepārredzamus zaudējumus kā manam, tā arī jūsu sektoram? Jā, kapitans Gailis nemelo un ja es, pulkvedis Beldiņš, nedz arī jūs, tas protams ir absurds, neesat sūtījuši šos šifrētos rīkojumus doties uz Stokholmu un Rīgu, tad kāds tomēr ir sūtījis, un šim kādam ir zināma visslepenākā sarkanarmijas šifra atslēga."

Pulkvedis Butilkins bija izvēlies no krēsla un mazajām, apaļām ročelēm nervozi rīkojās ar lielā seifa atslēgas kombināciju kabineta krēslainajā stūrē. Arī pulkvedis Butilkins gribēja likt galdā savu dūzi . . .

Turpinājumā: ĪPAŠAIS KURJERS

ZIŅAS ĪSUMĀ

Bukarestas ārstiem Aslanas vadībā izdevies atrast jaunu līdzekli (H.3), ar kura palīdzību iespējams paildzināt cilvēka fiziskās spējas. Piemēram, kāds ostas strādnieks Parse Margosians, kas ar saviem 106 gadiem fiziski bijis gandrīz tuvu dzīves noslēgumam, tagad, pēc šī preparāta lietošanas, neizskatoties vecāks par 75 gadiem.

Amerikāņu kardinālis Francis Spellmans kādā savā runā nosaucis Chruščevu par sabotieri, kas ierodas uz mūsu zemes ar džeta lidmašīnu. Agrāk sabotieri varējuši pārvietoties vienīgi ar gumijas laiviņām.

Restorānu strādnieku ūnija Havanā, Kubā, boikotējusi laikraksta „Chicago Daily Tribune" korespondentu Jules Dubois, kas ļedrošinājies kritizēt pašreizējo valdību. Viņš palicis bez telefona, restorāna, kalpones un lifta.

Ingrida Bergmane un Roberto Rosselini iesniegusi pieprasījumu Itālijas tiesai, lai viņu laulība tiktu anullēta. I. Bergmane nule kā ieradusies Nujorkā ar savu meitu Dženniju Lindstromu.

Misisipi skaistule Lynda Lee Mead ieguvusi 1. vietu „Miss America" skaistumkonkursā, kas notika Atlantik Sitijā.

Kanadas m/s vieglatlētikā techniskie rezultāti

(Beigas)

Sacīkšu techniskie rezultāti:

V i r i e š i e m — 100 m 1. V. Priedītis 11,4, 2. K. Pavasars 12,0, 3. J. Priedītis 12,2; 200 m 1. V. Priedītis 24,3, 2. J. Priedītis 25,5, 3. K. Virkavs 25,7; 400 m 1. V. Priedītis 55,2, 2. K. Virkavs 57,6, 3. J. Priedītis 59,6; 1500 m 1. A. Neimers 4:55,9, 2. V. Ezers 5:55,0; lodes grūšanā 1. J. Pūce 12,92, 2. Z. Ildens 12,82, 3. A. Bergvalds 12,78; diska mešanā 1. J. Pūce 39,71, 2. A. Bergvalds 38,90, 3. I. Mežaraups 36,84; šķēpa mešanā 1. I. Mežaraups 47,48, 2. H. Zeile 47,28, 3. A. Bergvalds 33,59; šķēpa mešanā 1. A. Bergvalds 44,17, 2. J. Pūce 40,68, 3. I. Mežaraups 39,82; tāllēkšanā 1. J. Priedītis 5,48, 2. K. Pavasars 5,39, 3. V. Ezers 5,21; augstlēkšanā 1. A. Litaun'eks 1,65, 2. A. Bergvalds 1,60, 3. V. Ezers 1,50; trissoļlēkšanā 1. J. Pūce 11,86, 2. J. Priedītis 11,34, 3. A. Neimers 1,28 m.

S i e v i e t ē m — 60 m 1. K. Gulena (priekšskrējienā 8,4), 2. A. Gulena 9,0, 3. B. Skujiņa 9,4; 100 m 1. K. Gulena 14,1, 2. A. Gulena 14,6, 3. I. Rostoka 14,9; tāllēkšanā 1. K. Gulena 4,54, 2. B. Skujiņa 4,03, 3. A. Gulena 3,88; augstlēkšanā 1. K. Gulena 1,35, 2 I. Rostoka 1,25, 3. B. Skujiņa 1,20; lodes grūšanā 1. V. Viškere 9,26, 2. K. Gulena 8,04, 3 A. Gulena 6,95; diska mešanā 1. V. Viškere 30,24, 2. K. Gulena 18,29, 3. B.Skujiņa 16,41; šķēpa mešanā 1. K.Gulena 20,78, 2. V. Ādmine 19,45, 3. V. Viškere 18,34 m.

Vieglatlēti gaida vēsāka laika iestāšanos, lai sacensībās vēl vismaz trijās vietējās sacensībās un tad kārtu naglu kurpes vadzī līdz nākošajam pavasarim.

(INFO)

SPORTS

APMEKLĒTĀJU REKORDS ASV LATVIEŠU VOLEJBOLA UN BASKETBOLA FINĀLSACĪKSTĒS ŅUJORKĀ

Abās dienās sacensības noskatījās kopskaitā ap 1000 cilvēku, kas ir lielākais skaits, kāds redzēts līdzšinējās finālsacensībās.

Viriešu volejbolā ceturto reizi savu pārākumu apliecināja Cikāgas LB volejbolisti. Vispirms Cikāga tikās ar Bostonas Daugavas Vanagu vienību. Pirmos divos setos Bostona vēl uzrādīja it sīkstu pretestību, īpaši pateicoties Holandera asām gremdēm, bet pēdējos divos setos Bostonas pretestība bija jau salauzta. Rezultāts: 15:12, 12:15, 15:6, 15:3.

Sastāvi: Cikāgas LB. — V. Tums, I. Dumpis, J. Velkme, J. Strazdiņš, K. Ezeriņš, E. Tums, A. Dzelme; Bostonas DV — H. Butlevics, U. Jēkabsons, U. Bikernieks, U. Holanders, P. Galiņš, Ziedipš, R. Sisenis.

Finālā Cikāga tikās ar Ņujorkas LSB vienību (St. Žmuidiņš, G. Znotiņš, O. Tamužs, E. Groskopfs, A. Ezergailis, V. Grīnvalds, Nellands, Avotiņš). Pirmā setā Ņujorka spēja vēl pretoties, bet Cikāgas vienība vairs neizlaida drošo vadību no savām rokām, sevišķi izceļoties gremdētājam Ezeriņam. Rezultāts: 15:4, 15:8 Cikāgas labā. Kārlis Ezeriņš saņēma Tiltiņa balvu kā labākais ASV finālsacensību volejbolists. Pati Cikāgas LB vienība 4. reizi saņēma Latvijas sūtniecības dāvāto „Latvijas kausu."

Trešās vietas dēļ cīnījās Detroitas un Bostonas DV vienības. Detroita (E. Vītoliņš, E. Richters, M. Krūmiņš, G. Vītoliņš, G. Ējups, E. Vlasovs, J. Richters) pirmā dienā uzrādīja stingru pretestību Ņujorkas LSB, zaudējot tikai piecos setos 7:15, 15:9, 15:8, 14:16, 15:13, pie kam pēdējais sets bija īsti dramatisks. Jāpiemin, ka Detroita stipri juta G. Griezes zaudēšanu (pārcēlies uz Kaliforniju). Detroitas uzbrukumu paralizēja Holandera vadītais 3 viru bloks. Holanders gremdēja pat 85 grādu leņķī un viņa teicamā spēle inspirēja visu vienību. Pirmo setu Bostona nobeidza pat ar 15:2 pārsvaru, turpretim otrā setā, Detroitai uzrādot drusku labāku veiksmi, pārsvars izteicās 15:11 rezultātā — Bostonas labā. Oresta Cipsta piemiņas kausu (pirmoreiz izcīnā) — izcilākam ASV latviešu volejbolistam, pieškīra Uldim Holanderim. Pārsteiguma balvu — kā vecākais sportists sarīkojumā — saņēma Bostonas volejbolists Roberts Sisenis.

BASKETBOLA SACENSĪBAS

nesa finmāla lielākos pārsteigumus — pirmoreiz finālu vēsturē 1. un 2. vietā ierindojās tikai austrumu piekrastes vienības, un uzvarēja vienība, kas vispāri pirmoreiz bija guvusi tiesības piedalīties finālā.

Prmā spēlē Vilimantika (L. Bērziņš, V. Paegle, V. Šlakāns, V. Vinķelis, K. Apinis), strauji sākot, un iniciātīvi neatdodot līdz pašam beigu signālam, galīgi pārsteidza Cikāgas DV vienību (E. Tums, V. Mitenbergs, M. Purkalītis, A. Skomba, M. Muižnieks, A. Bite, A. Dzelme). Cikāgieši nespēja nosegt Šlakānu, bet paši atdūrās pret Vilimantikas zonas aizsardzību. Lai gan auguma priekšrocības bija Cikāgas pusē. Vinķelis tomēr pārņēma savā ziņā vairumu atlēkušās bumbas. Cikāgas rutinai Vilimantika stādīja pretī ātrumu un izturību. Puslaiks beidzās 33:24 Vilimantikas labā. Otrā puslaikā punkti pieauga vienmērīgi, un Cikāgai nebija pa spēkam rezultātu izlīdzināt. Gala rezultāts — 64:54. Šlakāna guvums — 25 pkt., Vinķelis — 12 p., Kārlis Apinis 11 p., Valdis Paegle un Bērziņš pa 8 p. Cikāgas sekmīgākais punktu guvējs bija Skomba — 19, Māris Purkalītis — 18, Mitenbergs — 14, Dzelme — 2, Muižnieks — 1.

Ņujorkas LSB „Rakte" (Balgalvis, Stolcs, U. un V. Vipuļi, Karlsons, Pelkauss, Viļinskis pazudināja Minesotas LA „Startu" (Grotāns, Lācis, Vigants, Zigurds, Ivars, Tedis un Juris Kauli, Venšaus). Ar Mineapoles garajiem viriem šajā spēlē teicami cīnījās Balgalvis, bet Ņujorkas „slepenais ierocis" bija augumā mazais Pelkauss. Tieši viņš nebija „ieplānots" Starta stratēģijā un līdz ar to sagādāja tiem visnegaidītākos pārsteigumus. Pelkausa techniskā gatavība teicama, tāpat ātrums. Žēl, ka mazā auguma dēļ viņa gaitas Dienvid-Karolainas universitātē (kur viņam piešķirta basketbola stipendija) būs mazliet handikapētas. „Starta" labākais virs šoreiz bija Vigants. Pēc straujas un izlīdzinātas cīņas puslaiks beidzās 25:25, bet laimīgā un straujā beigu ofensīvā „Rakte" panāca 62:60 uzvaru. „Raktes" Balgalvis, Karlsons un Pelkaus puva 14 p., V. Vipulis 10, U. Vipulis 6 un Stolcs 2 punktus. „Starta" Vigants — 23 p., J. Kauls 11, Lācis 9, T. Kauls un Grotāns 5, I. Kauls 2 punktus.

Trešās vietas dēļ sacentās abas vidējo valstu vienības. Cikāgas DV vienība atstāja pagurušāku iespaidu, un Mineapole uzvarēja ar 82:66 (39:33).

Līdz pēdējam izlīdzināta un spraiga bija galvenā sacensība Vilimantikai ar Ņujorku. Sākumā Vilimantikai neveicās ar iemetieniem, un Ņujorka veda 7:1. Tad sāka „krist" Šlakānam ar V. Paegli. Abi teicami „driblētāji" un grūti nosedzami, gandrīz paralizēja Ņujorkas „tanku" Balgalvi. Vinķelis pie sava groza pārņēma 75% no atlēkušām bumbām. puslaikam beidzoties 21:21. Otrā puslaikā „Zemgale" veiksmīgi sāka, tad „Rakte" iedzina, un normālais spēles laiks beidzās neizšķirti 51:51. Neizšķirti beidzās arī pirmais un otrais pagarinājums. Trešā pagarinājumā, pie stāvokļa 71:70 Vilimantikas labā, pēdējā minūtē bumba bija „Raktes rokās. Saspēlējoties tā „vilka" laiku „Zemgales" groza tuvumā un dažām sekundēm palieko, Karlsons mēģināja lauzt „Zemgales" zonu, bet izpelnījās strīdus bumbu groza apakšā. Te pielaida kļūdu — bumbu mēģināja piespēlēt, bet tā nokļuva V. Paegles rokās, kurš to uz sekundi noslēpa ar visu savu augumu un — uzvaras lauri tika „Zemgalei".

Liekas, ka Pelkava iztrūkums šajā spēlē bija izšķirošais. „Raktē" nespēja salauzt „Zemgales" zonu, bet pēdējās 5 viru (kuŗi visu šo 55 min. straujā cīņā pastāvēja bez maiņas) neticamā izturība un mērķtiecība panāca to, ka mazās Vilimantikas nelielās latviešu kolonijas basketbolisti kļuva ASV latviešu meistars un latviešu korporāciju apvienības dāvātā „Latvijas kausa" turētāji. Šlakāns šajā spēlē guva 29, Valdis Paegle 17, Vinķelis 12, Bērziņš 9 un K. Apinis 4 punktus. „Raktei" — Karlsons un Stolcs — 13, Viļinskis — 12, V. Vipulis un Balgalvis — 8, U. Vipulis un Zemitis — 6, Ulmanis — 4 punktus.

Valdis Šlakāns kā krietnākais latviešu basketbolists Ziemeļamerikā, guva I. Štāla un arī „groza karaļa" balvu (kopsumma 54 p.). 42 p. bija M. Purkalītim. „Starts" kā tālāko ceļu mērojusī vienība, ieguva V. Cikas veltīto balvu.

Finālu balle notika Arlingtonas balles zālē un bija pulcējusi ap 600 viesu. Tur arī izdalīja balvas, kopskaitā 59. Visi finālu sarīkojumi bija lietpratīgi organizēti un vaditi.

„K"

ĀBOLI
no MILLERA farmas
atkal dabūjami.
267 WITHROW AVE.,
TORONTO.
Tel.: HO 1-8478.

OSKARS
PERRO
REALTORS
Lai pie labas mājas tieci . . .
Zvani Lennox piecreizpieci . . . . .
LE 5-5555
1595 BLOOR ST., W.,
TORONTO.

BLOOR - DUNDAS: Mantinieki pārdod dubultķieģeļu savrupmāju ar 10 lielām istabām: Iemaksa $5.000,-. Viena obl. uz 15 g., ar zemu atmaksas likmi. Ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš, garāža un liels dārzs. Tuvu četru tramvaju satiksmei visos iespējamos virzienos. Labākais rajons izīrēšanai. Zvanīt K. Rangam.

BLOOR - QUEBEC. 7 istabu dubultķieģeļu māja ar 2:0 pēdu dziļu zemes gabalu - dārzu. Ūdens - eļļas apkure. Lielas un tīras telpas. Divas modernas virtuves un vannas istabas pirmajā un otrā stāvā. Iemaksa — $3.500,-.

LOTI TUVU RONCESVALLES AVE.: $3.000,- iemaksa lielai dubultķieģeļu mājai. 9 tīras un labi uzturētas istabas. Jauna radiātoru apkure. Lielisks īpašums izīrēšanai. Tuvu latviešu veikaliem un satiksmei visos virzienos.

SEKOJIET MŪSU SPECIĀLSLUDINĀJUMIEM LIELAJOS DIENAS LAIKRAKSTOS.